No. 15
VYRAI
VYRAI
VYRAI
—vyrai kurie budamė
Dienas
(ar skausmo)
kraujo
ilgos Moterų
ST. CHICAGO
to iki 4 po pietų.
AI! DOVANAI!
ir drutumas bei
mokslo kninga
eikatą ir t. t.
ktaras"

ical Clinic
Philadelphia, Pa.
att-Sass
ialistė
Rezidencija:
W. Harrison Street
Tel. Austin 737
Valandos:
iki 9:00 kiekvieną rytą

48.49

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose viešpatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXII | CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 11 d. LIEPOS (JULY), 1913 M. | No. 28

POLITIŠKOS ŽINIOS.

KARAS BALKANUOSE.

Tarp buvusių draugų, susirišusių prieš Turkiją Balkanų pussalio tautų, kilo jau tikras ir tai labai kruvinas karas. Po pirmutinių susimušimų dar diplomatiški ryšiai nebuvo pertraukti, ambasadoriai susimušusių tautų buvo savo vietose, dabar vienok bulgarų ambasadoriai tapo atšaukti iš Belgrado, Cetinjos ir Athėnų. Ir dideli mušiai, nemaži ir ne netikėti be perstojimo traukiasi. Mušasi jau 250,000 kareivių. Skaitlių užmuštų ir sužeistų paduoda jau ant 35,000. Iki šiol dar Montenegro karan neįsikišo, bet Bulgarija, atšaukdama savo ambasadorių iš Cetinjos, matyt, tiki, kad montenegrinai rems serbus, todėl ir jie karan įsikiš.

Matyt, grekų kariumenę bulgarai laiko menkos vertės, nes didesnę kariumenės dalį pasiuntė prieš serbus, o daug menkesnę dalį pastatė prieš grekus. Bulgarų vadovas prie Salonikos išsyk palengva traukėsi prieš didesnes grekų pajiegas. Mušio linija turi apie 100 mylių ilgio — nuo Vardaro iki Brzegalinicos.

Iš pradžių iš Belgrado ir Athėnų ėjo žinios apie didelius mušių laimėjimus serbų ir grekų, apie daugybę išmuštų bulgarų. Dabar jau laikraščiuose telpa žinios visai priešingo turinio, o serbų valdžia, kuri pirma garsino žinias kelis kartus į dieną apie savo kariumenės laimėjimus, dabar jau garsina trumpas žinutes kas antrą dieną.

Athėnuose pagarsino žinias apie grekų laimėjimus, apie paėmimą miestų Doiran ir Orliakon. Veržiant Doiran'ą, pašauta 8,000 grekų, o kiek kareivių užmušta, nežinia. Grekams teko ir 16 kanuolių.

Bulgarai mušiuose žudo daug kareivių, nes jie, skubindami, tankiai veržia priešų pozicijas, šturmuodami jas durtuvais. Durtuvais, ne šuviais jie apvaldė grekų pozicijas prie Kripili. Tokiu budu bulgarų rankose yra kelias į Uskiubą. Bulgarai, besitraukdami prieš grekus, norėjo juos toliau nusivilioti ir užimti jiems pasitraukimo kelią.

Aplinkinėse Belgradčiko bulgarai nustumė atgal serbų kariumenės diviziją ir tokiu budu apvaldė kelią, vedantį į tikrosios Serbijos tvirtovę Niš.

Taikymo mėginimai jau išnyko, nes prasidėjus karui, reik jį vesti iki galui; tik ginklai išriš, katros pusės yra teisybė, nors ji butų neteisingiausia; todėl ir didžiųjų Europos tautų valdžios išsižadėjo, bent tuom tarpu, taikymo.

Bulgarijos ambasadorius, iškeliaudamas iš Athėnų, kaltino Austriją, buk toji sukurstė Bulgariją karą pradėti. Ar ištikro taip yra, sunku pasakyti, bet Austrijai susipešimas tarp savęs Balkanų tautų labai parankus.

Austrija stengiasi sutaikyti Rumuniją su Bulgarija. Rusija gi stengiasi iš Serbijos, Montenegro ir Grekijos sutverti naują Balkanų tautų sanjungą, bet abejotina, kad tas pasisektų, ypač dabar, griuvus pirmajai ir susipešus jos nariams.

Konstantinopolyj išsiplatino žinia, buk Turkija iš karo nori pasinaudoti. Turkija gazdina Bulgariją karu, jeigu ji nesugrąžįs Turkijai porto Rodosto. Daug mat yra norinčių iš karo pasinaudoti.

Rumunijoj karalius pasirašė jau po prisakymu mobilizuoti kariumenę, nes pasirašyti privertė karalių karo šalininkai, kurie butų revoliuciją sukelti galėję.

8 liepos dieną netikėtai pasirodė gana didelė bulgarų kariumenė miesto Vrania aplinkinėse. Miestas Vrania yra ant serbų pasitraukimo kelio. Dabar jau serbus patinka vienas nepasisekimas po kitam. Todėl laikraščiai mažai gauna žinių, nes žinios nuo mušio lauko yra cenzuruojamos.

Serbų sužeistieji rodo, kad kovojama su labai dideliu smarkumu ir piktumu. Suėjus arčiau kariumenėms, kareiviai meta karabinus ir kardais kapojasi.

Prie salonikų bulgarų generolas Ivanov su savo kareiviais išsyk traukėsi prieš grekus, bet paskui visai netikėtai pradėjo stumtiesi pryšakin ir perlaužė grekų karaliaus vedamą kariumenę.

Vindabonoj gauta žinia, buk Timoko serbų kariumenės divizija, susidedanti iš 15,000 kareivių, prie Vrania tapo iš visų pusių bulgarų apsiausta taip, kad ištrukti negalėjo. Užgimė smarkus mušis, kuriame užmušta 11,000 serbų, o kiti turėjo pasiduoti, bet iš tų didesnė dalis yra sužeisti.

Iš Salonikos paleista grekų valdžios žinia, buk grekų kariumenės dešinysis sparnas perstumė bulgarus atgal per upę Struma ir traukia į Serras.

Sumobilizuota Rumunijos kariumenė sutraukta prie Bulgarijos rubežių. Kurstomi Rusijos karo šalininkai, kurių rankose dabar yra valdžia, pasirengę siųsti kariumenę per rubežių ir užimti Silistrios apskritį, kurio Bulgarija atiduoti nenori. Jeigu Bulgarija norėtų pasipirešinti, tąsyk kils karas, o ji, turėdama prieš save Serbiją ir Grekiją, laimėti negalėtų.

CHINAI.

Pulkai ginkluotų chiniečių perėjo Tibeto rubežių ir apgulė miestą Hsian-Chen. Persigandę miesto gyventojai išsyk išskerdė savo moteris ir vaikus, kad nepatektų į chiniečių rankas, o paskui stojo kovon su įsiveržėliais. Mušyj chiniečiai tapo sumušti. Tibetonai jiems atkeršijo skersdami be jokio pasigailėjimo, kitus upėj skandino.

Anglija, paėmusi savo globon Tibetą, pareikalavo nuo Chinų, kad sykį galą padarytų chiniečių užpuolimams ant Tibeto; jeigu užpuolimai nesiliautų, Anglija pagazdino Chinus kariumenės atsiuntimu.

Nors Tibetas yra neva Chinų provincija, taip, kaip ir Mongolija arba Mandžurija, bet tikrais Tibeto valdytojais yra anglijonai, taip kaip tikrais Mongolijos valdytojais yra rusai, o pietinės Mandžurijos, japonai.

MEXIKO.

Juo ilgiau Mexike užsitraukia naminis karas, juo daugiau pritarėjų nustoja, ypač svetur, lygiai prezidento Huertos valdžia, taip ir revoliucijonieriai, nes abidvi pusės parodo tokį žiaurumą, kokio niekur tarp civilizuotų tautų nėra. Net pagarsėję savo žiaurumu Rusijos kazokai ir Turkijos bašibuzukai elgiasi jau geriau karo laike negu Mexiko revoliucijonieriai. Užėmus revoliucijonieriams miestą Durango, ten nusižudė 40 moterų, dėl biauraus su jomis pasielgimo revoliucijonierių. Negeriau elgiasi ir Huertos kareiviai. Ir vieni ir kiti degina miestus, plėšia namus ir užmušinėja visus, kas tik jiems ant kelio stoja. Laike mušių sužeista keli amerikonai ir anglijonai, dėl ko į maištą Mexike gali but priversti įsikišti kiti kraštai.

Prezidentas Huerta pavedė valdžią ministerių pirmininkui, o pats iškeliavo prie savo kariumenės mėginti malšinti revoliuciją. Pažiurėsime, ar jam malšinti seksis geriau.

Aplinkinėse Saragosa Huertos generolas Salazar, apie kurio visišką sumušimą garsino revoliucijonieriai, sumušė revoliucijonierių pulkelį vedamą generolo Ortega. Į Salazaro rankas pateko su ginklais ir amunicija vežimai. Nuo amerikonų gyvenančių Juareze, prie Texaso rubežių, reikalaujama pasportų ir užsimeldavimo.

Iš Columbus, prie Mexiko rub. atkako 3 eksadronai raitelių prižiurėti tiltus prie El Paso, kad jų nenaikintų Mexiko revoliucijonieriai, nei kariumenė prezidento Huertos. Jungtiniai Valsčiai į Mexiko pakrantes pasiuntė taipgi didelį karišką laivą.

IŠ LIETUVOS.

VILNIAUS GUBERNIJA.

Lalkraštyje "Graždanin" A. Kon'as, buvusis general-gubernatoriaus raštinės sekretorium, rašo apie reikalingumą Vilniuje universiteto. Kono nuomone, universitetas busianti geriauisa vieta valstybės idėjoms platinti. Jis sako, jog universiteto rumai reikią statyti Užvingyje (Zakrete).

— Viltis —

Lenkų laikraščiai paduoda žinią, jog Vilniaus marijavitams—atsidurusiems be maldos namų—valdžia ištikrųjų suteikusi butą koplyčiai gubernatoriaus raštinės valdininkų name, Didžioje gat. No. 22. Šiomis dienomis buvo tos koplyčios pašventimas. Į tą iškilmę atvykę net marijavitų vyskupai Kovalskis ir Pruchnevskis.

Vilniaus lietuvių dviklesę mokyklą baigė šįmet 7 mokiniai: Murelaitė Marė, Kubilinskaitė Alena, Vitas Vladas, Vilkickas Steponas, Gečys Kazimieras, Gaižutis Jonas ir Žukauskas.

Mokykloj per metus mokinosi 37 berniukai ir 25 mergaitės. Išėjo iš mokyklos įvairiais laikais iš III skyr. 2 mokiniu ir iš I skyr. 5 mergaitės ir 6 berniukai. Alena Ložinskaitė iš III skyr. pastojo Marijampolės progimnazijon.

— Lietuvos žinios —

MALĖTAI—tai nemažas miestelis, su keturiais tukstančiais gyventojų. Miestelis paskutiniu laiuk pradėjo virsti miestu. Šit neseniai liko sujungtas su Vilnium telefonu, o šiemet jau tapo įtaisytas ir telegrafas. Iš viso to čionykštieji gyventojai turi daugel patogumo. Pačtas gyvuoja jau iš seno, tik jame tankiai prapuola laiškai, o ypač laikraščiai. Čia kalti daugiausia patįs žmonės. Mat yra taip. Nors Malėtų parapijos negalima priskaityti prie susipratusiųjų ir apšviestųjų, bet parapijonai jau pradeda šviestis. Kai-kurie nueina pačtan, paprašo laikraščių savo kaimynui, nors atnešti jų niekas neprašė, parsineša sau namo, laikraščio tikras savininkas gauna pabuti ir be laikraščių. Svetimų laikraščių nešiojimas pas malėtiečius tai paprastas dalykas.

Malėtų parapija grynai lietuviška, išskiriant penkis-šešis sulenkėjusius bajorus, kurie lygiai gerai moka lietuviškai, nes be to negalėtų gyventi. Betgi pernai ir jiems įvesta gegužės lenkiškos pamaldos.

Bet kas nuostabiausia, kad čia kamendoriumi tapo atkeltas kuni gas, nemokantis nė žodžio lietuviškai. Bet jis, kad ir lenkas, neseka savo pranokėjų ir lenkinimo politikos neveda. Atkeltas Lietuvon, tuojau pradėjo mokytis lietuviškai ir jau lietuviškai kalba.

Malėtuose tvirtai laikosi monopolis-traktierius ir apie 20 alinių. Visoms toms įstaigoms svečių nestinga; joms daug pinigų malėtiškiai sudeda.

Kovoti su girtybe pernai įsikurė čia "Blaivybės" draugija. Pradžioje narių prisirašė nemažai ir "Blaivybė" iškarto atsistojo ant tvirtų kojų. Kolei vedė ją pirmininkas kun. Vikaras, tol draugija gyvavo ir veikė, bet jam išvažiavus — viskas sunyko. Susirinkimai jau visai nebedaromi, valdybos, berods, kaip ir nėra, nieko neveikia, visi susnudo. Malėtuose labai veikia "Vartotojų draugijos". Visame miestelyje yra apie pusė šimto krautuvių, visos jos gyvuoja gerai ir visos lig vienai žydų rankose. Prekybos griebtis reiktų ir lietuviams.

PINSKĖ, kaip praneša "K. Lit.", Vilniaus teismo rumų išvažiuojamoji sesija nagrinėja 2 kunigų — Tomaševskio ir Hurkos bylas.

Kun. Tomaševskis, Ihumenio dekanas, kaltinamas 362-ju baudž. įst. str., kad davęs šliubą Lukaševičiui vasario 13 d., 1910 m., o knygose užrašęs, kad šliubas esąs duotas vasario 20 d. Taip padaręs jis, norėdamas paslėpti, kad šliubas buvęs duotas dar nesulaukus iš gubernatoriaus leidimo įrašyti Lukaševičių, kuris buvo stačiatikis, į katalikų parapijos knygas. Leidimas buvo gautas vasario 17 d.; todėl gi 13 vas. Lukaševičių reikėję laikyti stačiatikiu. Kun. Tamoševskis teisinosi tuo, kad jeigu šliubas buvo užrašytas vas. 20 d., tai gal ištikrųjų taip ir buvę ir jis nėsąs kaltas. Teismo rumai nuteisė kun. Tomaševskį atsėdėti 2 mėn. 20 dienų ten, kame paskirsianti jo dvasinė vyresnybė.

Geguž. 31 dieną buvo teisiamas Borisovo dekanas kun. Hurko ir bajoras Kazlauskas su savo žmona. Kazlauskai kaltinami, kad savo dukterį Anastaziją davę krikštyti katalikų kunigui, nors ištikrųjų Anastazija buvusi stačiatikė. Kun. Hurko kaltinamas, 1)kad pakrikštijęs Anastaziją, 2) kad davęs Kazlauskienei pasirašyti po prašymu gubernatoriui apie leidimą priimti jai katalikybę, ko ji visiškai nenorėjusi (šito [illegible] net ir neperskaitęs jai), 3) kad įrašęs Kazlauskienę parapijos knygosna katalike, žinodamas ją esant stačiatikę. Abu Kazlausku pasakė, jog kunigas pats rašęs Kazlauskienę į katalikų sąrašą, jog ji nenorėjusi priimti katalikybės,jie (abu Kazlausku) tik norėję savo vaikus krikštyti katalikais. Liudininkai pasakė, kad Kazlauskai meluoja. Teismo rumai neįtikėjo Kazlauskų tvirtinimui ir nuteisė kun. Hurką tiktai už pakrikštyjimą vaiko 100 rub. pabaudos ir pašalinimui 3 mėn. nuo vietos.

— Viltis —

STAKLIŠKĖS, Trakų apskr. Gegužės 23 dieną Stakliškių blaivininkai turėjome pirmas gegužines. Jaunimas smagiai ir padoriai turėjo progos pasilinksminti.

Stakliškietis.

— Šaltinis —

NEPAPRASTAS SVETYS.

Pirmą Sekminių d. birž. 2d., Vilnius apie pusiau dešimtą valandą iš ryto išvydo virš namų ir bokštų ore beskraidantį nepaprasto didumo paukštį, užianti kaip automobilius, kuomet jis gatvėmis besidaužo. Buvo tai laukiamas iš Paryžiaus aviatorius Brendijone Moulinais. Nusileido jis Snipiškių rinke. Jaunutis tai dar, vos 21 m. vyrukas, kurs su savo aparatu ("Moran" ištobulintas Bleriot sistemas) buvo jau iš Paryžiaus Madridan ir atgal nuskrydęs. Dabar keliauja jis iš Paryžiaus Peterburgan, skrįzdamas maž-daug 120 verstų į valandą ir laikydamasis vieną verstą augštumo nuo žemės. Iš Paryžiaus į Berlyną skrido Moulinais 6 val. iš Berlyno Varšuvon 4, iš Varšuvos—Vilniun irgi 4 valandas. Pirmą valandą kariumenės muzikai griežiant, lydimas gubernatoriaus ir kariuomenės aficierių, Moulinais įsėdo vėl į savo skraiduolį ir pakilo skrįsti Peterburgan, kur ketina pributi aštuntą vakaro. Moulinais ore beskrendant, gelžkeliu važiuojamas lydi visur jį mechanikas Berto, kurs kaskart aeroplaną uoliai apžiuri, ar nepagedo kas nors jame ir pataiso tolimesnei kelionei. Visas Moulinais aeroplianas išrodo tarsi koks vaikų žaislelis. Pats Moulinas, iškeliaudamas išrodė visai nenuvargęs ir buvo ramus, nors vėjas nemažas putė.

Pirmą valandą birželio 2 d., pakilo vėl toliau skrįsti, ketvirtą po piet buvo apsistojęs dar Dvinske. Pernakvojęs čia, auštant sėdos vėl į aeroplaną, idant pasiekus savo kelionės tikslą — Peterburgą. Į Peterburgą atskrido birželio 4 d., 11 su puse val. rytą.

— Lietuvos žinios —

KAUNO GUBERNIJA.

Rašo, kad ketinama pravesti naujas gelžkelis nuo Kauno per Reseinius į Palangą su šakomis į Tauragę ir per Telšius į Mažeikių stotį.

— Šaltinis —

"Vienybė" rašo, kad liepos mėn. š. m. Kaune pradėsiąs eiti naujas, dvisavaitinis, kunigijos reikalams skiriamas laikraštis, vardu "Bažnytinė Apžvalga".

"Bažnytinės Apžvalgos" leidėju ir redaktorium busiąs kanauninkas Juoz. Skvireckas.

— Lietuvos žinios —

Kauno pedagogijos kursus pabaigė šįmet 16 žmonių. Tarp jų 11 gudų ir 1 lietuvis.

— Viltis —

Netoli Kretingos (Telšių apskr.) pasienio sargyba suėmė 40 išeivių iš Vilniaus ir Minsko gub. Visi jie sugrąžinti namo. ("S.-Z. T.").

— Viltis —

Kaip girdėti, koncesiją vesti geležinkelio liniją Kaunas—Raseiniai—Mažeikiai su šakomis į Tauragę, Vevirženus ir Telšius gavo inžinierius Sotkinas. To kelio tyrinėjimai ketinama daryti jau šią vasarą, o tęsti kelią bus pradėta kitais metais. Darbas ketina buti vedamas keliose vietose iš karto.

— Lietuvos žinios —

ŽAGARĖ, Šiaulių apskričio. Šitame Pakuršės miestelyje busianti įkurta keturių klesų miesto mokykla. Rudenį busią pradėti statyti mokyklai namai.

— Šaltinis —

PANEVĖŽYS. Už azarto lošimus kortomis uždarytas Panevėžio miestiečių (graždansky) kliubas. Prie uždengimo daug prisidėjo teismo tardytojaus Afanasjevo nusišovimas. Afanasjevas nusišovė, pralošęs kliube daug pinigų, Klubo pirmininku buvo bajorvedys Miasojėdovas.

Vapsva.

— Viltis —

TAURAGĖ, Ras. apskr. Suimta 52 išeivių Amerikon, norėjusių pereiti sieną. Tarp jų yra daug moterų ir vaikų ("K. L.").

— Viltis —

PANEVĖŽYS. Naktį, gegužės 28—29 d., Ramygalos gatvėje sudegė Januškos trobos. Ugnyje žuvo keletas galvijų. ("S.-Z. T.").

— Viltis —

PANEVĖŽYS. Gegužės 26 d. buvo "Blaivybės" susirinkimas. Pirmininkas pranešė apie surinktus "Blaivybės" šventės dieną 59 rb. 74 kp. bepardavinėjant priešalkogolinio turino knygutes. Paskui buvo išrinkta komisija rengti vakarui "Blaivybės" naudai.

Blaivybė pas mus vis-gi šiek-tiek jaučiama, ypač sodžiuose. Degtinės bonkų viešai ant stalo nebematyti, alutis dar traukiama neubagiškai, bet pasigert nelabai pasigeriama. Laikui bėgant, gal ir visai nustosime gėrę.

Vėjo Vaikas.

ŠIAULIAI. Kauno Ukio Draugija rengianti liepos pradžioje (naujo kal.). Šiauliuose apsišvietusiems kursus, kaip apsieidinėti su ukio mašinomis bei įrankiais. Kursas tvers visą savaitę. Mokestis — 20 rub. Norintieji turi kreiptis Kaunan Draugijos vardu, Sodo gatvė, 29.

— Šaltinis —

PANEVĖŽYS. Ukio paroda tęsės šiemet tris dienas — 26—28 geg. (8—10 birž.). Pirmoje vietoje tarpe gyvulių buvo arkliai: 90 arklių valstiečių ir 60—dvarų. Avių,kiaulių buvo nedaug. Mašinų skyrius—tai žymus buvo. Matėsi visokių firmų, tarp kurių buvo ir lietuvių "Vilijos" fabrikos išdirbinių. Dovanų nesigailėta: valstiečiams duota pinigais, o dvarininkams — garbės ženklais.

— Šaltinis —

Panevėžio paroda.

Mieste judėjimas. Ypač daug žmonių traukia parodos pusėn: pėsčių minios, tarp jų vežikai ir ponų puikus vežimai. Prie kasos spųstis. Galų gale pasiseka įsisprausti parodon. Užimtas didelis plotas. Pavilionų daugybė. Paklausus, kas čia matyti? Galima — trumpai suglaudus — atsakyti: rodoma, kokių gyvulių pas kokį dvarponį gaunama nusipirkti ir ką gamina Panevėžio apylinkės neskaitlingos pramonės įstaigos. Be to dar matyti daug valstiečiams priklausomų, gražių arklių ir pasižymi moterų rankų darbų skyrius savo įvairumu ir turtingumu. O jau, kaipo priedas, stovi pavilionai: Baisogalos bandymo stoties ir žemės tvarkomosios komisijos savo lėšomis pastatytas. Čia stengtasi rodyti ir aiškinti, kodėl ir kokie pagerinimai reikia įvesti įvairiose ukio šakose. Klausiami tame pavilione dežuruojantieji valdininkai mielu noru aiškino visa. Galų gale parodą puošė įvairių firmų ukio mašinos: musų "Vilijos" ir iš Rygos, iš Varšavos ir iš kitur.

Žmonių — kaip jau sakyta — minios. Pirmą dieną buvo 6000 bilietų išpirkta. Reg[illegible] nelyginant kaip musų sodžiaus bažnyčiose: sodiečių minia ir jųjų tarpe truputis dvarininkų, į kuriuos visų akįs kreipiamos.

Karšti lietuviai buvo pradėję dejuoti, kad taip maža esą lietuviškumo parodoje, kad komitetas tik po ilgų derybų tikęs užleisti salę iki 7 valandos vakaro, kad lietuviai nejaukiai jaučiasi ir t.t. ir t.t.

Paraginti tačiau pagalvoti, ar teisingi tokie užmetinėjimai ir ar nesiremia tokie dejavimai paprastais pas mus pagrindais, kad kas-nors kitas turi mums visą suruošti, o męs kviečiami, teiksimės maloniai priimti šias dovanas — dejuojantieji kiek nusiminė ir nurimo. Mano nuomone, jei norime šią ir kiekvieną kitą parodą padaryti lietuviškesne, turime pasistengti patraukti daugiau valstiečių jose dalyvauti. Rupintis tuomi privalo už vis musų lietuvių ukio organizacijos. Bet pasiklauskime čia savęs, kiek męs Kauno gub. tų ukių organizacijų savo rankose turime? Be kelių, beveik pirštais suskaitomų atskirų ukio ratelių, juk nieko musų toje dirvoje nenuveikta. Jei, nežiurint į organizacijos stoką, sodiečių minios traukia vis dėlto žiurėti parodos ir tai ne vien tik vyrai, bet ir didžiau konservatyvas gaivalas: moterįs,—tai matyti, kad žmonėms ištikrųjų rupi ukio naujienos ir kad tarpe dabartinių parodos rengėjų buvo žmonių, kurie stengėsi ir mokėjo parodon patraukti valstiečių. Kai kuriuos tokių rengėjų galiu net išvardyti: gerb. St. Montvilas parupino traškuniečiams papiginti kainą bilietų parodon, kuo pasinaudojo virš 70 žmonių. Jo iniciativa ir-gi valstietė Katriną Jonelytė buvo pakviesta ekspertizoje dalyvauti. Grovienė Przezdzieckienė atsiuntė Obelių mokyklos mokines parodos pažiurėt. Be to, nors nevisai taisykliškai, bet lietuvių kalba parašų parodoje ir-gi netruko.

Iš dvarininkų ir lenkų sunku reikalauti, kad jiems rupėtų parodai suteikti lietuvišką spalvą. Tai juk lietuvių priedermė ir teisė. Pažiurėkime dabar, kaip lietuvių ta priedermė ir teisė buvo pildomos šiame atvėjyje.? O gi po ilgų derybų, gauta salė iki 7 valandos (nuo 8-tos salė buvo lenkų teatrui atiduota) ir surengtas koncertas. Tam koncertui tyčia sudarytas choras toje salėje dainavo, o vėliau vakare jau ugniagesių salėje buvo vaidinimas ir vėl to paties choro koncertas. Męs, svečiai, galime panevėžiečiams ačiu ištarti už jų pasidarbavimą ir gerus norus, bet sykiu turime pabrėžti, jog tas vaidinimas ir koncertas vėla nakčia mums nevisai parankus buvo: viena—geroka dalis turėjo vakariniais traukiniais išvažiuoti, o antra—sodiečiai neįpratę ilgai vakaruoti, bevelytų dieną pamatyti tai, ko taip ilgai laukti turėjo, kas lengva galima buvo padaryti, turint salę iki 7 val. vakaro. Padeklamavus dar ir davus įvairią ir rimtą programą, galima butų tiek žiurėtojų turėti, kad salėje netilptų. Gal butų galima tuomet rizikuoti ir Šimkaus chorą pakviesti, prie kurio, kaip žinome, keli šimtai žmonių priguli. Bet tą klausimą rišti gal geriau ateičiai palikti. . . .

Mano nuomone, grynai lietuvių valstiečių parodos negalima ruošti, kol neatsiras tam tikrų ukio organizacijų, bet bendrose parodose turi dalyvauti lietuviai ne tik pasiviai, kaip ikišiol, bet ir aktiviai. Negalima laukti, kol busime kviečiami, kol busime stumiami prie jų dėtis; patiems reikia pradėti veikti. Turime pasimokyti nors iš šitų faktų: po ilgų derybų, bet salė vis delto buvo duota, nors nemokėjome savo keliu nei vieta, nei laiku, kaip reikiant, pasinaudoti. Jei butų buvus kam organizuoti paskaitas, ir-gi butų vietos atsiradę, be abėjo. Paprašius ekspertizon priimti gerą žinovą, jei ir lietuvį, komitetas ir-gi sutiktų priimti. Toliau matėm ir-gi, *lietuvių spaudai pažymėjus, kad senesnėse parodose moterių dirbiniai netinkamoje jiems vietoje budavo sumetami,* šiais metais buvo jiems pavesta daug geresnė vieta.

Tikimės, kad busimoje parodoje ir trečios klesos bufetas nebeatsidurs greta kiaulininkų, nes vis delto nelabai tinka žmonės ir kiaulės po viena pastogė dėti.

Turime tik neužmiršti visuomet savo reikalavimus laiku ir aiškiai pabriežti.

F. B.

— Lietuvos žinios —

ŽEMAIČIŲ VYSKUPIJA.
Kunigų permainos.

Sumainyti vietomis: Sedos kam. Pakeltis ir Tirkšlių kam. P. Gvalda: Veveržėnų kam. Stasiulionis ir Tauragės kam. Kojelis; Plungės kam. Šufinskas perkeltas Pajurio (Žvingių par.) filijon vieton kun. Naikausko, kuris, pačiam prašanties, paliuosuotas nuo vietos ir leista apsigyventi Alsėdžių altarijoje.

Paskirti: Veliuonos kam. A. Gelžinis — prie naujai statomos Gruzdžių bažnyčios, Gruzdžių kam. Ant. Barakauskas — prie naujai statomos Vaičaičių bažnyčios (Sėdos par.), kun. Lindė iš Varnių paskirtas dviem mėnesiam prie Vaiguvos bažnyčios.

— Kuniguosna įšvęsta 26 gegužės šie klierikai: A. Adamavičius, D. Amankavičius, K. Andriukaitis, Pr. Bakšys, J. Patrošius, K. Petravičius, P. Puiks, K. Šimašis, J. Šleinys, J. Tumelis ir J. Žemaitaitis.

— Šaltinis —

NAUJOS DRAUGIJOS.

Leista Kauno gubernijoje naujos draugijos: Radviliškio pieninė; Aukmergės ir Vidžių Vart. Draugijos; Onuškio, Užpalių, Kupiškio, Aluntos ir Kuršėnų ugniagesių draugijos; Joniškio dr. steigti ir laikyti vidutinei mokyklai; Janavos ir Naumiesčio (Res ap.) skaitymo mėg. dr.; Kaune kliubas "Avilys"; Ežerėnų muzikos-dramos dr.; Žarėnų, Vasiliškio, Šiaulių, Užvenčio, Kamajų, Viekšnių, Šeduvos ir Subačiaus ukio rateliai.

— Šaltinis —

SUVALKŲ GUBERNIJA.

LIUDVINAVAS, Kalvar. ap. Birž. 15 (2) d. Liudvinavo kaimo jaunimo kuopelė vaidino "Gena-

vaitę". Choras, vedamas vietinio vargonininko p. Insodos, padainiavo keletą dainelių. Publikos buvo labai daug. Visi skirstėmės namon pilnai pasitenkinę, kad ir iš mūsų apielinkės atsiranda gabių ir pasišventusių jaunuolių. Žiurėdami į lošimą tų kaimiečių artistų, patėmijome tą tikrąjį atsidavimą ir persiėmimą savo uždaviniu, kurių tai privalumų retai kada tenka matyti miestų lošimuose, kur viskas rodos per pirštus leidžiama.

O kaip gražiai skambėjo mūsų tautinės dainos tyrame, gražiai papuošto kluono ore.

Tariame tad širdingą ačių Liudvinavo jaunimui už tokį gražų pasilinksminimą. Nekantriai lauksime šv. Liudviko, kad pamatyti atkartojimą "Genavaitės."

Trįs broleliai ir sesutė.

RUMBONĮS, Kalvar. apskr. Čia girtuoklystės ragučiai dėlto kyščioja. Yra ir tokių, kurie nesigėdi net pirkti degtinės iš pasmirdusios žydės, kuri valkiojasi šventadieniais po miestelį nešina pintine riestainių bei bandelių, o po tais... degtinės bonkučių. — Girdėti, kad ir per vaito rinkimus turtingesni ukininkai nepasidrovi kištelti "magaryčioms" savo "gešeftui". Jau, rodos, žmonėse tokie dalykai eina iš mados, bet čia dar laikomasi. Reiktų pagalvoti ir susiprasti. Kaimynas.

— Šaltinis —

LAUCKAIMIS, Vilkaviškio apskr. Keturi ar penki metai atgal čia atvyko iš kaži-kur vaikinas ir pristojo bernu. Jis, kaip ir visi vyrai, dirbo visus lauko ir namų darbus, vakarais su visais vyrais eidavo gužynėsna, o šventadieniais smuklėsna ir draugė su visais vyrais gerdavo. Žodžiu sakant, niekuo nuo paprusės vyrų nesiskyrė. Bet štai 11 birž. (28 geguž.), atvažiuoja Lauckaimin koks tai žmogus ir randa, kad minėtasai darbininkas yra mergina, jo artima giminaitė. Reiškia, apie penkis metus ji čia išbuvo vyru ir niekas ios lig šiam laikui nesusekė.

M....jas.

— Viltis —

BAIGĖ LIETUVAITĖS MOKSLĄ.

Peterburge baigusios šiemet Šv. Kotrinos moterių gimnaziją dvi lietuvaitės: Leokadija Briedžiutė ir Janina Matulaičiutė.

— Šaltinis —

Kelių ministerija sumanė išvesti naują geležinkelį nuo Ventspilės (Vindavos) ligi Naujosios Vileikos. Geležinkelis eisiąs per Mintaują, Panevėžį, Ukmergę ir Vilnių. Šitą savo sumanymą ministerija įteikė šiomis dienomis Vilniaus ukio draugijai, kad pastaroji apsvarstytų jį ir išreikštų savo nuomonę apie geležinkelio reikalingumą.

Kaip rašo "S.-Z. T.", Prusų pasienyje šįmet labai stingą darbininkų. Daug vyrų ir moterių išvažiavo Amerikon. Gi likusieji, kas sveikesnis, išėję Prusuosna uždarbiauti. Dabar ateina šienapiutė, o darbininkų nėsą. Padieniui reikia mokėti 1 r. 20 k.,—1 r 50 k., ir dar maitinti. Bet ir už tokį užmokesnį sunku esą surasti darbininkų.

Bankas neduoda latviams nuomuoti žemės Ronenburgo dvare (Lifland. gub.), kurį jis nupirko. Bankas nori, kad žemę nuomuotų vientik rusai.

— Viltis —

Iš Palangos mums praneša, kad nuo šitų metų rudens prie vietinės progimnazijos atidengiama penktoji klesa. Mokiniai priimami. Pilna gimnazija Palangoj bus tik 1916 m.

— Lietuvos žinios —

IŠ AMERIKOS.

MERGINA TEISMAN PATRAUKĖ NEW YORKO GUBERNATORIŲ.

Philadelphia, Pa. 35 metų mergina Mignon Hopkins patraukė teisman New Yorko valstijos gubernatorių Sulzerą už širdies "sulaužymą," už ką reikalauja atlyginimo. Mergina užtikrina, buk Sulzer žadėjo ją vesti, bet pažadėjimo neišpildė.

IŽDO ĮPLAUKIMAI IR IŠLAIDOS.

Washington, D. C. Šiuose metuose Jungtinių Valstijų iždas turėjo įplaukimų $8,723,782,921, o išlaidų $6,836,996,692. Gėrimai ir tabakas davė $309,478,600, arba 16½ mil. daugiau negu pernai.

PASKENDO GARLAIVIS.

Seattle, Wash. Priešais Alert Bay, Bort, Cal., ant uolų pasispendė plieninis garlaivis Alaska Steamship Co. ir prisiėjo jį apleisti. Visus vienok ant jo buvusius žmonis išgelbėjo garlaivis Princes May.

PANAIKINO GELEŽINKELIŲ TRUSTĄ.

Salt Lake City, Utah. Valstijos teismas užtvirtino sumanymą panaikinti geležinkelių trustą Southern ir Union Pacific geležinkelių.

12 VAIKŲ PRIGĖRĖ.

Lawrence, Mass. Sugriuvo čia nuo sunkenybės vaikų lieptas, vedantis į miesto maudynes, parengtas Merrimac upėj ir vaikai supuolė vandenin. Kiek išviso vaikų prigėrė, tikrai nežinia, nes nežinia, kiek jų ant liepto buvo, bet pasigenda jau 12, kurie turėjo prigerti.

PASIMIRĖ 150 METŲ CHINIETIS.

New York. Ateivių stacijoj Ellis Island pasimirė turbut seniausias chinietis — 150 metų Choy-Choy. Atkako jis čia drauge su kitais chiniečiais iš Havanos. Buvo visai sveikas, apsirgo umai ir pasimirė.

PERLĖKĖ MICHIGAN EŽERĄ.

Benton Harbor, Mich. Chicagietis orlaivininkas Jack Vilas 1 liepos dieną, per Michigan ežerą iš Chicagos nulėkė hydroaeroplanu su vienu pasažieriu į Benton Harbor į vieną valandą ir 34 min. Garlaiviui tai kelionei atlikti reikia keturių valandų ir daugiau.

BRANGUS PABUČIAVIMAS.

Washington, D. C. Perdėtinis pensijų biuro Frank D. Herter, gaunantis 1,800 dol. algos į metus, biure pabučiavo jauną stenografistę. Kadangi valdžios biuruose uždrausta bučiuotiesi, už tai jis tapo suspenduotas 3 mėnesiams be algos. Tokiu budu merginos pabučiavimas jam atsieina 450 dol. Tikrai, tai brangus pabučiavimas.

GĖRIMAI IR RUKYMAS.

Washington, D. C. Nors Amerikoj kovojama smarkiai su gėrimais, bet gėrimas ne tik nesimažina, bet vis didinasi. Sulyg atskaitos, Amerikoj alaus ir degtinės išgerta daugiau negu kada nors pirma; daugiau taipgi surukyta cigarų ir tabako. Išgerta per 12 paskutinių mėnesių degtinės ir brandės 143,300,000 galonų, arba 7,500,000 gal. daugiau negu pernai. Alaus išgerta 64,500,000 barelių, arba vienu milijonu daugiau negu pernai. Cigarų surukyta 7,707,000,000, cigaretų 14,012,000,000; pypkoriai surukė 403,200,000 svarų tabako, 33,200,000 svarų sukramtyta.

Karčiamų skaitlius sumažėjo 18,000; dabar jų yra 450,000. Taigi aišku, jog sumažinimas skaitliaus karčiamų girtuokliavimo nesumažina: vietoj uždarytų, visiems žinomų ir kontroliuojamų karčiamų atsiranda slaptos, niekeno nekontroliuojamos, kurių laikytojai mokesčių nereikalauja mokėti.

MUŠTYNĖS GETTYSBURGE.

Gettysburg, Pa. Valgymo salėje laike apvaikščiojimo paminėjimo mušio prie Gettysburgo, išsitarus vienam kalbėtojui blogai apie tų laikų prezidentą Lincolną, užgimė muštynės. Sunkiai su peiliais supjaustyta 7 vyrai.

SUŽIEDOTUVĖS PREZIDENTO NAMUOSE.

Washington, D. C. 2 liepos dieną susižiedavo prezidento Wilsono duktė Jessie Woodrow Wilson su jaunu advokatu iš New Yorko, Francis Bowes Sayre. Vestuvės jų Baltamjam Name atsibus gruodžio mėnesyj.

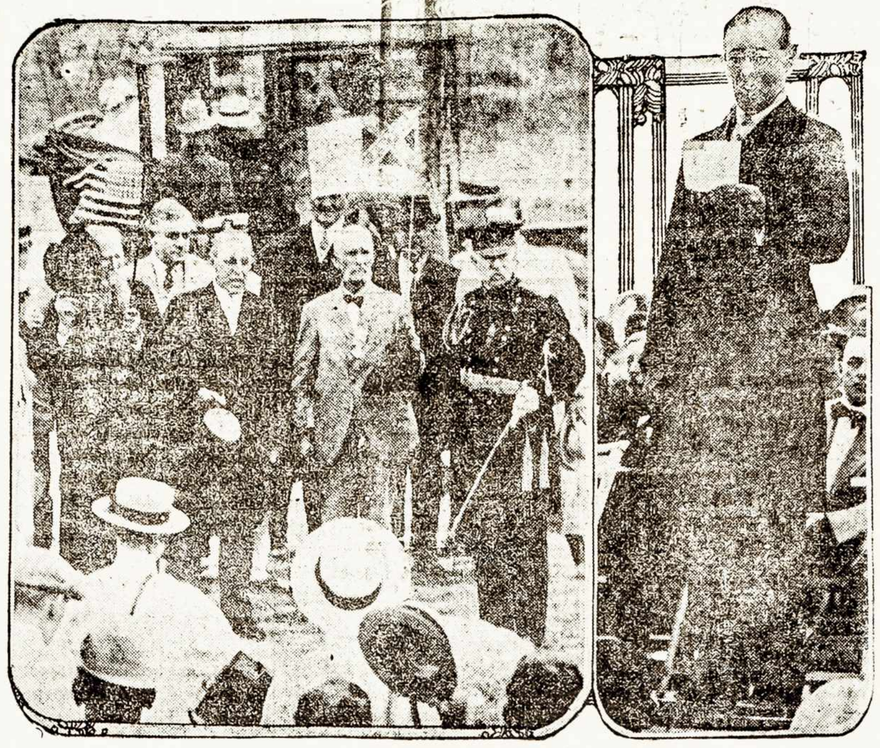

Photos copyright, 1913, by American Press Association.

PREZIDENTAS WILSONAS GETTYSBURGE.

Iš kairėsė prezidentas Wilsonas, lydimas savo štabo ir dviejų veteranų (vienas su šlaurinių valstijų veluva, o kitas iš dešinės su konfederatų—pietinių valstijų—veluva), eina ant pleciaus, kur 4 d. liepos buvo milžiniškas apvaikščiojimas 50 met. Gettysburgo mušio sukaktuvių. Iš dešinės—prezid. Wilsonas skaito savo prakalbą laike to paties apvaikščiojimo.

MUŠIS GREKŲ SU ITALAIS.

Dayton, O. Tarp geležinkelio darbininkų grekų ir italų netoli Melville užgimė kruvinas mušis; supjaustyta sunkiai 5 darbininkai ir iš jų 3 supjaustyti mirtinai. Už ką jie susipešė, to policija negalėjo sužinoti, nes sveikieji ir lengvai sužeisti, pamatę policistus, išbėgiojo.

KELIAUJA ŠIAURINIŲ KRAŠTŲ TYRINĖT.

New York. Garsus šiaurinio žemgalio suradėjas, Amerikos admirolas Perry, rengiasi vėl kelionėn į ledinius prie to žemgalio kraštus; išbus jis ten 3 metus. Laivas "Diana," kuriuom jis plauks, turi bevielinio telegrafo tolimesniems susinešimams aparatus ir kaip mano, galės visuomet susinešti su bevielinio telegrafo stacija Hudson Bay.

2c. UŽ MYLIĄ.

Kansas City, Mo. Ant geležinkelių Chicago—Alton, Burlington ir Wabash, Missouri valstijoj, nuo dabar keliaujantieji turės mokėti už kelionę tik 2c. už mylią.

PINKERTON SERGA.

Salt Lake, Utah. Sunkiai apsirgo, čia keliaudamas, žinomas visoj Amerikoj organizatorius ir užlaikytojas detektyvų agenturos William A. Pinkerton. Su jo detektyvais ne kartą laike streikų prisiėjo susiremti ir darbininkams, nes pinkertoniečius tankiai saugoti dirbtuves kviečia fabrikantai.

LENKŲ LAIKRAŠTININKŲ SUSIVAŽIAVIMAS.

Detroit, Mich. Prasidėjo čia lenkiškų laikraščių atstovų susivažiavimas. Yra 13 atstovų — 5 dienraščių ir 3 savaitraščių.

NUSIŠOVĖ BUVĘS TURTUOLIS.

New York. Nusišovė čia buvęs milijonierius R. J. Hunter, nes spekuliacija nepasisekė: vietoj pelnyti ir atsigriebti, jis daug pražudė.

HAVAI SALŲ GYVENTOJAI.

Sulyg paskutinių žinių, ant prigulinčių Jungtiniams Valsčiams Havai salų veik pusę gyventojų tveria japonai. Iš 83,996 vyriškos lyties gyventojų, turinčių suviršum 20 metų, japonų yra 47,795. Vos šešta dalis galinčių kariumenėj tarnauti yra baltspalviai, o japonų tokių yra trečia dalis salos gyventojų.

PASIMIRĘ KATALIKŲ VYSKUPAS.

Belleville, Ill. Pasimirė čia katalikų dijecezijos Belleville vyskupas, Josias Janssen. Pasimirė jis nuo širdies ligos. Bet miręs vyskupas gyveno jau gana: jis išgyveno 78 metus.

DIDELI PALAIKMOKESČIAI.

New York. Palaikytojai turtų mirusio Amerikos milijonieriaus J. Pierponto Morgano, turi užmokėti keturis milijonus doliarių iždui prigulinčių mokesčių. Tiek už palaikus mokesčių dar nieks nemokėjo, nes, turbut ir palaikų tokių dar nieks neapturėjo.

MILIJONIERIUS PAPRASTU DARBININKU.

New York. Nesenai iš čia prapuolė koksai John O'Brien, apturėjęs $1,200,000 palaikų. Manė jau, kad su juom kokia nelaimė atsitiko. Dabar jį surado. Pasirodė, kad jis tarnauja ant geležinkelio kaipo mašinisto padėjėjas ir sako, kad jau negrįž niekada į milijonierių tarpą, su jais nedraugaus.

POLICIJA DOROS PALAIKYTOJA.

Louisville, Kas. Policija areštuoja moteris, nešiojančias naujų madų drabužius. Mat, policistams nepatinka naujausios mados, ir jiems rodosi, kad be policijos nebutų doros.

UŽSIDEGĖ KASYKLOS.

Duquoin, Ill. Anglių kasyklose "Paradise" užgimė gaisras. Oloj buvo tąsyk suviršum 400 darbininkų. Juos vienok visus išgelbėjo elevatoriaus prižiurėtojas; nors ugnis degino jam plaukus ir rankas, jis darbo neapleido, kol visus žmones iš olos laukan išgabeno. Pravardė jo yra Matthis. Oloj sudegė 40 arklių ir mulų.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

St. Louis, Mo. Netoli stacijos Berger iššoko iš bėgių pasažierinis traukinys Missouri Pacific geležinkelio. Prie to užmušta vienas žmogus, o 10 sunkiai sužeista.

Philadelphia, Pa. Netoli Quakertown, Scranton Flyer traukinys užbėgo ant skersai kelio važiuojančio vežimo su pasivažinėtojais. Užmušta ant vietos penki žmonės, o trįs tapo sunkiai sužeisti.

GAISRAI.

New York. Sudegė čia Tilla hotelis po Nr. 66 Greenwich st. Sudegė prie to septyni žmonės, o apie 12 pavojingai apdegė.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Ipswich, Mass.** Streikas, prasidėjęs čia nuo balandžio 22 d., dar vis nesibaigia ir, kol kas, jam galo nematyti. Tam tikrai susitvėręs čia komitetas "Ipswich Defense League", išsiuntinėjo atsišaukimus, prašydamas piniginės paramos, kaip jau apie tai buvome minėję pereitam numeryj. Tarp streikierių ir darbdavių bei policijos buva tankiai susirėmimų. Kadangi šiuos atsišaukimus mums siunčiama kas savaitė, tai butų gerai žinoti, kiek lietuvių minėtame streike dalyvauja.

¶ **Chicago, Ill.** Sustreikavo 1,500 italų. Darbininkai reikalavo už darbo valandą 40c., vietoj 36c. Darbdaviai pasiulė 38c., bet darbininkai tuom nepasiganėdino. Darbininkai reikalauja per 6 mėnesius liuoso laiko subatoj po pietų, darbdaviai sutinka tai duoti tik per 3 mėnesius.

¶ Vėl užgimė nesutikimai rytinių geležinkelių kompanijų su tarnaujančiais, iš ko gali kilti dideli streikai; juose dalyvautų suviršum šimtas tukstančių žmonių. Reikalaujama didesnių algų.

¶ **Lincoln, Nebr.** Pietinėj dalyj Nebraskos nuvalymui laukų truksta darbininkų, todėl farmeriai siulo geras algas: dienos darbininkams kaip kur mokama 4—6 dol. su valgiu už dienos darbą.

¶ **Chicago, Ill.** Sustreikavo priemiesčiuose konduktoriai ir motormonai County Traction Co.

IŠ VISUR.

|| Nors Rusija su laivynu ant jurių neturėjo laimės laike karo su Japonija, bet dabar ji nori bent orlaivių laivyną turėti tvirtesnį net už vokiškąjį. Ji pirko plianus didelių orlaivių, kurie turės mašinines kanuoles ir prietaisas bombų mėtymui. Didelių šarvuotų orlaivių Rusija dirbdina sau šešis orlaivius, kurie bus didesni už vokiškus.

|| Teismas pripažino po 500 dol. atlyginimo šeimynai airio farmerio Tamošiaus Ryano ir dviem kitiem, žuvusiem su laivu "Titanic". Jeigu visiems žuvusiems reiks tik po tiek atlyginti, tai garlaivio kompanija nenusibankrutys, ypač kad už daugelį žmonių gal nebus kam atlyginimo jieškoti, o kiti nežinos, kur pajieškoti.

|| Francuzija ir Rusija prikalbino Rumuniją įsiveržti tuoj į Bulgariją, jeigu toji pradėtų karą su Serbija. Apie tai pranešta Bulgarjjos valdžiai.

|| Vokietijoj, mieste Osnabrueck nuo valgių apsirgo 343 kareiviai 78to kariumenės regimento. Iki šiol tikrai nežinia, ar valgiai buvo iš pagedusių produktų, o gal jie keno nors buvo tyčia užnuodinti. Dabar jau daugelis apsirgusių kareivių taisosi, bet pasitaiko dar ir naujų apsirgimų.

|| Ispanijoj, mieste Almeiva, vedant į areną bulių kovai, ištruko keturi buliai ir, bėgdami gatve, myniojo ir badė einančius žmones. Vienas žmogus tapo užmuštas, [illegible]sta, ir tai sunkiai, daug.

|| Tėmyklų instrumentas paženklino smarkius žemės drebėjimus pabalgoj pereitos sanvaitės, kurie turėjo buti ant Aleutų salų Pacifike.

|| Chinuose, Shansi provincijoj, 50 lamų (buddistų kunigų) pasislėpė nuo chiniečių viename šventnamyj. Bet chiniečiai šventnamį uždegė ir jame visi pasislėpę lamai sudegė.

|| Japonija vėl per savo ambasadorių Washingtone perdavė Amerikos užsienių ministeriui Bryanui raštą, arba notą, dėl susiaurinimo japonų teisių Californioj. Raštas tas nėra paskutiniu reikalavimu. Bet Japonijoj karo šalininkai laiko susirinkimus, kuriuose dalyvauja jau valdininkai ir parlamento atstovai ir peikia ministerius už nusilenkimą Amerikai, nemokėjimą ginti japonų, esančių Amerikoj.

|| Mexike, mieste Agna Prieta į revoliucijonierių nelaisvę pateko Huertos generolas Buetnarez Reuz ir tapo sušaudytas. Prie miesto Juarez, kur yra Huertos garnizonas, laukiama mušio, nes čia renkasi revoliucijonieriai.

|| Londono teisme prasidėjo byla už milijonus palaikų Johno Scotto. Majoras Arhusnoth teisme apreiškė, jog, pasimirus Scottui, jis, užėjęs į jo namus, rado ten palaikų tų jieškančią moterį Sackville, kuri kraustė pakavones ir degino, matyt, kokius svarbius raštus.

|| Garsi White Star kompanija, kurios laivas "Titanic" paskendo, norėdama nuo atlyginimo pasiliuosuoti, ant šifkorčių patalpino pasargą, kad ji už kelionėj galinčias atsitikti nelaimes neima ant savęs atsakymo. Teismas vienok tą pasargą, kaipo priešingą teisėms, prisakė panaikinti.

|| Vokietijos parlamentas priėmė valdžios sumanymą padauginti iki 870,000 po ginklu laikomą kareivių skaitlių. Prieš sumanymą balsavo vien socialistai, lenkai, alzatai ir progresistai.

|| Ispanija ir Francuzija sutarė Morokke drauge malšinti sukilusius ten čiabuvius. Abudu kraštai pasiųs ten 50,000 kareivių. 10,000 kareivių į Šiaurinę Afriką Ispanija jau pasiuntė; dar daugiau kareivių turės siųsti Francuzija, nes ji valdo didesnius Morokko plotus. Jeigu dabar pasiųstų kareivių neužteks, Ispanija ir Francuzija pasiųs jų daugiau.

|| Vokietijoj, mieste Kassel cenzura uždraudė perstatinėti ant scenos amerikonišką veikalą "The Easiest Way.'"

|| Bulgarija nuo Serbijos ir Grekijos pareikalavo į 24 valandas liautiesi užpuolimų ant bulgarų. Grekija atsišaukė į dideses Europos tautas su pasiskundimu ant bulgarų.

Serbijos sostinėj Belgrade gauta žinia, buk prie Istip nelaisvėn pakliuvo 4,000 bulgarų ir jog miestą Istip užėmė serbai. Serbai mušiuose nužudė 2,000 kareivių.

|| Pietinėj Afrikoj, Rand distrikto aukso kasyklose užgimė darbininkų streikas, dėl ko gali visose aukso kasyklose sustoti darbai. Kadangi streikieriai užsilaiko neramiai, tai užlaikymui tvarkos pakviesta kariumenė. Sustreikavo čia taipgi ir anglių kasyklų darbininkai; žada streikuoti ir tarnaujanti ant geležinkelių, taipgi elektrikai.

|| 2 liepos atkako į svečius pas Vokietijos ciesorių Italijos karalius su karaliene.

|| Londone gauta žinia, buk iš kilusio tarp Balkanų sanjungos tautų karo ir Turkija nori pasinaudoti; buk ji todėl, kad Bulgarija nuo jos reikalauja karo lėšų, susitarė su Grekija ir Serbija ir drauge nori su Bulgarija kariauti. Bet apie tokį sutarimą reikia abejoti, kad jis butų padarytas, ypač kad pirma tie pats Londono laikraščiai garsino, kad Turkiją nori su Bulgarija susijungti prieš Serbiją ir Grekiją, nes ir tos išmokėjimo lėšų reikalauja. Mongolai su mongolais greičiau susitaiko, negu su kitų rasių tautoms; bulgarai gi ir turkai yra mongoliškos kilmės.

|| Londono laikraščiai paduoda, buk Anglijos ministerių pirmininkas Asquith mano atsistatydinti ir visai nuo viešo veikimo pasitraukti. Jo vietą tąsyk užimtų dabartinis Angiljos užsienių ministeris Edward Grey.

|| Francuzijoj, mieste La Bonlie atsibuvo tarptautiškas Golfo lošis. Visus tuos lošius laimėjo francuzai, kurie įveikė amerikonus. Amerikonų pusėj lošė: McNamara, Smith ir McDermott; francuzų pusėj—Masey, Gassiatt ir Lafitte. Amerikonams mat su francuzais nesiseka: francuzai amerikonus pergalėjo ir tarptautiškose orlaivių lenktynėse.

|| Paryžiuj pasimirė žinomas Francuzijos radikališkas laikraštininkas Henry Rochefort, išgyvenęs 83 metus. Už smarkius prieš valdžią straipsnius jis kelis kartus sėdėjo kalėjime. Už gynimą Komunos jis buvo išgabentas ant salos Naujos Kaledonios, bet iš ten pabėgo į San Francisco, iš kur Francuzijon sugrįžo tik 1880 metuose.

|| Anglijos parlamente tapo pervarytas Airijos savivaldos sumanymas. Nors konservatyvai labai priešinosi, bet sumanymas pervaryta 143 balsais prieš 120.

|| Pasitraukė nuo vietos Vokietijos karo ministeris generolas Josias von Heeringen.

|| Rusijoj išdegė didelis kaimas Astradamovka, netoli Alatyvo. Ugnyje pražuvo 154 žmonės.

|| Galicijoj, Vadovicuose suėmė Pauliną vienuolį ir kol viskas neišsiaiškys, patalpino jį karmelitų vienuolyne. Kada ant rytojaus jam atnešė valgį, vienuolio nerado, jis pabėgo. Matyt, tai ne tikro vienuolio buta.

|| Nors Bulgarija nuo serbų ir grekų pareikalavo į 24 val. liautiesi užpuolimų, bet mušiai nesiliauja. Susipykusių tautų ambasadoriai vienok dar pasilieka savo vietose. Dar yis tikimasi, kad Rusijai, ar kitai turinčiai aut Balkanų įtekmę didžiajai viešpatystei pasiseks susimušusius sutaikyti. Rumunija skubiai mobilizuoja savo kariumenę, bet tikrai nežinia prieš ką.

|| Serbai ir grekai garsina žinias apie bulgarų pergalėjimus, bulgarai, kaip paprastai, tyli. Grekų ministerių pirmininkas parlamente pranešė, buk prie Kilkish grekai sumušė bulgarus ir nuo jų atėmė 60 kanuolių. Serbai taipgi giriasi, buk prie Kilchana sumušė bulgarus, bet iš Bulgarijos, kur buvo įsiveikę, tapo išvyti.

|| Johannesburge, Pietinėj Afrikoj 4 liepos buvo kruvini susirėmimai streikuojančių aukso kasyklų darbininkų su kariumene. Kareiviai šaudė į streikierių pulkus, o tie išgriovė redakciją laikraščio "Star" ir geležinkelio staciją Braamfontein. Susirėmimuose sužeista kelios dešimtys žmonių.

|| Laike audros trenkė perkunas į bokštą buvusio lenkų karalių rumo Krakove, vadinamo Wawel.

|| Francuzijos prezidentas Poincare rengiasi į svečius keliauti į Ispaniją, kuri tapo įtraukta į ryšį viešpatysčių: Francuzijos, Anglijos ir Rusijos.

|| Iš Vokietijos kariumenės regimentų, stovinčių Alzatijoj ir Lotaringijoj, vien gegužio mėnesyj pabėgo 360 kareivių, į Francuziją; iš ten kariumenėn patapo į taip vadinamą svetimtaučių legiją.

|| Laike paskutinio Prusuose gyventojų suskaitymo, 1910 m. atlikto, Prusuose buvo 40,165,000 gyventojų, o tame skaitliuje buvo 35,426,000 vokiečių, arba, geriau sakant, daugume suvokietintų slavų ir lietuvių. Lenkų buvo 3,500,000, mozurų 204,000, 141,000 daniečių, 112,000 holenderių, 107,000 čechų, 94,000 lietuvių, 65,000 serbų-lužicų ir 130,000 kitokių tautų. Tarp lenkų surasta 201,000 užsirašiusių dvikalbiais, taigi tokių, kurie prisigimtą savo kalba laiko ir vokiš-

ką ir lenkiška. Tokių dvikalbių yra ir tarp prusų-lietuvių. Čia reikia patėmyti, kad skaitlius lenkiškai kalbančių didinasi smarkiau negu vokiškai kalbančių, nors vokiečių skaitlių padaugina ir besivokietinanti lietuviai ir serbai. 1890 metuose lenkiškai kalbančių Prusuose buvo 3,025,000, 1900 m. jau buvo 3,470,000, 1905 m.—3,768,000, o 1910 m.—drauge su kašubais ir mozurais, lenkiškai kalbančių buvo Prusuose 4,014,000. Lietuvių 1905 m. buvo dar 111,000 o dabar prie lietuviškos kalbos prisipažįsta jau tik 94,000. Be paramos didėsės Lietuvos, mažas Prusų lietuvių skaitlius be abejonės greitai paskęstų vokietystės juroj.

|| Rusiškas laikraštis "Utro Rossii" patalpino raštą nuo prekėjo iš Mongolijos, kuriame jis praneša, jog tarp mongolų didinasi nekentimas rusų, o išsyk, jiems atėjus, juos priėmė labai prilankiai, suteikė jiems visokias privilegijas. Mongolai be muito leido rusiškus išdirbinius, o rusai dideliais muitais apkrovė Mongolijos priduotus. Per tai įtekmė rusų ir Rusijos nupuolė Mongolijoj. Labiausiai Rusijos įtekmę nupuldė tuli jos dipliomatai.

|| Tarp Anglijos ir Turkijos padaryta sutarimas. Anglija gauna Koweita ir koncesijas dirbti geležinkelius, o Anglija per 40 metų gvarantuoja Turkijai likusių žemių čielybę. Anglija žada Turkijai padėti savo įtekme prie galutino su Balkanų sanjunga susitaikymo. Anglija pažada Turkijai piniginę paramą, užbaigus dabartinį karą. Anglija pažada Turkijai pasistengti, kad neprigulmingos Albanijos karalius butų mahometonas. Turkijai gi Anglija duoda koncesiją dirbdinti ir valdyti Bagdado geležinkelį. Pažada arabams duoti savivaldą ir Arabijoj anglams visokias privilegijas. Tokiu budu, bent Arabija ir kraštai prie Persiškos jurių kojos pereis po Anglijos valdžia, jeigu ir ne išsyk, tai iš palengvos. Arabija gi didelis ir jurių pakraščiais labai vaisingas kraštas.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ RACINE, WIS.

Liepos 2 dieną, atsibuvo susirinkimas Šv. Kazimiero parapijos, kurin pribuvo ir Archivyskupas iš Milwaukee, Wis., dėl sutvarkymo parapijos. Archivyskupas užklausė Racino lietuvių, ar jie nori turėt lietuvišką parapiją ir užlaikyt lietuvį kunigą? Daugumas atsiliepė kad nori, bet nežino, ant kokių pamatų jie gali turėti lietuvišką parapiją ir lietuvį kunigą. Archivyskupas paaiškino, kad parapija turi buti inkorporuota ir jis (archivyskupas) turi buti pirmsėdžiu, o vietinis kunigas turi buti vice-pirmsėdžiu; iš parapijonų gali buti tik sekretorius ir iždininkas, kuris pinigus nuneštų bankan padėti. Po tų žodžių vienas moksleivis pasiprašęs archivyskupo balso, prabilo į parapijonus: "Broliai lietuviai, girdite, kad archivyskupas bus pirmsėdis, o kunigas vice-pirmsėdis; tai tą imkite į galvą!" Tas reiškia: kaip archivyskupas su kunigu gros, taip jųs, parapijonai, turėsite pagal jų dudelę šokti. Bet parapijonai neklausė pastebėjimų, tik rėkė vienu-balsu: "mes norim turėt lietuvišką parapiją ir lietuvį kunigą!" Taip ir tapo nutarta; dabar, tariama liotą statymui bažnyčios sumainyt ant liuteronų bažnyčios, kuri yra ant Park ave. Girdi, tai jau turėsime ir bažnyčią, ir nedaug tereikės pridėti pinigų. Bet jie negalvoja, kad toj bažnyčioj reikės viską perdirbti, kad išrodytų katalikiška; reikės ir visokių prietaisų, be kurių kunigas negali mišių laikyti ir t.t. O kurgi dar kitos išlaidos: kunigo namas, ir alga kunigui ir vargonininkui.

Nors tulas "X," korespondencijoj iš Racine apsidžiauge, kad parapija sparčiai auga, nes buk jau prie parapijos prisirašė 150 šeimynų, ir keli šimtai pavienių, bet dar neužbaigtas surašas! Labai butų malonu, kad tos skaitlinės butų pilnos ir mokant parapijos skolas; bet kaip reikės dėti pinigus palaikymui parapijos ir kunigo, kažin, ar neliks tik vienas ponas "X" su savo skaitlinėmis...

Nestebėtina, kad tiek lietuvių yra Racine, kaip paduoda ponas "X." Bet stebėtina, kad ponas "X" tiki, kad visi bus parapijonais. Vaikščiodamas kunigas P. Gugis rinko tik vardus ir pravardes ir prašė pinigų, o neaiškino plačiau parapijos reikalų ir neklausė, ar visi norės priklausyt prie parapijos ar ne? Visas klausimas buvo: "kaip vardas?" ir "gal dabar duosi pinigų?" Jeigu kas pasakė, kad dabar neturiu, tai tuoj tam atsakyta: "'tai nekas vyras, kad pinigų neturi! Nereikėjo ir į Ameriką važiuot!!" Tai taip gyvuoja Racino šv. Kazimiero parapija.

T.M.D. 121 kuopa jau užsnudo, susirinkimo nebuvo sušaukto nuo kovo mėnesio. Tam kalta, valdyba.

"Lietuvos Brolių" pašalpinė draugija praneša visiems Racino lietuviams, kad Liepos 13 dieną turės savo mėnesinį susirinkimą prie Wisconsin gatvės, Union salėj.

Kviečiami lietuviai ateiti ir prisirašyti prie "Liet. Brolių" draugijos. Tai bus paskutinis mėnesis numažinto įstojimo—mokesčio tik doleris; toliaus, įstojanti nariai turės mokėt pagal savo metus. **Kastanas.**

BROOKLYN, N. Y.

Čia noriu pabriežti keletą žodžių apie brooklyniečių judėjimą, kuris pastaraisiais laikais, ačiu darbavimuisi p. M. Petrausko, davėsi labjaus jaustis. Rods, scenos reikaluose čia darbuojasi ir kiti, bet šieji darbuojasi atskirai nuo p. Petrausko, kuomi ne kartą stoja jam skersai kelią ir trukdo jo darbą.

Vos spėjo p. Petrauskas atvažiuoti iš Europos į Brooklyną, kaip daugelis tų, kurie kvietė jį čion važiuoti ir kuriems pridėrėjo jį daugiausia remti, susispietė į atskirą ratelį po vadovyste vieno-kito "augštai statančiojosi" vargonininko ir pradėjo, rods slaptai, veikti prieš p. Petrauską. Juo toliaus, juo labiaus šis jų "slaptas" veikimas duodas matytis ir jaustis. Taip daleiskim, kada musų genijai, taip sakant, veda kovą už buvį, musų inteligentija, rengiant didesnius vakarus-teatrus, stato įvairius balaganus po vadovyste kokio-nors vargonininko: pavyzdžiui, laike 28 seimo S.L.R.K.A. pastatė "Kornevilio Varpus" ('Kornevilio Varpai' nėra joks "balaganas"; tai lengvas, bet gražus muzikališkas veikalėlis. **Red.**) Toks apsireiškimas, suprantama, skaudžiai turi atsiliepti ant musų kompozitorių. Taip, Scenos Mylėtojų Choras jau dėlei nuostolių iš parengtų vakarų nebepajiegia atsimokėti p. Petrauskui, iš ko minėtieji "inteligentai" tik džiaugiasi. Taip dalykams stovint, visai nedyvai, kad p. Petrauskas bus priverstas apleisti mus ir stoti kur į kviečiamą anglų operą.

Nebut dyvų, jeigu vienas-kitas siaurai-žiurintis vargonininkas, atskirai veikiantis, mano, kad jis gerai daras, bet įstabu, kad ir vietinė spauda išsijuosus giria minėtus balaganus, neatskirdama grudų nuo pelų, tartum, prisidėdama prie p. Petrausko boikoto. Tai jau tikras absurdas.

Permatant šiuos visus netikusius tarpe brooklyniečių apsireiškimus, darosi liudna ir graudu, kad musų lietuviai dar iki šiol nenori suprasti, kad tautos idealas bei visuomenės labas turi stovėti augščiau visokių privatiškų nesutikimų ir kad suvienytomis spėkomis kur-kas daugiau butų galima nuveikti dailės dirvoje.

S.

WATERBURY, CONN.

Pasistengsiu aprašyti jums musų kampelio naujienas.

Birželio 29 d. vietinėje šv. Juozapo bažnyčioje atlaikė pirmutinias mišias naujai įšventintas kun. Vincas Karkauskas. Iškilmėje dalyvavo keleta kunigų, lietuvių ir svetimtaučių. Kun. V. Karkauskas atvyko į Ameriką 1908 m. Baigė mokslą Šv. Kirilo ir Metodijaus seminarijoje Orchard Lake, Mich.

Tą pačią dieną čia atsibuvo koncertas, M. Petrausko Muzikos Konservatorijos mokinių surengtas. Publikos susirinko žymus skaitlius. Koncerte šale kitų atsižymėjo p. A. Povilaika, p-lė N. Precavičiutė ir ponia Laskevičienė (pastarosios dainavo angliškai). Ypatingai gerai atlieko viską p. A. Povilaika, kuris turi labai gražų balsą.

SUTEIKIA BALSĄ PUSANTRAM MILIJONUI MOTERIŲ.

Illinois valstijos gubernatorius E. Dunne pasirašo po bilium, kuris suteikė balsavimo teises 1,600,000 moterių Illinois valstijoj. Gubernatorius paženklintas skaitline 1.

Birželio 30 d. tapo iš Waterburio išsiųsta atgal Lietuvon tula liteuvaitė O. S., kuri čionai išbuvo vos tiktai šešis mėnesius. Išsiuntimo priežastis tokia: važiuodama per jures sutiko kokį tai vyrą, su kuriuom jinai inėjo į artimesnę pažintį. Tos pažinties pasekme buvo tai, kad, atvažiavus į Waterburį, jinai pasijuto užkrėsta biauria liga—sifiliu. Sužinoję apie tai, giminės, kurie ją atsikvietė, nusiminė ir norėjo kokiu-nors budu atsikratyti nuo jos arba ją išgydyti. Po ilgų maldavimų-prašymų ir kitokių vargų pasisekė patalpinti ją į apskričio (county) ligonbutį, kame ją į kelis mėnesius ir pagydė. Bet turėjo buti išsiųsta atgal Lietuvon. Mat, emigracijai patarnavimo draugijos atstovas, atvykęs ištirti visą atsitikimą, nutarė, kad geriau išsiųsti ją atgal Lietuvon, nes čionai ji visai galinti išklysti iš gero kelio. Birželio 30 d. valstijos lėšomis ji tapo išsiųsta atgal Lietuvon.

J. Kalvietis.

IŠ BENTLEYVILLE, PA.

Darbai anglių kasyklose šiuom tarpu eina labai gerai; tik tas nedirba, kas dirbti nenori.

Lietuvių yra diktas burelis; visi užsilaiko ramiai, per daug negirtuokliauja, nes čia karčiamų nėra, tai ir progos nėra nuolatai girtuokliauti.

Yra čia 2 minkštų anglių kasyklos: Pittsburg Westmoreland Coal Co. ir Ellsworth Lackawanna Coal Co. Vieni lietuviai dirba vienose kasyklose, kiti kitose. Tarp musų lietuvių daug yra tamsybėse paskendusių, tai tie gadina visų lietuvių garbę, o kartais ant savęs nelaimę užsitraukia. Ellsworth kasykloj No. 4 dirbo vienas lietuvis A. Sečkauskas už pumpmoną. Kartą, eidamas namo nuo darbo, jis prisirinko galų varinių elektriškų dratų pilną savo blekinę, kurioj valgį atsineša, bet naktinis bosas ir rado tuos dratus ir, juos pasisavinusį suareštavęs, pasiuntė į Washingtono kalėjimą, kur prisieis sėdėti iki teismo dienai, taigi iki 1 dienai rugpjučio. Kaip teismas nuspręs, dabar nieks nežino, bet dabar nuo jo teismas kaucijos nepriima. Tasai žmogus yra vedęs, turi 5 vaikus ir nuosavus namus. Ką jis but su tais dratais daręs, nežinia, bet, rodos, kad jie jam visai buvo nereikalingi.

Bažnyčia dar vis uždaryta, kunigo nėra, ir nežinia, kada gausime. **Viską Žinąs.**

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Dar pirmą kartą Clevelande teko matyti tokį didelį ir iškilmingą apvaikščiojimą, kokį surengė visos Clevelando Katalikiškos draugijos 23 d. Birž.

Paroda prasidėjo Nedėlios rytą 9-tą val. nuo E. 55-tos gatvės ir traukė E. Superior Ave. Rockefellerio daržan, kuriame buvo parengtas altorius ir prie kurio vyskupas Farrelly laikė iškilmingai mišias. Laike mišių choras, susidedantis iš 200 asmenų, pritariant orchestrai, puikiai pagiedojo. Šitą apvaikščiojimą ilgai atmįs ne tik katalikai, bet ir kitokios tikybos žmonės, nes, kaip angliškas dienraštis praneša, jame dalyvavo apie 100,000 žmonių.

Laike parodos lietuviai gavo kone pirmą vietą, pirm lietuvių ėjo tiktai Šv. Jono Vokiečių katalikų draugija (nes ji buvo užmanytoja surengime apvaikščiojimo). Galiu drąsiai pasakyti, kad lietuviai labai gražiai pasirodė; labiausiai visiems patiko Lietuvos Sunų Kareivių Švento Kazimiero Gvardija, kuri gražiais apdarais ir išveizda perėjo visas kareiviškas Clevelando katalikiškas draugijas. Taip-gi ir Clevelando Liet. Taut. Benas puikiai pasirodė svetimtaučiams, nes visą laiką parodoje grėžė maršus vieną po kitam. Dar Clevelando lietuviai niekad negavo tokių pagyrimų nuo svetimtaučių, kaip šį kartą. Už tai ėsame labai dėkingi Lietuvos Sunų Kareivių Šv. Kazimiero Gvardijai ir Clev. L. Tautiškam Benui. **S. K.**

IŠ CAMDEN, N. J.

Parapijos reikalai pas mus prasidėjo kuopuikiausiai, bet juo tolyn, juo blogyn pradeda eiti. Keleta vietinių lietuvių sumanė sudaryti čionai parapiją. Už darbo stvėrėsi karštai, tuojau susitvarkė parapijos komitetas ir pradėjo rinkti pinigus bažnyčiai pastatydinti. Trumpame laike surinko kelis šimtus doliarių. Su airių kunigo pagelba buvo paimta paskola iš banko. Pasisekė nebrangiai nupirkti iš murinų (nigerių) bažnyčia, kuri su visais pataisymais atsiėjo $4,000. Gavome ir kleboną, nesenai iš Lietuvos atvykusį kun. Vanagą. Nuo verbos jau turime savo bažnyčią. Rods, nieko geresnio ir nereikėtų; bet juo tolyn, juo blogyn eina darbas, iš pradžios taip puikiai prasidėjęs. Svarbiausia yra su skolomis, kurių nepajiegiame jokin budu išmokėti. Skolos dabar yra apie $3,000. Matydami tai, daugelis pradeda, tariant, atausti. Į bažnyčią nedėldieniais susirenka vos 50—60 žmonių; kolektos duoda paprastai kokius 8—9 dol. Matydami tai ir nežinodami, ant ko bėdą suversti, komiteto nariai pešasi tarp savęs, kaltina kunigą, kad jisai esąs negeras ir t.t. Reikia pastebėti, kad kun. Vanagas yra labai geras ir savo darbui atsidavęs, bet tokiose sanlygose nieko negalima padaryti, ir štai jisai dabar jau apleidžia mus.

Kadangi su pinigais taip bloga, parapijos komitetas suruošė liepos 4 d. pikniką. Pasekmės labai liudnos: "piknikieriai" pasigėrė, susipešė tarp savęs, susidraskė ir susiskaldė sau galvas taip, kad teko pasipelnyti ir daktarams ir policijai. Dabar tąsosi po teismus. Tai tokios pas mus naujienos. **K.**

IŠ HYDE PARK, MASS.

Šiame mieste streikuoja darbininkai dviejose mašinų dirbtuvėse B. F. Sturtvenat ir U. Beker Milino dirbtuvėj. Iš viso streikuoja 1,500 darbininkų, tame skaitliuje 27 merginos Elektros Dept. Visi reikalauja 20% algų pakėlimo ir geresnių darbo išlygų. Darbininkai susiorganizavę laikosi išvieno, pikietus gerai užlaiko. Aplink dirbtuves streiklaužių nesiranda. Streikuojam 6 savaitės, o galo da nematyt. 29 d. birželio darbininkai laikė mitingą Bostono Parke, o paskui buvo demonstracija. Ramiai visi perėjo garsesnes gatves su Jungtinių Valsčių vėliava. Žmonės nerimauja, nes nevisi buvo prisirašę prie unijos. Helperių nenorėjo priimti prieš streiką; mažai nemašinistams moka: mašinistai vedę gauna benefito 8 doliarius, o nevedėliai gauna 6 dol. savaitei; bet prie dabartinio brangumo sunku iš to pragyventi.

Streiką tikimės laimėti. Lietuvių streikuoja apie 70 vyrų, daugiausia streikuoja anglų.

Janukonis.

DONORA, PA.

Birželio 29 d. čionai atsibuvo teatrališkas vakaras, kuriame vaidino lošėjai, atvykę iš West Pittsburgo. Veikalas atlikta gerai, ir matyt, kad gabumų pas aktorius nestigo. Publikos buvo labai mažai. Kaip girdėti, tam priežasčia yra sekantis dalykas. Nors pačioje Donoroje yra teatrališka kuopelė, kuri butų galėjusi visa atlikti, bet vietinis klebonas, kun. M., visai atmetė kuopelę šalin, nors ir buvo norėta lošti bažnyčios naudai, ir partraukė lošėjus iš kitur. Parapijonįs, matydami saviškių atstumimą į šalį, nutarė boikotuoti kunigo surengtą vakarą. Tame yra priežastis, kad vakaras pinigo žvilgsniu nepasisekė.

Šumskietis.

IŠ WORCESTER, MASS.

Nors trįs savaitės atgal buvau rašęs, kad sustreikavo garinių katilų (Boiler works) dirbtuvės drabininkai ir kad neatsirado streiklaužių, bet jų atsirado trįs vyrai (vienas anglas, du švedai), kuriuos papirko dirbtuvės savininkai ir per tų slaptą agitaciją tapo sulaužytas streikas. Jie taipgi buvo išsiųsti unijos į kitus miestus persitikrint, ar streikuoja kur, bet jie niekur nevažiavo, nors kelionės lėšas paėmė. Iš lietuvių beveik nieks negrįžo darban, bet ieškosi kitur darbo. **Gegutė.**

IŠ KELIONĖS ĮSPUDŽIŲ.

Birželio 7 d. iš Amerikos Lietuvon išvažiavęs lietuvis-kinematografistas p. A. T. Račiunas atsilankė ir Mažojoje Lietuvoje. Atsilankė pas įžymesnius vietos lietuvius. Savo laiškuose p. R. džiaugiasi maloniu priėmimu Mažojoje Lietuvoje. Toliaus pritvirtina prasidėjusį tenai tautišką judėjimą, kuris išsireiškia įvairių lietuviškų draugijų gyvavime. Supažindinimui p. R. su Mažaja Lietuva tų draugijų parengta pora ekskursijų. P. Račiunas žadąs pasinaudoti tomis ekskursijomis savo krutantiems paveikslams, iš kurių amerikiečiai galės kiek arčiaus susipažinti su Mažaja Lietuva.

Viet.

TIKRAS PRIRODYMAS.

Apgynėjas klausia teisme kaltintojo. — Bene piktadarys nieko nepaliko Tamistos šėpoje. Kaltintojas — Paliko truputį smulkių. — Jeigu taip, tai tą padarė ne mano klijentas, nes jisai nebutų nieko palikęs, — griežtai užbaigė advokatas.

Šv. Jono Bažnyčia ir Lietuvių Kalba Vilniuje.

Plačiai lietuvių visuomenėje pasklido gandas apie išanksto priruoštuosius gegužės 1 ir 2 dieną skandalus šv. Jono bažnyčioje Vilniuje; į juos panašių veltui ieškotumei kituose katalikų kraštuose. Šitie bažnytiniai skandalai, pagal "made in Polonia" surengtieji, be abejo, jau paskelbė ir dar labiau paskelbs lenkų 'katalikybę' visame pasaulyje, kur tik žmonės interesuojasi religijos dalykais!

Lenkų kunigų sutaisyta riaušininkų gauja iš įvairių miesto parapijų, tikybos dangtimi užsimetusi, profanuodama šventas giesmes, neįleido kol-kas lietuvių kalbos šv. Jono bažnyčion. Tarytum bardamas lenkininkų sufanatizuotus tamsuolius, tų skandalų intaisytojas, tos bažnyčios klebons savo laiške į "Kur. Litewsk." ir "Gazetos Codziennos" redakcijas išreiškė džiaugsmo, kad "ramioji," anot jo, bažnyčios demonstracija, "dzięki Bogu," pasibaigus "bez zajść poważniejszych," drauge pameluodamas, kad toje demonstracijoje, kurioje buvo susitelkę 20—30 rėksnių giesmininkų, dalyvavę "tysiączne tłumy." Tokiu budu per savo davatkas ir gaspadinę pridirbęs bažnyčioje politikos eibių, savo pasiteisinimo laišką į savo ir kitų Vilniaus parapijų gyventojus kun. Černiauskis baigia, veidmainio žodžiais: "Módlmy się i prośmy Boga o łaskę miłości dla nas wszystkich, a wówczas zakwitnie między nami zgoda, miłość i jedność braterska i przyjdzie na nas błogosławieństwo Boże."

Kitas Vilniaus endekų laikraštis "Przegląd Wileński," jųjų antiklerikalinės skeveldros organas, rašydamas kommentarą apie tą tikrai "lenkišką" bažnyčios skandalą, kaltina dvasinę vyskupijos valdžią, kad įleidusi lietuvių kalbą šv. Jono bažnyčion, kuri—kaipo "akademicki kościół św. Jana"—esant laikoma "za świątynią narodową" (sic!).

Ne mano uždavinys plačiau įvertinti doros ir katalikybės žvilgsniu lenkų patriotų pagamintąją demonstraciją prieš lietuvius, nes ir be to, man ding, kiekvienam aišku, kad šiuo atvėju jie pasielgė ne Kristaus mokslu ir ne Bažnyčios įstatymais apie žmonių kalbą ("lingua vernacula"). Man čia daugiau rupi istorinė šv. Jono bažnyčios klausimo pusė, kiek dar galima ji susekti ir kiek ji paliečia lietuvių kalbą.

Krikščionybę Lietuvoje įvedant, kada Vilniuje dar jokių lenkų nebuvo, buvo įsteigtos čia dvi bažnyčios-katėdros, kurios buvo perdirbta iš senovės lietuvių šventyklos, ir šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, kurią didysis Lietuvos kunigaikštis Jagėla 1387 m. išnaujo liepęs pastatyti. Šv. Jono bažnyčia buvo tuomet pirmoji parapijos bažnyčia Vilniuje, kurios parapijonįs buvo Vilniaus, tuomet nedidelio miesto, gyventojai lietuviai.

Kokia tuomet Vilniaus bažnyčiose kalba vartota, galime tik spėti, tiesių liudijimų neturėdami, iš to, ką pasakoja apie to laiko Lietuvos sostinės gyventojas grafas Kyburgas, kursai 1397 m., Vytautui viešpataujant, čia buvo apsilankęs. Jei tuomet Lietuvos bajorai, su kuriais Kyburgas Vilniuje susitikęs, tarp savęs vartojo lietuvių kalbą, tai, be abejo, ir kiti miesto gyventojai, kurių budą jis aprašo, turėjo ne kitaip, kaip lietuviškai, tarp savęs kalbėti. Ta-pat kalba turėjo buti vartojama ir buvusiose tuomet Vilniaus bažnyčiose, ypač šv. Jono parapijos bažnyčioje.

Rods, kaip žinoma, dar tuomet visa prie katėdros kapitula buvo susidėjus iš svetimtaučių kunigų, kurie, rasit, ne visi ir lietuviškai susikalbėti mokėjo, todėl ir to laiko Vilniaus vyskupas Andrius Vasilla dėjavęs, kad lietuvių kalba apleista ir Kyburgui skundęsis, jog dvasininkai, nemokėdami žmonių kalbos, neturėję juose didelės intakos. Tačiau kiek vėliau, jau lietuviams vyskupams (pav. Kliktai, Motiejui Trakiečiui, Vait. Tabarui ir k.) Vilniaus dieceziją valdant, ir daugiau lietuvių kunigų atsiradus, turėjo ir bažnyčios santikiai pagerėti, nors lenkų kalbos intaka bažnyčioje, regis, jau nuo tų laikų yra čia likus, ir ilgainiui lietuvių kalbą iš bažnyčių visiškai pašalino.

Seniausių tikrų žinių apie lietuvių kalbos vartojimą Vilniaus bažnyčiose yra, kiek žnoma, tik iš vyskupo Tabaro valdymo laikų (1492—1507), kada Lietuvoje viešpatavo did. kunigaikštis Kazimieras, kursai, kaip iš Stryjkovskio liudijimo patyriame, mokėjęs ir savo tėvų kalbos, kurią tuomet dar ir lietuvių tautos didikai gerbė ir vartojo.

Iš priežasties Vilniaus miesto apmurinimo šiuo metu augšta muro siena pirmą kartą, gauname žinią ir apie lietuvių kalbą. Balandžio 23 d. 1498 m. buvo pašventinti kampiniai tų sienų akmenįs prie visų bromų didele bažnyčios iškilme, kurioje dalyvavo kun. Aleksandras ir vyskupas Tabaras. Prie Medininkų (šiand. Aušros) bromos akmenį šventinant, procesija čia kiek ilgiau sustojus ir, vyskupui pasimeldus, buvę pasakyta du pamokslu: vienas Karmelitų vienuolio lietuvių kalba.

Kaip krikščionybės įvedimo laiku Vilniaus gyventojai buvo lietuviai, kurių tarpe gyveno ir kiek gudų kolonistų, vokiečių ir žydų, taip ir vėlesniais šimtmečiais miestiečių daugumas vis dar buvo lietuviai. Tai patvirtina pav. ir kun. Hilarionas Karpinskis savo 1766 m. išleistoje knygoje, kur yra apie Vilniaus miestą pasakyta "Mieszkańców zaś dusz liczy na 60,0000. Mieszkają Litwa i Niemcy... Oprócz Katolików są tu Syzmatycy, Lutrzy, Kalvini, Żydzi, nawet Machometani Tatarowie, i mają swoje zbory i meczety." Kaip kun. Karpinskis, taip ir beveik šimtu metų vėliau rašęs M. Balinskis lenkų Vilniuje visiškai nemini. "Mieszkańcy miasta Wilna—sako pastarasis rašytojas—co do ich rodu są Litwini, Rossyanie, Niemcy i Żydzi. Ludność innych plemion tak jest mała, że pod tym względem żadnego oddziału stanowić nie może."

Turėdama tokiu budu gyventojus lietuvius, Vilniaus dvasinė valdžia, nors ir labiausiai butų buvus polonofilė, turėjo visuomet su žmonių reikalais skaitytis ir, kaip tuojau matysime, lygiai kelius šimtus metų skaitėsi.

Todėl ir Vilniaus vyskupijos synodų nutarimuose, kuriuos apskelbtus turime pav. vysk. Abr. Vainos (1631—1649), Al. Katavičiaus (1672—1684), K. Brzostovskio (1687—1722), M. Zenkavičiaus (1730—1761) laikais, visur randame aiškiai liepiant minėtą katechizaciją ir pamokslus skelbti žmonių kalba. Kadangi tačiau jau ir tais laikais svetimtaučių kunigų, regis daugiausia lenkų, skverbėsi Lietuvon, kad gautų čia beneficijų, tai vyskupas Sapiega buvo priverstas prieš juos, dėl nemokėjimo žmonių kalbos (ob imperitiam linguae Lithuanicae et Polonicae), įsakymą išleisti, kad jiems nebutų davinėjama klebonų vietos. Dar aštresnį įsakymą prieš lenkų kunigus buvo išleidęs vysk. Katavičius savo knygoje, kur yra pasakyta: Multi in hac Diacesi ad talia Benefitia promoti extranei, indebite panem Lithuanicum comedunt, ipsis Lithuanis Presbyteris in sua patria famelicis existentibus." Todėl uždraudžia davinėti vietas prie bažnyčių kunigams iš svetimų vyskupijų ir leidžia skirti klebonais tik gimusius Lietuvoje (ex Lithuania oriundos).

Kaip prie kitų Lietuvos bažnyčių reikalauta iš kunigų mokėjimo žmonių kalbos, taip lygiai turėjo but ir Vilniaus miesto bažnyčiose.

Taip pav., prie šv. Jono bažnyčios, kurion šiandien sufanatizuotoji tamsuolių minia nenori įleist lietuvių kalbos, kiek žinoma, apie 1526 m., butent vysk. Jono iš Lietuvos kunigaikščių laikais, laikyta du pamokslams sakyti kunigu, kurių vienas, lietuvis, buvo klebonas Rudiano, antras lenkas, kai-kurių Vilniaus miestelėnų laikomas iš ko, rodos, galima manyti, kad tuomet šv. Jono bažnyčioje tos kalbos pamokslai buvo tai tas, rasit, labai dar nedaugelio lenkų kalbos mylėtojų dalykas. "Abiem

(Tąsa ant 5-to puslaplo).

NUO REDAKCIJOS.

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi but pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonymais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Kaizerio sukaktuvės ir prusų-lietuvių spauda. Kaip skaitytojai žino, vokiečiai prieš keletą savaičių apvaikščiojo savo kaizerio 25 metų viešpatavimo sukaktuves. Įdomu, kaip Prusų lietuviai į tai atsiliepė? Šio No. žiniose iš Lietuvos skaitytojas gali rasti žinutę apie tai. Bet mums yra įdomus laikraščių, tų visuomenės vedėjų, atsinešimas į tas sukaktuves. "Birutė," lietuvių reikalų apginėjas, labai nupeikia tą pasveikinimą. Tam klausimui No. 23-čiame paveda įžanginį straipsnį. Labiausiai protestuoja prieš tai, kad atskira žmonių kuopelė tame pasveikinime atsiliepė visų lietuvių vardu. Drauge su tuom nurodo, kad lietuviams nėra jokio reikalo sveikinti kaizerį, nėsa jisai yra atstovu tos valdžios, kuri lietuvius per ilgus laikus engė ir naikino, kiek įmanydama, ir privedė Mažąją Lietuvą prie šiądieninio stovio, kursai yra labai ir labai apverktinas. Minimas straipsnis yra nuosekliai bei gyvai parašytas. Jo perspaudinti, vietos stokos dėlei, negalime. Patartume kiekvienam žingeidaujančiam pačiam tą straipsnį perskaityti. Drąsų "Birutės" stojimą prieš viešpataujančią šiądien Mažojoje Lietuvoje vokietinimo politiką męs visi gerai žinome. Bet kaip atsiliepė kiti laikraščiai? Paimkime Klaipėdoje leidžiamą "Apžvalgą." Savo No. 47 jinai tam pačiam dalykui paveda taipo-gi įžanginį straipsnį. Čionai nežinai kuom stebėtis: ar nenuosėklumu, ar, minkštai tariant, neapsigalvojimu, ar kuom kitu. Didesnė straipsnio pusė užtalpinta "saldžių miltelių košele" kaizeriui, bei nurodymu visų jo nuopelnų. Toliaus rašo (rašybą pataisome): "Rods, męs, lietuviai, ir po jo valdžia tampame tolyn naikinami, ir musų kalbą šuilėje (mokykloje. **Red.**) išraunama; męs, kaipo lietuviai, visur atgal (užpakalin. **Red.**) statomi, paniekinami. Vienok tuom jau kitaip nestosis, ir mums tame nieks negelbės, jei ne patįs gelbėsimės. Todėl, (skaitytojau, tėmyk. **Red.**) ...se Ciecoriaus (kaizerio. **Red.**) jubilėjaus dienose norime męs išreikšti meilės ir viernybės jausmą musų maloningam Ciecoriui ir žemės apginėjui, tėvui; (bet) taipojau ir kits kitam pasižadėti dar stropiaus ir vierniaus storavotis už musų giminės gerovę, drąsiai ir tvirtai...." ir t.t. Užbaigia straipsnį šauksmu:

"Dievs težegnoja ciecorišką porą ir ciecorystę!
'Dievs težegnoja ir musų giminę bei tėviškę!"

Šitai ištraukai, kaip skaitytojas mato, vienintėlė vieta turėtų buti kur juokelių kampelyje. Tuom tarpu ji parašyta, kaipo įžanginis straipsnis; skaitytojai ją skaito ir... nesijuokia. Reikia pažymėti, kad "Apžvalga" yra dar vienu švaresnių ir geresnių Mažojoje Lietuvoje gotiškomis raidėmis spausdinamų laikraščių. Kaip yra su kitais tenykščiais "laiškais," tegul skaitytojas pats pasistengia sau įsivaizdinti.

Mums čioni matosi vienas dalykas. "Birutė," lotyniškomis raidėmis leidžiama, vargu ar pasiekia platesnius Prusų lietuvių visuomenės sluogsnius, smagiai jau suvokietėjusius. Josios gi tikslas, vartojant lotyniską abėcėlę, suartinti Prusų lietuvius su kitomis tautos dalimis yra svarbus ir reikalingas; tasai darbas privalėtų eiti ir tolyn. Bet šale to, jeigu galėtų eiti tokiu pat keliu, kaip "Birutė," kitas laikraštis, arba prie "Birutės" priedas, kuris butų spausdinamas gotiškomis raidėmis. Toksai laikraštis beabejo pasiektų platesnius visuomenės sluogsnius ir praskleistų į šiądieninę tenykščią ištautėjimo pelėsų apimtą atmosferą ir labai žymiai prisidėtų prie Prusų Lietuvos tautiško atgaivinimo. Jisai, vaizdingai tariant, praskleistų "Birutei" veikti platesnę dirvą. Gerai nežinant vietinių sąlygų, męs to griežtai netvirtiname, bet mums regis, kad tai butų, labai reikalingas dalykas. Kiek žinome, tuli prusiečiai tą klausimą jau yra bandę kelti eikštėn.

Bukite vyrais! Taip apie pusmetį laiko atgal didžiuma musų laikraščių buvo pradėję eiti lyg švaryn. Jeigu ir susikivirčydavo, tai visgi dar šiaip-taip "žmogiškai," — pasibardavo, pasibardavo ir vėl nurimdavo. Bet pastaruoju laiku vėl užėjo "reakcija": mažai vėl užėjo "reakcija": mažai to, kad baramasi, bet baramasi tiesiog nežmoniškai, ar geriaus pasakius, visiškai n e v y r i š k a i. Pasipylė vėl ypatiški redaktorių viens kito užgauliojimai ir net paprasčiausi, gatvėse nudevėti, pludimai: kaip iš gausybės rago pilasi visoki "grynoriai", "šliciniai redaktoriai", "cicilikiškos išperos", "juodvarniški ponai", "kapitalistiškos prieplakos" ir net prieinama iki išsivadinimo kuone "mulkiais" ir "durniais".... Visko ir neišskaitliuosi!

Vienas redaktorius, atsakydamas ant kito redaktoriaus pludimų, pamėgino net surasti tam tinkamą priežastį,, kuria galima butų tokios plustamanijos plėtojimąsi išaiškinti, ir išreiškė nuomonę, kad tai bus bene todėl, kad dideli vasaros karščiai užėjo ir išvarė redaktorius iš lygsvaros. Ir pats tą savo spėjimą priparodė: išpludo kitą redaktorių, kiek tik lindo....

Kas-žin, ar netiktų uždėti kokią nors "Pludimo akademiją, ar konservatoriją"? "Profesorių" nestokuotų....

Juokai juokais, bet mums išrodo, kad nevertėtų pamiršti, jog redaktoriaus rankose plunksna, o ne — botagas.... Juk galų gale, jeigu taip ir toliaus vis eis, tai iš to bus ne žmonėms, bet kipšui nauda. Ar ne laikas jau, butų tapti vyrais?

"Tėvynė," Susivienijimo Lietuvių Amerikoj organas, sulyg savo pažadėjimo, nuo 27-to numerio išėjo padidintame formate. Dabar išeidinės tokio formato, kaip "Lietuva," tik vieton 8 puslapių, ji turi 4 puslapius, Administracija praneša, kad pasitiki, jog ateityje galės ir puslapių skaitlių padidinti.

Ten pat randame pranešimą, kad Susiv. Liet. Amerikoj tik per vieną pereitą pusmetį pasididino arti vienu tukstančiu naujų narių ir kad organizacija, pergalėjus visas pirmiaus sukeltas sutirutes, vėl sparčiau pradeda augti.

Tai yra džiuginantis apsireiškimas. Šita organzicajia daro daug naudos, apsaugodama medegišką lietuvių (savo narių ir jų šeimynų) padėjimą; ji atlieka ir dar didesnės svarbos kulturišką darbą. Kiekvienas **geras lietuvis,** kuriam rupi savo ir savo šeimynos likimas, kuriam rupi lietuvių tautos subrendimas, privalėtų rastis šios organizacijos narių tarpe.

Lietuvių Mokslo Draugijos Susivažiavimas. Telegramas į "Rieč" šiaip praneša apie Liet. Mokslo Draugijos susivažiavimą Vilniuje:

Vilnius, 23 birželio. Šiądien atsidarė posėdžiai Lietuvių Mokslo Draugijos. Posėdžiuose dalyvauja žymus lietuvių visuomenės veikėjai, tarp jų ir žinomas Amerikoj lietuvių raštininkas ir visuomenės veikėjas Žilinskas. Posėdžiai trauksis tris dienas; apsvarstymui, tarp kit-ko, bus paduotas klausimas pastatymo Vilniuje lietuvių tautiškojo namo.

Ateiviai. Gegužio mėnesyj lietuvių pribuvo į Suv. Valstijas 2,404, o tuom pačiu laiku išvažiavo — 435. Grynas pasididinimas lietuvių gegužio mėnesyj išneša 1,969.

"Pasiuntinys" toliaus nebeisiąs. Lietuvoje išeinantis, ir kun. Šepečio redaguojamas dvasiško turinio laikraštis "Pasiuntinys," kaip praneša Lietuvos laikraščiai, toliaus nebeisiąs. Priežastis yra tame, kad Kauno gubernatorius uždraudė jį toliaus leidinėti.

TYPAI

arba

Karikaturos, pieštos iš musų gyvenimo Amerikoje.

Prisižiurėjo ir nupiešė

KAROLIS VAIRAS.

Apie Kreivažudį.

(Girdėta).

— Yra ligų, kurių niekas neišgydo. Jei bent jau koks stebuklingas klinikas. Kadangi tarp musų ir musų gadynėje yra tik-tai apgavingi klinikai (ne visi), o į stebuklingus niekas musų neįleis, tai ir viešpatauja pas mus nepagydomos ligos! — Taip pradėjo savo pasakojimą dėdė Petras.

— Štai, dar jaunas buvau, bandėm (su draugais) gydyti vieną musų kaimyną Kreivažundį nuo girtuoklystės. Geras buvo tas Kreivažundis. Mums buvo jo gaila, o ypatingai jo moters. Sumenkus, išdžiuvus, apdriskus, o vaikeliai — trejetą turėjo — tai jau svieteli apsaugok! Kad ne kaimynai, ne jų geros širdįs, tai ir mokyklon tų nelaimingų driskelių niekas nebut įleidęs. Pats Kreivažundis kol dirba, tai dirba, bet kai pradeda gerti — pražuvai! Niekas negalėjo jam dalaikyti kompanijos. Tankiai palikdavo saliune visos sąvaitės uždarbį. Pasako jam vienas-kitas:

— Kreivažundi, liaukis, negerk!

O jis kad kirs atgal, tarytum su akmeniu:

— O ar aš tavo geriu? Dabok savo "biznio!"

Teisingai, į tokį argumentą niekas neturėdavo atsakymo: visi buvo geri, visi retai tepracidavo pro saliuną, neužsukę vidun ir nepalikę storam saliuninkui vieno-kito nikelio.

Aš tuočės buvau jaunas, pilnas karšto noro tarnauti žmonėms. Pagailo man Keivažundienės ir jos kudykėlių, tad ir pasiryžau gelbėti jos vyrą nuo girtuoklystės. Budavo, stengiuosi su juo sueiti, kad ir smuklėje ir kalbėti į jį, kaipo į žmogų, į protingą sutvėrimą. Tačiaus jis visados į mano privadžiojimus atsakydavo kokiu nors juokeliu, — Kreivažundžio juokdario buta.

Vieną sykį apsišarvavau kuogeriausiais argumentais ir taip lėtai, išnetyčių užklupau su jais musų kaimyną. Tai buvo brėkštant, Šiurkšo saliune.

Besėdint prie stiklelio, aš ir atsilicpiu į Kreivažundį:

— Kokią tai stebuklingą galę turi pinigai! Antai Liskaus vaikas, — vos tryliktus metus eina, o jau turi bankoje pasidėjęs pusantro šimto doliarių: visa tai surinko pardavinėdamas laikraščius.... Arba ve, Šulnos vaikas, kurs dabar mokslus "high schoolėj" eina.... Iš tų penktukų, kuriuos jam motina duodavo pusryčiams, jis susidėjo banke šešiasdešimts doliarių: "Universitetui turėsiu, mama", sako....

— Nu-gi kas? Kame čia tų pinigų galė? — užklausė Kreivažundis.

— Kaip-gi kame galė? — atsakiau. — Tie vaikai, kuomet užaugs, bus pavyzdingi, taupys skatiką, nekraus smuklininkams turtų.... jų šeimynos nematys vargo....

— Teisybė, teisybė, — patvirtino Kreivažundis, palingavęs galva.

Mane visą ir apipylė džiaugsmas. Na, manau sau, užėjau iš geros pusės, ne nuo vėjo: nenupus mano žodžių. O kad negaišinus laiko, pasiryžau taip smarkiai užatakuoti, kad Kreivažundis nė atsikvėpti negalėtų. Pradėjau kalbėti. Ir iškalbumas atsirado, visus musų garsiuosius ir garsiausius kalbėtojus už juostos užkiščiau! Aplinkui susirinko bent penkioliką vyrų; net ir pats Šiurkša sustojo netolėsia: visi klausosi. Aš-gi, atsiminęs visus argumentus. kuriuos, kaip sakiau, buvau išanksto surinkęs, tik kalbu, tik aiškinu, tik prirodinėju.

— Klausykit, — sakiau, — leiskime sau, kad žmogus kas dieną prageria tiktai kvoterį, tai yra dvidešimt penkis centus.

— Kur tau užteks kvoterio, — įspraudė vienas klausytojų ir prasijuokė.

— Ko lendi, kada žmogus kalba, — subarė jį Kreivažundis.

— Taigi, — sakau, — po kvoterį kas dieną, o prie to pridėkim po vieną doliarį kas dvi sąvaiti, kas, "pėdė". Per metų laiką susikrauna didelis pinigas. Leiskime tatai, kad tas žmogus pasidarė sau skrynelę ir vietoj tuos pinigus pragerti, įmeta juos skrynelėn. Per metus laiko skrynelėj susirinktų šimtas septyniolika doliarių ir dvidešimts penki centai....

— Ką tu sakai! — stebėjosi klausytojai, ir Kreivažundis palingavo galvą.

— Per dešimtį metų susirinktų, nerokuojant procentų, vienas tukstantis šimtas septyniosdešimts du doliarių ir penkiosdešimts centų!....

— Oi, oi, oi! Tai pinigas! — tarė ir Kreivažundis.

— Už tuos pinigus, sukrautus per dešimtį metų, žmogus galėtų padaryti daug gero sau ir kitiems. Žiurėkit, jis galėtų tokius dalykus padaryti: arba paliktų juos savo šeimynai, arba galėtų išleisti į mokslus vaikus, arba galėtų nusipirkti čia namą, arba nusipirktų Lietuvoje ukį.... Kiek tai but galima gero padaryti!

Pabaigiau ir apsidairiau. Taip nusidžiaugiau, kad ir apsakyti sunku. Visi klausytojai stovėjo užsimąstę ir, matomai, mislijo, ką jie padarytų su tais pinigais, jei juos turėtų. Pažiurėjau į Kreivažundį. Jis sėdėjo parėmęs žandą delnu ir žiurėjo tiesiai man į akis. Kepurė nustumta ant pakaušio, plaukai iš po jos išlindę ir ant kaktos išsidraikę; mažiukės akįs, tartum tyčia primerktos, žiurėjo į mane ne tai su ironija, ne tai su pasigailėjimu. Žinoma, aš to žvilgio reikšmę tik paskui supratau. Dabar-gi pasiryžau vienu užsimojimu perkirsti tą prakeiktą ryšį, kurs laikė Kreivažundį sujungtą su alkoholiu. Stengiausi jį užhipnotizuoti: ilgai žiurėjau jam į akis, pačmiau jį už rankos ir palengvėlia kėliausi nuo savo kedės. Širdis plakė, o lupos jau-jau buvo beištariančios karštus žodžius:

— Kreivažundi, negerk, taupyk pinigus, nusipirksi namą, leisk mokslan vaikus....

Laimei, ar nelaimei nepasisekė man tuos žodžius ištarti. Jau buvau bečiaupiąs lupas, tik Kreivažundis ištraukė savo ranką iš manosios, surėžė delnu į stalą ir sušuko:

— Tai bent vyras! Tai nupasakojo! Bene į kunigus tėvai norėjo tave išleisti? Ei, Šiurkša! Duok čia visiems išsigerti, aš fundiju! Visiems po dvi, po dvi visiems!.... Aš tikrai myliu kas gerai nupasakoja!....

Taip tai visas mano džiaugsmas ir pragaišo. Bet vilties nenustojau.

Po tulam laikui keli draugai susitarėm kitokį vaistą panaudoti.

Nusivedėm Kreivažundį pas kitą smuklininką, pas Švotelį, tą patį, kurs laiko smuklę-saliuną greta su graborium Mitkum. Nusivedę, ėmėm jį girdyti. Paeiliui girdėme. Patįs, žinoma, po lašiuką, o Kreivažundžiui — pilną stiklą! Gėrėm, gėrėm, gėrėm ir, pagaliaus, Kreivažundis visiškai pasigėrė. Taip pasigėrė, kad nuvirto nuo kedės ir lyg užmuštas užmigo. Męs jį ir stumdėm, ir kilnojom, ir vėl ant kedės sodinom, — o jis nieko nejaučia. Nusinešėm jį pas graborių Mitkų, su kuriuo jau pirma buvom susitarę, įnešėm į užpakalinį kambarį, įguldėm į grabą, apstatėm degančiomis žvakėmis ir gėlėmis ir laukėm, kas bus toliau.

Ilgai mums prisiėjo laukti. Laukėm pasimainydami. Pagalios musų Kreivažundis pradėjo kugždėti.

— Na, manau sau, dabar tai jau gausi!

Skubinai prisiklijavau usus, ant galvos užsimoviau gauruotą peruką, atsisėdau kampe, Kreivažundžio kojų gale, kad galėčiau gerai jį matyti, ir ėmiau kalbėti poterius. Garsiai kalbėjau. Tai poterius, tai psalmes.

Tik žiuriu — Kreivažundis atmerkia akis. Atmerkė ir tuoj vėl užmerkė. Po valandžiukei vėl atmerkė, ir jo veidas pasidarė ilgas-ilgas, o iš lupų pasidarė daili **O.** Aš-gi bumpt! porą žodžių iš poterių ir sukandu lupas, kad neprasijuokus, bumpt! porą žodžių ir čiupt! lupas.

Pakėlė galvą ir apsižvalgė. Ilgai dairėsi, dairėsi, iki pamatė mane. Pamatęs — žiuri, kad man net baisu ėmė daryties.

— Ei, ei, girdi! — prašneko manęspi.

— Ko nori? — atsakiau.

— Pasakyk man, kur aš esmi!

— Tu numirei ir jau esi pragare, — atsakiau.

Kreivažundžio galva atkrito ant skiedromis prikimštos pogalvės. O aš žiuriu. Jo akįs pasidarė didelės, veizdi į lupas ir nieko nemato.

— Numiriau, — kartojo tyliai. — Numiriau.... Pragare.... O juk tik ką dar buvau pas Svotelį.... Ir jau numiriau....

Čiupinėjo sau nosi, akis, gnybo ausį, trynė delnus.

— Ne, aš nesapnuoju, aš jaučiu.... Tai-gi numiriau....

— Ei, ei, girdi! — vėl atsiliepė į mane.

— Ką pasakysi? — paklausiau ir stengiausi kalbėti storu lyg iš po žemės balsu.

— Kas-gi tu esi?

— Aš esu ir-gi miręs....

— Na, gerai, pasakyk man, ar aš senai numiriau?

Kreivažundis truputį pasikėlė grabe ir pasirėmė alkune.

— Užvakar, — atsakiau.

— Hm, užvakar.... — atkartojo.

Paskui apsidairė, atydžiai apžiurėjo kambarėlį, žvakes, grabą ir mane.

— Miręs.... užvakar.... O kaip senai tu čia esi? — vėl atsikreipė į mane.

— Jau antras mėnuo, — atsakiau.

— Antras mėnuo? Pragare?

— Pragare....

— Ir už ką?

— Už girtuoklystę....

— Už girtuoklystę!.... Aha....

Pajudino lupas, apsilaižė, tarytum ką gardaus paragavęs. Aš maniau pamaži prasišalinti, kad jis pasiliktų vienas ir ramiai apmąstytų savo apverktiną prażuvusio girtuoklio padėjimą. Tikrai tikėjau, kad tai turės į jį labai didelę ir išganingą intekmę. Bet jis po valandėlci šitaip į mane atsiliepė:

— Klausyk, drauge! Tu sakai, kad jau antras mėnuo, kaip čia gyveni.... Aš-gi tiktai nuo užvakar.... Reiškia, tu jau nebe "grinorius", tad ar nežinai, kur čia but galima gauti stikliuką degtinės?....

* * *

— Tai ir žiurėkite: visos mano viltįs, visi mano troškimai pagydyti Kreivažundį nuėjo vėjais! — taip užbaigė savo pasakojimą dėdė Petras.

GENEROLAS SICKLES GETTYSBURGE.

Gen. Sickles (sėdi iš dešinės pusės) yra vienatinis dar gyvas iš vyresnių generolų, kurie dalyvavo baisiam mušyj prie Gettysburgo. Generolui Sickles šiame mušyj nutraukė dešinę koją. Laike 50-metinių šio mušio sukaktuvių, jis su savo palydovais atlankė Gettysburgą ir tą vietą, kur jam, vedant kariumenę, koją nutraukta.

Iš Musų Gyvenimo.

Prisižiurėjus musų viešam visuomenės gyvenimui (čia turim omenyje lietuvių amerikiečių gyvenimą), nesunku persitikrinti, kad daugeliu atžvilgių jis yra nenormalis, iškrypęs iš tikrojo kelio, pametęs civilizacijos, kulturiškumo ir net paprasto žmogiškumo vėžes.

Žiurint į tą viešąjį musų gyvenimą, kaip jis atsispindi musų laikraštijoj, noroms-nenoroms gauni įspudį, kas-žin ko tokio netikro: ažuot rasti sveiką peną, gerus vaistus, tankiai skaitytojas turi pasivaišinti raštais ir rašteliais, kur sėjama neapykanta, kur atsimuša, nors ir pridengta, veidmainystė.

Paimkim, pavyzdžiui, musų laikraštiją, ypatingai taip vadinamąją pirmeiškai-socialistišką laikraštiją. (Čia aš neminėsiu musų tautiškai-pirmeiviškų laikraščių, kaip: "Lietuvos," "Tėvynės," "Laisvosios Minties," o dar iš dalies ir "Vien. Lietuvninkų," nes nors jie ir nukrypsta nuo tikrojo kelio kaip kada, bet visgi jie yra žmogiškesni ir daugeliu atžvilgių teisingesni už musų socialistiškąją laikraštiją. Tą pripažins, be abejonės, kiekvienas, kad ir didžiausias jos priešas).

Taigi, sakau, paimkime, pavyzdin, musų aną pirmeiviškai-socialistišką, arba, kaip tankiai jie vadinasi, darbininkišką laikraštiją. Pasižiurėkim į tuos visus straipsnius, spyčius, Maikius, Povylus ir dėdes ir tikrai, neveidmainiaudami, nuo širdies pasiklauskim savęs: Ar daug ką gali pasimokinti iš tokių straipsnių? Nieko, apart to, kad lengvesniam, dar nesubrendėjusiam skaitytojui gali įskiepyti neapykantą, sulyg kitų partijų ir kitų pažiurų žmonių.

Paimkime kad ir taip vadinamus "didžiausius veikėjus ant darbininkiškos dirvos." Ar jųs nepatėmysite, kad tas "didžiausis veiklumas" pas mus išsireiškia daugiausiai vien tik nuolatiniu šukavimu: "smaugia, smaugia ir smaugia!" Kiek tai naudos nebaguł darbininkui Iš to nuolatinio šukavimo! Kiek palengvinimo jo vargingame gyvenime!... Klausyk ir stebėkis, klausyk ir griaudenkis! O visgi praktiškos naudos nuo to viso šukavimo bus tiek, kiek ir iki šiolei buvo. Vien šukavimu, sėjimu neapykantos prieš kitokių pažiurų žmones darbininko vargdienio gyvenimo nepataisysi, — greičiaus jį užnuodinsi, nes vieton padaryt sąmoningu, save susivaldančiu žmogum, padarysi jį fanatiku, kuris negalės orientuotis šiame gyvenime.

O pas mus kaip sykis išrodo, kad daugiausia tveriama ir stengiamasi tverti fanatikų.

Pamėgink tik pasakyt, kad tavo nuomonė skiriasi, kad tu matai pagerinimą darbininkų buvio ne tuščiame, lyg gramafono, šukavime "smaugia, smaugia, smaugia mus darbininkus"..; kad fanatizavimas, dargi tamsių žmonių, tau išrodo kenksmingas; kad pagerinti darbininkų buvį galima lengviau ir tikriau vien tik sveiku (be jokių partijinių spalvų) apšvietimu, kad reik mokinti žmones prisitaikinti prie dabartinių aplinkybių ir savo buvio pagerinimui išnaudoti visas padorias priemones, o sykiu stumti ir išrišimą darbininkiško klausimo kulturos keliu sykiu su visomis civilizuotomis tautomis;— pamėgink, paantrinu, tatai padaryt, tai gali but ir geriausiu socialistu,—vis vien nuo vadovaujančios, atsiprašant, klikos gausi vardą "buržujaus," į "kapitalisto," o jeigu savo liesumu, pilveliu ir turtu nepanašus busi nei į "kapitalistą," nei į "buržųjų," tai tau gatavas kitas vardas — "kapitalisto," ar "buržujaus" prieplakos.... Kam mat patari mažiau šukauti, o daugiaus atkreipti atydos į realį gyvenimą?!

Imkime vėl ir musų korespondencijas. Korespondencijos tikslas yra aprašyti atsitikimą taip, kaip jis buvo; tai yra pilnas ir išsintinai tik informacijos raštelis. Pas mus gi korespondencijos dievai vieni žino į ką pavirto. Sakysim, susirinko lietuviai darbininkai, tankiausiai visi nemokintie, nesuprantantie savo reikalų, neturintie jokio supratimo nei apie mokslą, nei apie savo pačių darbininkiškus reikalus. Viskas, ką jie žino, yra tai, kad jie katalikai, lietuviai. Bet ką toji katalikystė, ar lietuvystė reiškia, kokias priedermes viena ir kita ant jų uždeda, apie tai jiems visai nerupi.

Nestebėtina, kad tokiems susiėjus, tankiai pasitaiko girtuokliavimas, o toliaus vaidai, mušytynės ir t.t.

Be abejo, tai yra apverktinas apsireiškimas. Tačiaus, kas-gi daroma? Kaip tam stengiamasi užakių užbėgti, arba tokį negeistiną apsireiškimą pataisyti? Na-gi, labai lengvai-prastai.

Daugelis musų "susipratusių" darbininkų (dargi ne bile kokių tamsuolių, bet musų garsių "universitetčikų") tarsi ir tykoja, laukia tokio "skandalo" ir, ažuot išrasti kokį nors budą, ažuot patiems atsilankyti į tokius nelemtus susirinkimus ir šiokiu ar kitokiu budu mėginti prieiti prie tų tamsuolių ir gražiai, be jokių užgauliojimų jų tikybos ir jausmų, stengtis jiems išaiškinti, kad panašiai elgtis yra negražu, nepadoru (iš ko tikrai vaisingos butų pasekmės), kas-gi pas mus tų "susipratusių universitetčikų" daroma? Ogi, tuojaus griebiamasi už plunksnos ir rašoma "ko-

respondencija" ir siunčiama į socialistišką laikraštį (nes kiti laikraščiai tokių šiukšlių netalpintų). Tokioj korespondencijoj rasi visko: ir tikybos, ir tautystės, ir viso ko kito niekinimo, išjuokimo. Nę tiek peikiama jų nelemtas to karto pasielgimas, blogas darbas, bet jų tikėjimas, jų tautinis jausmas,—žodžiu visa tai, kas jus dar šiek-tiek prilaiko ant šiokio-tokio žmoniško padoraus kelio. Laikraščių redaktoriai deda visa tą "mali-malienę" į laikraštį, dargi pridėję skambesnių patentuotų pamarginimų apie kunigų gaspadines, ir jų, atsiprašant, kelines ir kitokių šlykštumų, kurie jų nuomone, matomai, išrodo labai "smart." Taip, "darbininkiško" laikraščio redaktorius juk net skaito savo privalumu visa tai talpinti, nes kitaip butų "atžagareiviška," butų pasikėsinimas ant "laisvės žodžio"....

Dabar, tikrai, sveikai, šaltai pamintiję, pasakykim sau: ar daug musų darbininkams yra naudos iš tokių korespondencijų ir tokių raštelių? Man rodos, nei kiek. Manding, toki "rašteliai" dar labiaus tuos darbininkus nubaido nuo laikraščių skaitymo ir padoresnių susirinkimų. Pagaliaus, argi jau katalikų mokslas mokina but niekadariais, ar jis liepia nelemtai ir nepadoriai elgtis? Aš menu, kad geras katalikas taip pat su širdgėla žiuri į savo brolių vientaučių nelemtus darbus, kaip kad ir geras socialistas, ar laisvamanis į savo draugų nekulturiškus, nepadorius darbus. Nei katalikybė, nei socializmas, man rodos, nėra kalti, kad daugelis vienų ar kitų nepadoriai, nekulturiškai elgiasi, bet kalta tam tamsybė, stoka pamatinės dorybės, nesupratimas žmogiškų teisių, o iš dalies ir jų vadovų nelemti, nekulturiški šukavimai, kuriais neva griaunama supuvusį namą, bet podraug iš tokių pat (jeigu dar nearšesnių) puvėsių norima pastatyt kitas.

N. C. Krukonis.

TIKRAS REIKALAS.

Vienas dalykas pas mus ligšiol yra užmirštas; o jisai yra svarbus.

Musų, lietuvių, tauta atsižymi viena ypatybe, kurią pas kokią-nors kitą civilizuotą tautą vargu ar galėtume užtikti. Tiesiog sakant, męs labai mažai pažįstame savo istoriją. Paimkime ne tai kad taip žmones, bet inteligentiją: jos didesnė dalis apie Lietuvos istoriją turi labai neaiškią nuovoką. Apie smulkmenas, kaip įvairųs atsitikimai arba viešpatavimų metai, (jeigu galima tiktai tie dalykai smulkmenomis pavadinti), čionai nekalbama. Dažnai nežinoma kunigaikščių viešpatavimų sekimas, nežinoma net kuriame amžiuje koksai kunigaikštis viešpatavo, arba tas bei kitas dalykas atsitiko. Dažnai kalbama apie įvairius Lietuvos istorijos nuotikius, bet, gerai įsitėmijęs, matai, kad kalbantieji yra nedrąsųs, bijosi arčiau liesti reikalą; kalbama aplamai, be jokio faktiškumo. Vis tai yra istorijos nežinojimo pasekmės.

Pas mus yra daug taip vadinamo kosmopolitizmo, maža tikrai tautiško supratimo, maža tėvynės tikros meilės, maža savo tautos dvasios supratimo. Priežastįs tam nesunku yra rasti. Kaipgi galima savo tauta, jos dvasia suprasti, ji mylėti; kaip-gi galima buti tikru tėvynainiu, jeigu tautos praeitis, jos dvasios plėtojimosi keliai yra nežinomi? Silpnas savo tautos meilės atjautimas, greitas ir lengvas atsisakymas nuo savo tautos, greitas ištautėjimas svetimtaučių bangose—vis tai yra išdalies savos istorijos nežinojimo pasekmės. Dalykų stovis yra, be abejonės, taisytinas. Bet kaip? Kokiu budu? Rupintasi tuom dalyku pas mus. Išleista istorijos vadovėlių, knygelių ir t.t. Bet retas tų leidinių yra tikslui atsakantis. Vienas dalykas tuose leidiniuose yra ypačiai blogas: tai chronologijos nepastovumas. Dažnai įvairiuose vadovuose koksai-nors aprašomas atsitikimas yra pažymėtas įvairiais metskaitliniais. Norintis pagal tuos vadovus susipažinti su musų istorija, sutikęs tokį prieštaravimą, pakliuva dažnai gan kėblan padėjiman. Jaunas vyras, besigriebęs studijuoti istoriją, bet sutikęs panašių kliučių, greit nuleidžia rankas, ir pranyksta noras toliaus mokytis. Pataisytina bent ta dalis, kur kalbama apie chronologiją: įvestina jon daugiau tikrumo. Tuo dalyku privalėtų pasirupinti kokia nors autoritetinga įstaiga. Geriausia, jeigu musų istorijos chronologija butų sutraukta kokiame-nors patikrintame leidinyje kruvon, butų sutaisytos taip vadinamos chronologijos toblytėlės. Jos yra vienu geriausių budų užtvirtinti žmogaus omenyje istorijos sekimą. Be tokių toblytėlių kiekviena istorijos knygelė nustoja daug savo vertės. Chronologijos toblytėlės reikalingos gan dažnai ir jos turėtų rastis kiekvienoje informacijų knygoje, kaip tai: kalendoriuose, užrašomose knygelėse ir t.t. Tuomet pasiliautų tie "istoriški abejojimai," nedrąsųs kalbėjimai apie istorijos faktus, o svarbiausia, kiltų didesnis noras susipažinti su istorija, nes žmogus butų daugiau užtikrintas paduodamų faktų bei metskaitlinių teisingume.

J. A. Jakėnas.

KVOTIMAI DĖL RHODES'O STIPENDIJOS OXFORDE.

Spalių 14 ir 15 d. 1913 m. bus kvotimai Rhodes'o stipendijos Oxforde gavimui. Šitie kvotimai yra tolygus daugelio Amerikos college'ų įstojimo kvotimams. Iš kvotimus išlaikiusiųjų kandidatų bus išrinktas vienas Illinois valstijos mokinys, kuris bus pasiųstas Oxfordan, idant pradėti tenai savo darbą spalio mėnesyje 1914 m. Kvotimai reikia laikyti iš lotynų bei graikų kalbų ir iš matematikos, ir tiktai išlaikiusieji bent iš lotynų kalbos ir matematikos gali tikėtis gauti stipendiją. **Rhodes'o stipendiatas yra siunčiamas Oxfordan trims metams ir gauna kasmet $1,500.** Šioji stipendija yra didesnė už visas Amerikos universitetų stipendijas.

Iš kandiduojančio stipendiato reikalaujama, kad jisai butų nevedęs Suvienytų Valstijų pilietis (ne pilietė), gyvenantis čionai mažiausia 5 metai. Spalio 1 d., 1913 m., jisai turi buti užbaigęs 18 metų amžiaus, bet ne daugiau kaip 25 metų, ir privalo buti užbaigęs bent pirmus mokslo metus kuriame geresniųjų universitetų arba college'ų. Sulyg p. C. Rhodes, stipendijos aukotojo, noro, stipendiato skirimo komitetas, rinkdamas stipendiatą, ima omenin šiuos dalykus: 1) kad kandidatas pažintų raštiją bei scholistiką; 2) kad butų gabus ir lankus į sportus, kaipo baseball, football, tennis ir t.t.; 3) kad butų teisingas, mandagus, draugiškas, darbštus, drąsus, nesaumylis ir t.t., ir 4) mokslo mete jisai privalo buti doringumo pavyzdžiu kitiems savo moksladraugiams.

Patariame norintiems bei tinkantiems nepraleisti šios progos, nes kitų kvotimų tos stipendijos gavimui nebus ligi 1915 m.

Kandidatai kviečiami paduoti rašytas aplikacijas, kaip galima anksčiaus, Prezeidentui Edmund, J. James, Urbana, Ill.

LIETUVIŲ PASVEIKINIMAS KAIZERIUI.

Klaipėdoje, Prusų Lietuvoje, išeinanti gotiškomis raidėmis "Apžvalga" praneša apie lietuvių pasveikinimą, kurisai tapo įduotas kaizeriui. Pasveikinimas įrištas brangioje knygoje, kurioje šale jo randasi dar daug vaizdelių iš Tilžės bei Klaipėdos lietuvių gyvenimo. Toji knyga-pasveikinimas kainavo apie 500 markių (daug-maž $120) ir buvo sutaisyta pagal prof. Kuršaičio planą. Įteikė ją kaizeriui lietuvių atstovai Dr. Gaigalaitis ir Dr. Steputaitis.

PERMELAVO.

Generolas pasakojo, kaip kartą iš visų pusių apgultoje tvirtovėje jie buvo priversti valgyti puspadžius. — O kaip su vinimis? paklausė vienas klausytojų. — Nuėjo ir jos paskui puspadžius; tiktai labai graužti reikėjo,—atsakė pasakotojas.

Šv. Jono Bažnyčia ir Lietuvių Kalba Vilniuje.

(Tąsa nuo 3-čio puslapio).

tom kalbom—priduria J. I. Kraševskis)—buvo sakomi pamokslai, kas, rodos, patvirtina, jog Vilniuje lietuvių kalba, šiandien (apie 1840 m.) labai menkai pažįstama, anuo metu turėjo dar buti gana žinoma ir žmonių vartojama." Taip ir ištikrųjų, kaip tuojau matysim, dar ilgus metus buvo.

Vyskupui Val. Protasevičiui 1569 m. parsikvietus Vilniun jezuitus išsiplatinusiam tuomet Lietuvoje protestantizmui naikinti 1571 m. pirmosios Vilniaus parapijos šv. Jono bažnyčia jų rankosna pateko ir savo laiku atžaidė svarbią rolę katalikybės platiname. Kiek vėliau, butent 1578 m., jezuitams savo gimnaziją į akademiją pakeitus, ta bažnyčia nuo to laiko tapo akademijos bažnyčia, arba kaip šios dienos Vilniaus "lenkai" vadina —"akademicki kościoł s. Jana."

Nereikia, rodos, plačiau kalbėti —tai daugeliui yra gerai žinoma —kokią rolę musų krašte žaidė ta jezuitų akademija, kuri jau iš-pat pradžių paversta, drauge su katalikų tikybos platinimu, Lietuvos gyventojų lenkinimo įstaiga, todėl ir pati šv. Jono bažnyčia šios dienos endekų akims atrodo kaipo "świątynia narodowa." Iš tos bažnyčios sakyklos ilgus metus buvo skelbiami prieš dissidentus pamokslai tokių lenkybės šulų, kaip S. Varšaviecki, Petras Skarga, Jok. Vujek, M. Sarbievski ir k., kurie čia Vilniuje ir lenkų patriotizmą jau tuomet žmonėse skiepijo kaip iš sakyklos, taip ir pačioje akademijoje, kurioje jau randame pirmųjų šios dienos endekizmo diegų Lietuvoje, ką galima matyti iš vienos kitos dissertacijos, Vilniaus jezuitų akademijos mokinių išleistos. Taip pav. Ant. Kostromskio dissertacija "Festum ecce primae classis imaginibus principum regumque Poloniae.... institum," kurią jis toje akademijoje 1719 m. gynė, jau turi ant savęs visas šios dienos lenkų endekizmo dėmes...

Nors Vilniaus jezuitai lenkybės propagandą Lietuvoje varė, bet ir tuo laiku, kada šv. Jono bažnyčia jųjų valdžioje buvo, dar gana ilgų metų eilę ir be lietuvių kalbos savo bažnyčioje apsieit negalėjo: jie XVII ir XVIII šimtmetyje dar visuomet laikė vienuolį pamokslininką lietuvį. Iš tokių pamokslininkų plačiausiai yra žinomas Konstantinas Širvydas (gim. 1564, mir. 1631 m.), buvęs profesorium akademijoje ir parašęs pirmąjį lenkiškai-lotyniškai-lietuvišką žodyną "Dictionarium trium linguarum' ir dviejų tomų "Punkty kazań—Punktay sakimu Diewo žodžio." "Sunkiausias nuostolis po Sarbievskio — sako M. Balinskis Vilniaus akademijos aprašyme—buvo tai Konstantinas Širvydas, spalių 10 dieną 1631 m. miręs, šv. Rašto profesorius akademijoje, daktaro filozofijos ir laisvo meno vainiku dabintas. Buvo tai garbingas vyras, įsimylėjęs mokslą, tikras lietuvis ir savo kalbos didis žinovas, jis ilgus metus buvo pamokslininku prie akademijos šv. Jono bažnyčios, nes tuomet dar didelė miesto gyventojų dalis Gedimino sostinėje nors ir kalbėjo lenkiškai, gilesnėms nuomonėms reikalavo senovės protėvių kalbos." Kiek vėliau pagarsėjo Vilniaus akademijoj du kauniečiu broliu Vijuku Kojalivičiu: Adalbertas ir Kazimieras, kurių pirmasis, (mir. 1677 m.) yra apskelbęs klasiška lotynų kalba dviejų tomų "Historia Litvana."

Ne mano uždavinys rašyti Vilniaus jezuitų akademijos istoriją ir išskaityti visus tų lietuvių profesorių vardus, kurie joje savo darbais pagarsėjo. Paminėsiu tik tuos prie šv. Jono bažnyčios pamokslininkus lietuvius, kuriuos jezuitai čia laikė ir apie kuriuos męs dar turime žinių.

Tulas nežinomo vardo rašytojas, minėdamas augščiau paduotus Kraševskio žodžius apie lietuvių kalba pamokslus šv. Jono bažnyčioje, priduria, kad tokių pamokslų buta čia ne tik XVII, bet dar ir XVIII šimtmečio pradžioje, kas patvirtina, jog ir tuomet Vilniuje lietuvių kalba buvus gana plačiai vartojama. Šitam faktui parodyti, autorius paduoda ištisą eilę tokių pamokslininkų lietuvių, kuriuos jezuitai prie savo bažnyčios laikę, su kuriais tai vardais ir mums susipažinti priderėtų.

Ir taip po neužmirštinojo Širvydo Vilniaus lietuviams šv. Jono bažnyčioje 1664—1723 m. pamokslus sakydavę:

Čirskas Alek. 1664—1667 m.
Šauliauskas Teod. (1668).
Čirskas Alek. (1669).
Jarzevičius Tom. (1672—1673).
Čirskas Alek. (1674—1676).
Starcevičius Gr. (1677..1679).
Kelpšas Kaz. (1680—1681).
Šimkevičius Gab. (1682).
Senkevičius Kaz. (1683).
Matisevičius Kristupas (1684).
Juškevičius Nik. (1685—1686).
Mikulevičius Mikas (1687).
Šimkevičius Gab. (1688).
Mikulevičius Mikas (1689).
Skrzetuskis Laurynas (1690).
Daumantas Kaz. (1691—1692.)
Skrzetuskis Laur. (1693—1695).
Stesevičius Tom. (1696—1699).
Ivaškevičius Samuelius (1700).
Skrzeturskis Laur. (1701).
Valenčauskas G. (1702—1703).
Šalkauskas Jurgis (1704)
Mankevičius M. (1705—1706).
Sleževičius Kazimieras (1707).
Rakauskas Mikas (1708).
Beraškevičius Paulius (1709—1714).
Žubrevičius Jon. (1715—1723).

(Užbaiga bus kitam numeryyj).

Pašnekėlių Kampelis.

278. Iš kur atsirado bučiavimosi paprotys? Bučiavimasis toj formoj, kaip jis yra šiądien (lupomis), yra grynai vakarinės Europos paprotys. Rytuose jo pėdsakų visai nerandama. Užtai ten randama nuo senų-seniausių laikų užsilikusį paprotį bučiuoti kraštą drapanų arba kojas valdonų ir žymesnių ypatų, ką darydavo ne tik vergai savo ponams, bet net ir laisvi žmonės už save augštesniems. Bučiavimąsi lupomis, kaip sakoma, įvedė gotai Ryme, kaipo protestą prieš žmogų pažeminantį rytinių tautų viršminėtą paprotį.

Paprotys bučiuoti rankas yra dar daug vėlesnis paprotys, gavęs pradžią pirmoj pusėj 17-to šimtmečio, kada pradėta aplink kaklą nešioti nepaprastos išvaizdos raukšlėtą kaunierių. Šitas kaunierius jėjo tokion madon, kad nuo mažos varanguotos apikaklės išaugo į didelį (iki pėdos pločio) ratą, palaikomą vielomis, ir žmogaus galva išrodė lyg to balto užmauto rato stebulė. Įsivyravus tokiai madai, apie bučiavimąsi lupomis, žinoma, negalėjo but nei kalbos, nes vienas kito, be minėto kaunieriaus sulaužymo, pasiekti negalėjo ir todėl, vieton išreikšti pasveikinimą bučiavimusi lupomis, pradėta bučiuoti viens kitam ranką. Vėliaus, apart grynai pasveikinimo ženklo, bučiavimas rankos įgijo ir pagarbos ženklą ir toj prasmėj yra vartojamas šiais laikais.

Čia galima dar paminėt ir apie darymą kryželių ant laiškų, kurie ženklina siunčiamą pabučiavimą. Šitas paprotys paeina nuo tų laikų, kada visi laiškai buvo rašomi profesionalių laiškų rašytojų, nes bajorija ir 'ponai' nemokėjo patįs rašyt. Tada po laiškų siuntėjas dėdavo pats kryželį, tuomi paženklindamas pabučiavimo vietą, kaipo ženklą siunčiamo pasveikinimo, ar meilės išreiškimo.

—o—

279. Ar buvo kada popiežium moteris? Šitas klausimas yra akyvas istoriškas klausimas, — klausimas, sukėlęs daugybę karštų ginčų, pasėjęs daug neapykantos ir, laikas nuo laiko, dar ir šiomis dienomis vartojamas partizantiškuose ginčuose katalikų su antikatalikais.

Historija apie tai, kad tulą laiką popiežiaus sostą buvo užėmusi moteris, gimė 13-me ar 14-ame amžiuje. Šita moteris turėjusi popiežiauti po vardu Joannos. Joannos šalininkai (t. y. tie, kuri prirodinėja, kad moteris Joanna ištikro buvusi popiežium) savo tvirtinimuose remiasi tuomi, kad apie tai yra žinios senovės kronikose (užrašuose): Martino Lenko, Mariono Škotiečio, Anastaso Bibliotekoriaus ir kitų. Šita istorija yra tokia:

Martino Lenko, gyvenusio 13-ame šimtmetyje, užrašuose randama paminėta, kad po popiežiaus Leono IV-tojo, mirusio 855 metuose, popiežiavęs dvejus metus su viršum, Jonas Anglas Margantietis, kurį nekurie vadina Benediktu III-čiuoju. Čia yra pastebėtas gandas, buk šis popiežius buvusi moteris. Jai dar jaunai esant, jos koks ten numylėtinis paėmęs ją buk į Atėnus apvilktą vyriškais rubais, kur ji išėjusi taip augštus mokslus, kad niekas su ja susilyginti negalėjo.

Paskiaus ji atvykusi Ryman, išguldinėjusi įvairius mokslus ir savo mokslu nustebinusi net ir didžiausius to laiko Rymo mokslinčius. Dėlei to jos mokslingumo, numirus popiežiui Leonui IV-am, ją buk vienbalsiai ir išrinkta popiežium. Bebudama popiežium (neišsiduodama vienok, kad ji yra moteris), ji buk turėjusi numylėtinį ir jo tapo apgauta.

Toliaus toj kronikoj paduodama to paties gando tąsa, buk Joanna, eidama iš šv. Petro bažnyčios į Lateraną, nenusimanydama apie besiartinantį gimdymo laiką, tapo suspausta sopulių ir pargriuvus tarp Kolisėjaus ir šv. Klemenso bažnyčios, ten pat mirusi. Po tos pastabos toj pačioj kronikoj užrašyta, kad tais pačiais metais (858 m.) pradėjęs popiežiauti Benediktas III.

Kitose kronikose maž-daug yra tas pats atkartota. Joannos priešai, t. y. tie, kurie tvirtina, kad tokio popiežiaus-moters niekados nebuvę, remiasi savo prirodinėjimuose labiausiai tuomi, kad visa eilė kitų kronikierių (užrašytojų) tų pačių ir dar ankstyvesnių laikų, išskaitliuodami popiežius paeiliui, visai nemini apie Joanną, statydami po Leonui IV tiesiog Benediktą III. Tais laikais mažai kas temokėjo rašyti, spaudos dar nebuvo ir užrašus perrašinėjo vieną iš kito. Kaip Leono Lenko, taip ir kitų kronikų buvo padaryta keletas nuorašų. Taigi, sulyg daugelio senovės istorikų ir kronikierių liudijimo, nors paminėjimas apie Joanną randasi viršminėtuose užrašuose, tačiaus jo nerandama senesniuose tų pačių kronikų nuorašuose; Joannos istorija įrašyta šalyj teksto ir tik vėlesnėse kronikose tapo į tekstą įtraukta. Todėl Joannos priešininkai užmeta tulų kronikų falsifikaciją su tikslu kenkti katalikų bažnyčiai.

Savo laiku šiuom klausimu nemažai interesavosi gabiausi ir rimčiausi Europos historikai ir senovės užrašų tyrinėtojai; kruvos knygų tame klausime prirašyta; tačiaus dalykas ir iki šiolei nėra galutinai išrištas, nes nei viena iš priešingų pusių kitos pilnai pertikrinti negali. Visgi čia reik paminėti, kad net ir katalikybės rimtesnieji priešai šiądien šito padavimo, ar pasakos už historišką faktą nepripažįsta ir jeigu jis dar vartojamas ginčuose, tai tik fanatiškai tikybiniuose ginčuose.

—o—

280. Kur yra didžiausios bažnyčios? Didžiausis pasaulyj dievnamis yra šv. Petro bažnyčia Ryme, kurioj gali sutilpti apie 54 tukstančiai žmonių. Šios milžinos bažnyčios budavonės, sakoma, užima apie 240 tukstančių ketvirtainių pėdų žemės, arba apie pusšešto akro plotą. Stovinti prieš bažnyčią taip vadinamoji plazza gali patalpinti savyje apie 624 tukstančių žmonių. Sekanti pagal didumą bažnyčia bus bene Milano katedra, galinti sutalpinti apie 37,000 žmonių. Šv. Povylo bažnyčia Ryme turi vietos 32 tukstančiams žmonių, o šv. Povylo bažnyčia Londone gali sutalpinti apie 26 tukstančius maldininkų.

—o—

281. Ar augalai gali pasigerti alkoholiu? "Smagumą" pasigėrime randa tik žmonės (ir tai ypatingi, toli gražu ne visi, žmonės).

Gyvuliams tas "smagumas" nėra pažįstamas, nes pati išmintinga gamta sulaiko juos nuo to "smagumo." (Kodėl nusigėrusį žmogų vadinama gyvuliu, stačiai nesuprantama, nes joks gyvulys juk to nedaro).

Taigi, kalbant apie girtybės pasekmes, męs esame papratę turėti omenyje žmogų; kad augalai galėtų pasigerti, tas mums yra dar negirdėta naujiena. Tačiaus gamtininkų naujausi patėmijimai parodo, kad alkoholis, kuris yra vyriausi sudėtinė dalis visų svaiginančių gėrimų, turi tokią pat įtekmę ant augalų, kaip ir ant žmonių, arba paprastai visų gyvunų.

Nesenai J. C. Bose, profesorius Kalkutos (Calcutta) universiteto (Indijose), tatai parodė visoj eilėj labai akyvų bandymų, kuriuos jis viešai padarė susirinkime žymiausių Bengalio ypatų.

Su pagelba ypatingos, savo išrastos, prietaisos jis parodė alkoholiaus įtekmę į augalus. Šita įtekmė išsireikšdavo tuom, kad nekuriuose atsitikimuose augalai po alkoholio įtekme įpuldavo į tulos rušies letargą, ar apsvaigimą, nelyginai taip, kaip ir girtas žmogus įpuola. Kituose atsitikimuose tasai įdomus aparatas parodė, kaip augaluose, po įtekme alkoholio, pulsas pradėdavo mušti nevienodai. Toji įdomi prietaisa parodo, kaip sveiko augalo pulsas muša (nelyginai taip, kaip pas žmogų širdis).

Didžiausį vienok įspudį padarydavo reginys, kaip augalas pradėdavo savo mirtiną kovą tada, kada į jo gįslas įskiepydavo nuodų. Paprasta akimi žiurint, negalima patėmyt, kaip augalas savo augimu stengiasi atremti mirtingą nuodų įtekmę. Profesoriaus Bose aparatas yra taip sutaisytas, kad lengvą ir lėtą augalo augimą jis begaliai padidina ir pagreitina ir šiaip žmogaus akims nepatėmytinas augalo judėjimas (augimas, arba kova su nuodais) bandymuose išrodo lyg kokios lenktynės.

Iki šiolei gana daug žinota apie augalų išlaukinį gyvenimą. Profesoriaus Bose tyrinėjimai yra pirmi žingsniai į pažinimą augalų vidujinio gyvenimo.

—o—

KLAUSIMAI:

282. Kokios išmetos yra vertos po $300.00 už svarą?

283. Kas butų, jeigu aplink žemę nebutų oro?

284. Ar sauszėmiai (kontinentai) juda?

285. Kaip padaryt, kad traukinių lokomotyvos niekados nesusimuštų?

(Atsakymai bus kitam numeryj).

VIETINĖS ŽINIOS.

$500.00 DOVANŲ (NAGRADOS).

A. Olszewskio Bankas duos $500.00 dovanų (nagrados) tam, kas nuo šiądien iki 1 dienai spalių (October), 1913 metų, nurodys ypatas, kurios padarė ir išmėtė, ar liepė padaryti ir išmėtyti subatos naktyje, birželio (June) 22 dieną, 1913 m., raudonas korteles, šmeižiančias A. Olszewskio Banką, jeigu jo liudijimu besiremiant teismas ras nurodytas ypatas, ar ypatą kaltais. A. OLSZEWSKIO BANKAS, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Nuo Bridgeporto. Pereitame numeryje buvo paminėta apie pasiulymą didelės firmos G. H. Gottschalk & Co., kuri ješko lietuvio, tinkamo vedimui hotelio, kurį ji norėtų pastatyt ant kampo Halsted ir 32-os gatvės, jeigu tikrai toks suprantantis vyras iš tarpo lietuvių atsirastų.

Gana žingeidu, kaip, užmanius didesnį reikalą, apskaitliuojama, ar vedimas tokio biznio apsimokėtų.

Prie tokio hotelio, kiek teko patirti, apart kambarių, turėtų buti restauracija ir bufetas. Tuomi ir remiama laukiamą apivartą. Projektuojamas hotelis ant 32-os ir Halsted, skaitoma, lengvai galėtų turėti 40 kambarių, kurie (skaitant po $2.00 savaitėn) atneštų vien tik randos apie $350.00 per mėnesį.

Skaitlius žmonių, dirbančių įvairiose Bridgeporto įstaigose ir krautuvėse žymiai pastaruoju laiku padidėjo ir stoka didesnės ir geresnės restauracijos greitu laiku stipriai duosis atjausti. Konservatyviškas apskaitliavimas restauracijos mėnesinės įeigos, ypač atsidarius dideliam teatrui čia pat šalimi, siekia mažiausiai $2,000.00. Bufetas, esą nereikalaująs nei jokių ypatingų apskaitliavimų ir jo įeigą galima drąsiai statyt nuo $2,000 iki $3,000 į mėnesį. Taigi, sulyg šitų apskaitliavimų esą lengvai galima tikėtis apyvartos apie 5—6 tukstančių į mėnesį. Vedimui tokio reikalo, suprantama, reikalingas atsakantis žmogus, ir štai kodėl firma nusiskundžia, kad tokius žmones nelengva rasti. Esą jų rastųsi tarp amerikonų. Tačiaus šie ant Bridgeporto, tarp svetimtaučių, jaustųsi su visais savo gabumais, nesulyginant, kaip lydeka ant pieskyno.

Be abejonės, apsukriam ir gabiam vyrui butų gera proga tuomi pasinaudoti, ir ne tik šita, bet ir kitomis progomis, kurios laikas nuo laiko pastaruoju laiku, susispietus lietuviams ant Bridgeporto, pasirodo.

Vienas iš seniausių Bridgeporto lietuvių, nuo pat pradžios tėmijąs, augimą, išsireiškė apie tai, kas, jo nuomone, šiose apielinkėse butų reikalinga: "Sakysim, 5 ir 10 centų krautuvė su visokiais maž-možiais, arba "Hardware Štoras" su visokiais smulkiais, bet reikalingais kiekvienam namui daiktais, darytų čia puikiausį biznį. Netikit? Na-gi pažiurėkit, kaip štai vienas Maižiaus sunus čia pat netoli iš tokių smulkmenų greitai išvystė milžinišką krautuvę ir išstatė puikius namus. Geresnio biznio negali but, kaip su tokiais smulkiais daiktais, arba su visokiais 'bobiškais regsais'—tik paleisk moterėlę prie jų, tai ji tau ir visą štorą išpirks, jeigu tik vyro 'pėdės' išteks.—Yes sir! Aš žinau, ką kalbu, nes andai man tekdavo but klerku bostonštoruose."

Truputį palaukęs, dar pridėjo: "Su musų lietuviais bėda tame, kad jie moka kitus pamėgdžioti, bet nemoka patįs pradėti. Kitur žmonės biznių ješko, o čia ant Bridgeporto bizniai žmonių ješko, ir surasti negali."

Neįvykusie susirinkimai. Liepos 8 d. vakare "Auros" svetainėje turėjo buti dviejų draugijų, butent "Tėvynės Mylėtojų Dr-jos" 22 kuopos ir "Birutės" susirinkimai, tačiau nei vienas jų neįvyko. Priežastim buvo, kaip regis, blogas oras. Sekantis 'Birutės" susirinkimas paskirtas kitai pėtnyčiai liepos 18 d. toje pačioje vietoje, tai yra "Aušros" svetainėje. Susirinkimo pradžia 8 val. vak. pasibaigus. Sekančio TMD. 22 k. susirinkimo laikas nepaskirta. **R.**

Vakarėlis. Keli "Laisvos Jaunuomenės" choro nariai liepos 5 d. surengė "Aušros" svetainėje savo vedėjui bei režišieriui p. Uktvėriui taip vadinamą "surprise-vakarėlį," tai yra visai netikėtą. P. Uk. už jo darbavimąsi draugijai įduota bukietas. Paskui dainavo kvartetas, pats p. Uk. padainavo solo. Gale buta šokių, žaislų ir taip kitokių pasilinksminimų. Deja, neapsieita ir be prakalbų. **R.**

Kokių esama ligonbučių Chicagoje. Praeitoje savaitėje policija susekė tulą ligonbutį, kame esama stačiai netikėtinų sanlygų. Yra tai National Maternity Hospital (1428 Wells g-vė). Gyvenimo arba ir buvio sanlygos ne tik ligoniams, bet ir sveikiems tenai yra tiesiog kenksmingos. Viskas prasidėjo nuo to, kad, tulam žmogui nurodžius, policija rado ligonbučio kieme užkastą lavoną. Spėjama, kad tai nevienintėlis atsitikimas, kad numirusieji butų ligonbučio taip palaidoti. Tas atsitikimas davė progą peržiurėti visą ligonbutį. Pasirodė, kad į hygieną neatkreipiama jokios atydos. Nešvarumas visame ligonbutyje labai didelis. Kambariai nevėdinami ir juose ne tai, kad gyventi, bet ir taip kelias valandas išbuti yra sveikatai kenksminga. Įvairųs prie gydymo vartojami įrankiai nevalomi ir t.t. Tokiose sanlygose gydosi ligoniai. Toliaus išsiaiškina, kad Dr. Rogers, to ligonbučio vedėjas, neturi jokio leidimo tą ligonbutį laikyti. Miestas žada Dr. Rogers už tai patraukti tieson.

Galima tikėtis, kad ligšiol tenai viešpatavusios sanlygos il-

—Bartholomew in Minneapolis Journal.

ANT BALKANŲ KIEMO.

Nors apdaužytam, su išsukta ranka ir pamušta akimi, bet visgi turkui dabar iš eilės išpuola pasijuokti, kada jo buvusie priešai (Bulgarija ir Serbija) pradėjo tarp savęs peštis, nepasidalindami nuo jo atimtomis žemėmis. Nors šiokį-tokį užganėdinimą nebagas turi.

giau nebesitęs, o ir pats ligonbutis taps uždarytas, bet ar vienas toksai ligonbutis; ar vienas musų žmonių eina į juos gydytis?!....

Laikinai maino stotį. Pradedant sekančio mėnesio 1 dieną, visi Chicago ir Eastern Illinois geležinkelio traukiniai, vieton LaSalle gatvės stoties, naudosis Dearborn gatvės stotim. Priežastis yra tame, kad žadama ties 79ta gatve pakelti geležinkelio vėžes. Žmonės, kurie per klaidą ateitų į LaSalle gatvės stotį, bus veltui pervežami į Dearborn stotį.

Norima įvesti policisčių. Chicagos majoras Harrison padavė miesto tarybai sumanymą įsteigti greta vyrų-policistų, taipo-gi ir moterių tarnystę policijoje. Svarbiausia priežastim nurodė tai, kad moterįs-policistės galėtų daug pasekmingiau atlikti policijos priedermes kai-kuriose vietose, kaip tai šokių salėse, maudyklėse ir t.t. Ypačiai pavojingos doros atžvilgiu yra šokių salės, kuriose pražįsta labai daugelis jaunų nepritrusių merginų. Tokiose vietose, anot Harrisono, moterįs-policistės galėtų daug geriau veikti negu vyrai.

Įtaisys vasarinę policistų uniformą. Manoma įtaisyti tam tikra vasarinė uniforma policistams. Dabartinė uniforma, labai sunki ir šilta, yra prie tarnystės priedermių pildymo neparanki ir nesveika. Manoma įvesti tokią uniformą, kuri butų pritaikinta prie didelių vasaros karščių.

78 m. senukė patęko po strytkariu. Liepos 8 d. tula Gertruda Krieb, 78 m. senukė, eidama ties 48-ta g-ve ir Indiana ave. skersai gatvę tapo važiavusio karo numušta nuo kojų ir labai sunkiai sužeista. Ji ką-tik išėjo iš savo namų ir ėjo į kitoje gatvės pusėje stovinčią dirbtuvėlę.

JUOKELIAI.

UŽDRAUSTA.

A: Pasakyk man, kodėl nesilenki ponui X?

B: Bene nežinai, kad dar Maižiešiaus laikuose P. Dievas uždraudė lenktis balvonams.

KVAILAS TAI KLAUSIMAS.

Jurgis: Ką neši po ploščium?

Jonas: Jeigu galėčiau pasakyti ką nešu, tai nebutų reikalo dengti ploščium.

TIKISI BUTI.

Antanas: Išvažinėjau visas svieto dalis.

Raulas: O pekloje buvai?

Antanas: Dar ne, bet tikiuos buti ir tenai.

PRASTAS ATSAKYMAS.

Kiek pajautimų turi žmogus? — Penkis. — Kokius? — Dvi akis, dvi ausis ir vieną nosi.

VISI IŠSIGELBĖJO.

Teisėjas: Ar buvai kuomet nuteistas?

Kaltinamasai: Buvau du kartu mirtin pasmerktas.... daktarų.

PERGREIT.

Motina: Melskis, Jonuk: "Dievuli, leisk man buti geru, kad galėčiau patekti dangun."

Jonukas: Ale, mama, aš dar nesenai iš ten atėjau.

DRAUGE SU LAIKU.

"Kokį vardą duosi kudikiui?"

"Oskaras".

"Os karas? Jeigu taip, tai kodėl neiti su laiko dvasia ir pavadinti tiesiog "strytkariu?"

NETEISINGA.

Studentas: Nėra teisybės pasaulyje: mokytojai ima pinigus, o aš turiu kalti.

GERAS BIZNIS.

Vagis per išpažintį duoda kunigui pinigų ir prašo įduoti tam ir tam už kiaulę, kurią tam pavogė. Kunigas klausia, kodėl pats netiduodi? Vagis į tai: —Jeigu kiaulę perki, tai jos savininkas nustato kainą, o, pavogęs, aš pats aptaksuoju.

ĮPROTIS.

Aficieris, vesdamas sužiedotinę prie altoriaus.—Bet, Zosyte, žengy "į koją!"

DAŽNAI TAIP ATSITINKA.

Vienoje senoje bažnyčioje žvirbliai buvo susiviję labai daug lizdų. Bažnyčią po kiek laiko pataisė. Atlėkė žvirbliai, bet mato, kad visos skylės užtaisytos. —Idomus dalykas, pradėjo šaukti—ką dabar žmonės darys su ta didele buda?

KAIP PAPRASTAI.

Jurgis: Ką tu rašai tam šungalviui: "Garbingasai Tamista?"

Raulas: O kaip rašyti?

Jurgis: Rašyk kaip paprastai "Mylimas drauge."

VĖLIAUSIOS ŽINIOS.

Mums pranešama, kad Naugatuck, Conn., 16 d. birželio pasimirė plačiai tarp lietuvių liuteronų žinomas veikėjas kun. Petras Drignaitis.

Cukerninkų streikas, Philadelphijoje, kaip praneša mums korespondentas, tapo pralaimėtas. Darbininkų pralaimėjimo priežastimi, sakoma, buvusi stoka organizacijos ir pinigų ir atsisakymas kitų miestų tų pačių dirbtuvių darbininkų prie streiko prisidėti. Platesnis pranešimas tilps sekančiam numeryj.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Joe. Thom. Turinys jųsų prisiųstos iškarpos iš angliško laikraščio tilpo num. 26-me, skyriuje "Iš darbo lauko"; turbut nepatėmijot. Panašiuose atsitikimuose mums svarbu žinoti, ar ten dalyvauja lietuviai ir kiek jų, o tamista apie tai kaip sykis ir neminite. Prie iškarpų visados reik pridėti paaiskinimą apie lietuvius. Kitaip jos ne taip didelę svarbą turi.

p. N. Sav. Peržiurėsim, turėdami liuosesnio laiko.

p. Geram Draugui. Ačiu už prielankumą.

p-lei O. Jun—ei. Sunaudosim; rašinėkit ir daugiau.

p. Clevelandiškiui. Ačiu, bus sekančiam num.

p. Skaltytojui. Ačiu, tilps sekančiam numeryj.

Apgarsinimai.

IŠ EUROPOS.

Nedažnai pasitaiko, kad išdirbėjas gauna iš kitos pasaulio dalies laišką, kame rekomenduojama jo išdirbiniai. Męs su dideliu malonumu paskelbiame laišką, kurį apturėjome nuog p. Thomas Zovle iš Mozurijos, Štiria: "Aš noriu pranešti jums, kad aš tulą laiką dažnai vartojau Triner'io American Elixir of Bitter Wine ir buvau labai juom patenkintas. Aš širdingai galiu jį rekomenduoti, ypačiai tiems, kurie serga apetito netekimu, nemiega ir žarnų užstojimu. Kiekviena šeimyna žino, kaip svarbu yra visuomet turėti po ranka vaisto kuris suteiktų palengvinimą tokiuose atsitikimuose. Aptiekose. Joseph Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Triner'io Linementas visuomet suteikia pilną užganėdinimą sąnarių štyvumuose ir raumenų skaudėjimuose.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

ŽIRGVAIKIO PASK. IR BUD. DR-JA.
Jau gyvuoja 3 metai ir turi kapitalo suvirš $12,000.00

Taigi, lietuviai, kurie norit sučėdyti pinigų mokėdami tik po mažą sumą, prisirašykit prie šios draugijos. Dr-ja laiko savo susirinkimus kas seredos vakarą apie 8 val. vak. L. Ažuko svet., 3301 Auburn ave., kertė 33-čios gat. Taipgi šita Dr-ja skolina pinigus ant namų už prieinamą procentą.

Nauja 14-ta serija atsidarys Liepos 9 d. Kurie norite užsirašyti atsilankykit po viršminėtu antrašu.

DIDELIS METINIS PIKNIKAS.

Parengtas Draugystės Aušros Vartų Š. P. M. Vyrų, Nedėlioje, Liepos (July) 20, 1913, Bergmano Darže, Riverside, Ill. Prasidės 9 valandą ryto. Įžanga 25c. porai.

Širdingai užkviečiame visus jaunus ir senus kuoskaitlingiausiai atsilankyti į šitą musų piknikų, kur galėsite smagiai visi pasilinksminti, gražiai praleisti liuosą laiką ir draugiškai su visais pasibovyti. Kviečia,

KOMITETAS.

Važiuokite iš visų šalių 22-ros karais iki 40tos ave., o nuo ten pasiimkite LaGrange karus, kurie nuveš iki Daržui.

ANTRAS DIDELIS IŠKILMINGAS PIKNIKAS.

Parengtas per Sąjungą Lietuviškos Taut. Dr-stės Lietuvos Mylėtojų, Cicero, Ill., kuris atsibus Nedėlioje, 13 d. Liepos (July), 1913 m., J. Chernaucko Naujame Lietuviškame Darže, Lyons, Ill. Piknikas prasidės 9-tą val. iš ryto ir trauksis iki vėlios nakties. Inžanga 25c. porai.

Taipgi užprašo Draugystė visus aplinkinius senus ir jaunus, vaikinus ir merginas atsilankyti į musų iškilmingą Pikniką. Užprašo,

KOMITETAS.

Pasarga: Važiuodami imkite Ogden Ave. karus iki 52-tros Ave. ir iš ten paimkite Lyons karus, kurie daveš iki daržui. Iš Grant Works. Iš čia imkite 52-tros Ave. karus iki 25 St., o iš ten Lyons karus ir važiuokite iki upės krantui, išlipkit prie tilto.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo vyro Franciškaus Kedžio, iš Gulbių kaimo, Laukuvos parap., Telšių pav., Kauno gub. Jis yra vidutinio ugio, apie 40 metų amžiaus, malonus prie kalbos, apvalaus veido, galva plika. Jis paliko mane 2 metu atgal su 2 kudiklais dideliam varge; neturiu iš ko nei pati pragyventi, nei vaikelių pamaitinti. Meldžiu pasigailėti mane nelaimingos. Jis pats, ar kas apie jį žino, teiksis atsišaukti adresu:

J. Kedienė,
1120 So. Canal st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolių Stanislovo ir Tadeušo Bumblauskų iš Muluvėnų kaimo, Luokės parap., Telšių pav., Kauno gub. Pirmiaus gyveno Rochester, N. Y. Turiu svarbų reikalą. Meldžiu atsišaukti adresu:

Petras Bumblauskis,
Box 412, Tacoma, Wash.

Pajieškau savo brolio Juozapo Vaičikovskio, Tarpeikų kaimo, Lubačiaus val., Vilkmergės pav., Kauno gub. Meldžiu atsišaukti adresu:

Miss Uršulė Valčikauskiutė,
697 N. Riverside st., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo moters Barboros Ugienės (po tėvais Raubeckaitė), kuri mane apleido birželio 18 d., 1913, pasiimdama su savim 3 mėnesių vaikutį Konstantiną, o kitą palikdama pas mane. Ji turi apie 5 pėdas augščio, juodus plaukus, neturi vieno pryšakinio dančio ir ant viršutinės lupos turi randą. Labai meldžiu sugrįšti. Viskas bus dovanota. Jei kas kitas man apie ją praneš, gaus 10 dol. dovanų. Atsišaukite kuogreičiausiai, nes netrukus išvažiuosiu į Lietuvą:

Jonas Uga,
3604 Deodar st., Indiana Harbor, Ind.

Pajieškau savo pusbrolio Jurgio Stočkaus, Montrigių kaimo, Ligumų volostės, Šiaulių pav., Kauno gub. Jo švogeris po 10 metų garsiną jį per laikraščius. Jeigu greitame laike neatsišauks, jo gyvenimas pereina švogeriui. Publikacija pasibalgia rugsėjyje (September). Už gyvenimą dabar duoda 8000 rublių. Lai važiuoja Lietuvon, pasistengia atsišaukti per konsulį arba atsiliepia adresu:

Konstantin Stočkus,
16th & Sangamon aves., Springfield, Illinois.

Pajieškau savo vyro Vincento Zieko; Pakražančio miestelio, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Gyveno Joliet, Ill. Aš, jo pati, atvykau į čionai 2 savaitės atgal, bet jo neradau. Jis pats ar kas kitas atsiliepkite adresu:

Barbora Zekienė,
Gen. Del. Joliet, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Ignaco Zarombos; Leibgirių sod., Kartėnos parap., Telšių pav., Kauno gub. Gyvena Amerikoje 9 metai; yra 25 m. amžiaus. Gegužio 15 d. išvažiavo iš Kensingtono į Chicagą ir nebegrįžo. Kas apie jį žino, meldžiu atsišaukti adresu:

Ona Bieliauskienė,
917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Pajieškau Uršulės Jesutaitės; Purvių kaimo, Papilės parap., Šiaulių pav., Kauno gub. Gyveno 2 metai atgal Waterbury, Conn. Meldžiu atsišaukti adresu:

Kazimieras Daukšas,
Humboldt Co. South Jutty, Cal.

Pajieškau savo brolių Simano ir Kazimiero Mockų. Jųjų brolis tapo mainose užmuštas gazo eksplioziojs. Meldžiu atsišaukti adresu:

Antanas Mockus,
P. O. Box 16 Fayette, Co.

Pajieškau gero ir teisingo vyro, kaipo partnerio į Real Estate biznį. Biznis gerai išdirbtas ir parankioje vietoje. Žinoma, su kokia-nors suma pinigų būtų geriau. Meldžiu atsišaukti adresu:

A. A.
444 N. Darien st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo dėdės Motiejaus Stakio; Trakininkų kaimo, Panevėžio parap., Vilkmergės pav., Kauno gub. 20 metų gyvena Amerikoje, dabar Chicagoje. Jo paties ar ko iš familijos meldžiu atsišaukti adresu:

Mr. Joseph Stakis,
357 N. W. Main St., Kenosha, Wis.

Pajieškau Jono Rupšo; Laukžemių parap., Telšių pav., Kauno gub. 4 metai atgal išvažiavo į Chicagą. Turiu svarbų reikalą. Jo paties ar kas jį žino, meldžiu atsišaukti adresu:

Al Narmontas,
Houston, Pa. Washington Co.

GAL KAS RADO?

Prapuolė mano Bankinė knygelė, išduota A. Olszewski Banko, No. 6995. Jei kas rado, meldžiu sugrąžinti man šiuom adresu:

Antanas Žalys,
3204 Wallace St., Chicago, Ill.

GAL KAS RADO?

Prapuolė mano Bankinė knygelė, išduota A. Olszewski Banko, No. 8970. Jei kas ją rado, malonėkite sugrąžinti man šiuo adresu:

Vincentas Norvillas,
731 W. 16th St., Chicago, Ill.

GAL KAS RADO?

Prapuolė mano Bankinė knygelė, išduota A. Olszewski Banko, No. 7108. Jei kas ją rado, malonėkite sugrąžinti man šiuom adresu:

Izidorius Bartkus,
931 W. 34th Pl. Chicago, Ill.

GAL KAS RADO?

Prapuolė mano Bankinė knygelė, išduota A. Olszewski Banko, No. 6145. Jeigu kas ją rado, malonėkite sugrąžinti man šiuom adresu:

John Weldie,
318 N. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

GAL KAS RADO?

Prapuolė mano Bankinė knygelė, išduota A. Olszewski Banko, No. 9008. Jei kas ją rado, malonėkite atnešti į A. Olszewskio Banką.

Reikalavimai.

Reikalaujam — 500 vyrų į girias į Wisconsin ir Michigan; taipogi siunčiam į fandres ir į popieros dirbtuves į Wisconsin; taipogi ant farmų. Atsišaukite prie lietuviško agento: Asping & Sweet, 503 W. Madison st., Chicago, Ill.

Reikalauju — agentų. Gali uždirbti $25.00 ir daugiau. Tolimesni nuo Chicagos gali atsišaukti laišku: B. Jasudes & Co., 1574 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

Reikalinga — gaspadinė, mergina arba našlė, prižiurėjimui dviejų vaikų, šešių ir keturių metų senumo, ir apsiruošimui apie namų darbą. Atsišaukite ant adreso: John Yankus, 1713 Grand ave., Chicago, Ill

Reikalaujama:—barzdaskutis (barber). Darbas ant visados. Meldžiu greit atsiliepti adresu:

J. A. Duoba,
2409 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Telephone Canal 149.

Reikalinga — agentų. Jeigu dar nesi buvęs agentu, męs išmokysime, kaip agentauti. Gali padaryti $50.00 ir daugiau. Toliau nuog Chicagos gyvenantieji, atsišaukite laišku.

Manager, R. 25 — 154 W. Randolph st., Chicago, Ill.

Reikalingi: — geležies kalėjai, tašytojai ir darbininkai. Atsišaukti pas: American Steel foundries, 2000 E. Broadway, E. St. Louis, Ill.

Reikalingas patyręs bučierius. Atsišaukite tuojaus, nes senasis bučierius išvažiuoja į krajų.

Charles Werbila,
3602 Deodar st., Indiana Harbor, Indiana.

REIKALAUJAMA AGENTŲ.
Padaro daug pinigų.

Tėmyk: — Męs išdirbame ištisą eilę stebėtinų šeimyninių vaistų, kaipo pavyzdin, **Magic Relief,** didis sveikatos tvėrėjas. **Butylax,** saldainių skonį turinčios Liver toblytėlės, visame sviete geriausias vaistas pilvui. Stebėtinas **Salve,** negadina drabužių, įsigeria, bežiurint, į odą ir gydo, tartum magiškai. **Hair Tonic,** daro plaukus sveikais ir gražiais. **Face Cream,** išsyk daro odą minkšta ir dailia. **Chewing Gum,** nėra gumo, taip gero. Keletą kitų didelių darinių. Rašyk šįdien, idant gauti pilnas žinias, ir buk pirmu veikti, kaipo musų agentas, savo apielinkėje ir padaryk daug pinigų. Rašyk aiškiai.

TODD CHEMICAL CO.
Wenonah, New Jersey.

Ant Pardavimo.

Parduodama — medinis namas ir lotas; arba sykių arba atskyriai; 4 flatai. Labai piglai. Fabrikai netoli. Atsišaukit pas: Simon Salamonas, 9220 Ellis ave., Chicago, Ill.

Parduodama — bučernė ir saliunas. Biznis abiejose vietose pilnam bėgyje apgyventa lietuvių ir kitokių tautų; parsiduoda abudu, arba po vieną. Ateikit persitikrint jieškantiejie biznio. Darbai gerai eina. J. Sagatas, 4948 Bearing ave., East Chicago, Ind.

FARMOS! FARMOS!

Tėmyk čia ir nepamiršk, iš ko turėsi naudą, jeigu nemislini grįžti į seną Lietuvą! Geriausis budas: įgyk gabalą geros žemės ir turėk savo namus, dirbk sau, nekrauk turtų kapitalistams, nes lietuviai, kurie čia, daug nemislydami, pasidarbavo, turi lauko ir namus, linksmai gyvena sveikame ore. Žemės kaina $15 iki $20 už akrą. Rašyk arba atsilankyk tuojaus, nes dabar geriausis laikas matyti, kas auga.

CRYSTAL LAKE FARM,
Wellston, Mich.

Parduodama: — Pačiame Melrose Park miesto viduryje, kampas Broadway ir 19th ave., naujas medinis namukas cemento pamurytu fundamentu, vienai šeimynai; vieną metą senas. Turi 2 lotu, 15¼ pėdų platumo ir 125 pėdų ilgumo. Geriausia ir gražiausia vieta visame miestelyje: iš abiejų pusių apsodinta medžiais, šaligatvis iš cemento, 1 blokas nuo strytkario ir geležinkelio, į Chicagą atvažiuoti 10c. Gal statyti toje vietoje murinį namą daktarų, advokatų ofisams arba panašiai. Apielinkėje gyvena lietuviai ir kitų tautų žmonės. Parduodama prieinama kaina (čienia) ir lengvais išmokėjimais, arba išmainoma ant kito namo Chicagoje ar apielinkėje, arba ant farmos kur netoli. Atsišaukti adresu:

John Derkintis,
718 W. 18th st., Chicago, Ill.

Skausmas pilvo

nekartą stojasi dėl taukaus ištuštėjimo vidurių. Jeigu turi minkštus (valnus) viduriu, labai lengvai gali gauti skausmą. Pasiek pačią ligos priežastį. Siek kad ištuštėjimas grobų butų atgal vienokiu ir padėk galą skausmams. Vartok

Severos Vaistus Nuo Viduriavimo

(Severa's Diarrhoea Remedy)

Jos yra labai patariamos, kaipo vaistas prieš cholerą, skausmą pilvo, vasarines ligas, uždegimą grobų ir t. t.

Kaina 25c ir 50c.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolionija Michigan valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuviai farmeriai. Aš esmiu paėmęs parduoti toje apielinkėje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo. Kaina nuog $20 akras ir brangiaus. Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe. Toje pačioje apielinkėje turiu pardavimui daug derlingos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuog $8 iki $20 akras. Lengviausi išmokėjimai ant daugelio metų. Galite pasirinkti žemės, kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuoj, kol tebėra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemė, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Ateinantį pavasarį žinosite kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apsėtais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti gali atlikti tai per mane, nes aš turiu randauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esmiu farmeris, ir galėsite praleisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinksite sau geriausios žemės musų lietuvių kolionijoje. Kuomet liksite musų kaimynu, aš nurodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmų gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apveziosiu po farmas, kad galėtute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite knygutę ir mapą dovanai. Adresuokite:

ANTON KIEDIS,
Peacock Lake County, Michigan.

Parduodama. Dideli pigumynai. Šiaur-rytinis kampas Western ave. ir 22nd place. Drutas trimis augštais ir akmeniu sklepu pryšakinis namas, kuriame telpa krautuvė ir du fliatai. Galima padaryti lengvais užmokėjimais. Kaina $7500.

1823 W. 22nd st. Trijų augštų murinis namas, saliunas pirmame gyvenime ir augščiaus keturi fliatai po 4 kambarius. Metų randa $780. Kaina $5800. Reikalaujama grynais pinigais tiktai $1500.

Pasižiurėkite namų ir atsiliepkite į musų ofisą tolimesnėms nurodymams. Henry P. Maun, 3115 Madison st., east of Kedzie.

Parduodama barber shop'ė geriausioje, lietuvių pereinamoje vietoje. Sunku kur kitur tokia proga gauti. Pribukite, ir pamatysite patįs. Man reikalas buti prie kitų užsiėmimų. Lai atsišaukia geras barberis. Gali piglai pirkti arba randavoti. Atsišaukite: 10759 Michigan ave., Chicago, Ill.

Parduodama — labai piglai čeverykų šapa ir taisykla su varstotu. Geras pragyvenimas. Atsišaukti: J. P. Kirkicky, 4552 So. Paulina st., Chicago, Ll.

Parduodama: — saliunas, lietuvių apgyventoje vietoje. Laisnis apmokėtas iki 1 d. lapkričio (November). Pardavimo priežastis: partnerių nesutikimas. Atsišaukti adresu:

1905 Canalport ave., Chicago, Ill.

Parduodama — saliunas labai geroje, lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Biznis įtaisytas gerai. Gera proga norintiems pirkti. Parduodama, nes savininkas trumpame laike turi išvažiuoti į Lietuvą. 3301 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Parduodama: — saliunas lietuvių apgyventoje vietoje. Biznis yra gerai išdirbtas. Parsiduoda iš priežasties nesusipratimų tarp partnerių. Platesnėms žinioms sužinoti kreipkitės antrašu:

3430 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Parduodama:—dažų (peintų), aliejų, stiklo ir sieninės popieros krautuvė. Atsišaukti adresu:

3416 Wallace St.

Parduodama — lietuviška fotografijų dirbtuvė, labai gera vieta geram lietuviui, kaina prieinama. Adresuokit: Photographer, 665 W. 18th st., Chicago, Ill.

Parducdama:—Ice cream'inė su visu įrengimu. Labai geroj lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Biznis gerai išdirbtas ir puikiai eina. Norima parduoti umai, nes savininkas išvažiuoja Lietuvon. Ateik tuoj! Gausi pigiai. Atsiliepti adresu:

3249 So. Halsted st., Chicago, Ill.

LENGVAS DARBAS!

Lietuvis, mokantis rašyti, gali porai metų užimti vietą prie laikraščio 6 metų senumo ir buti išdirbto spaustuvės biznio gaspadorium. Turi padėti užstatą pinigais. Savininkas nori ant tiek laiko išvažiuoti. Malonėkite greitai atsiliepti adresu:

"AMERIKOS LIETUVAITĖ"
Box 125, McKees Rocks, Pa.

LIETUVIŠKA BANKA
Town of Lake Savings Bank
Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Priimame pinigus į Banką užčėdijimui nuo vieno doliario ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas svieto dalis pigiai, greitai ir teisingai, o svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikletus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą.

Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėtu antrašu.

ATPIGO LIETUVIŠKI REKORDAI!

Męs dabar turime 30 lietuviškų įvairioms dainoms rekordų, kurie iki šiol parsidavė po $2.00, dabar partraukemė didelį transportą iš Lietuvos ir gavome pigiaus, talp kad dabar parduodama po $1.00 su prisiuntimu.

Parašykite mums savo adresą, o mes prisiųsime katalogą, iš kurio galesite pasiskirti ir apsisteliuoti lietuviškom dainoms ir deklamacijoms rekordus. Adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Imuigracijos, turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate; Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų kreipkitės laiškais, įdedami krasos ženklių atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS
ATTORNEY-AT-LAW
Box 296, KETCHIKAN, ALASKA

Senlausia Lietuvių užeiga pas
JUOZUPĄ RIDIKĄ
Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepančius cigarus ir
Gražią Naują Svetainę
Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir brolišką roda kiekvienam
3253 Illinois St., Kerte 33rd

KOKS NAMAS KAM PATINKA, TOKI PAS MUS RASITE!

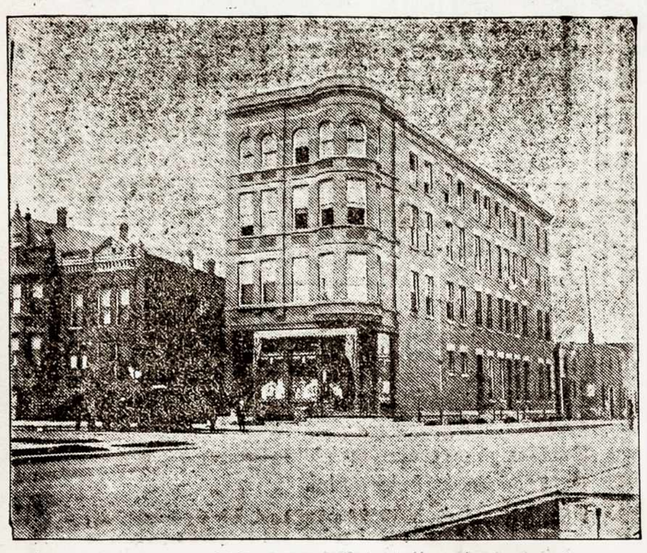

3259 UNION AVE

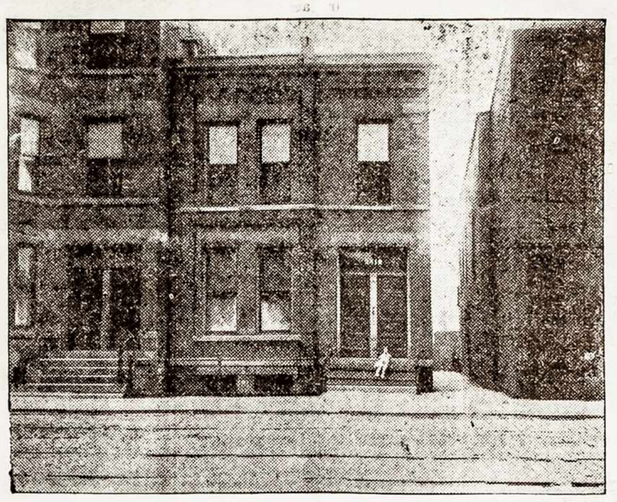

3418 WALLACE ST.

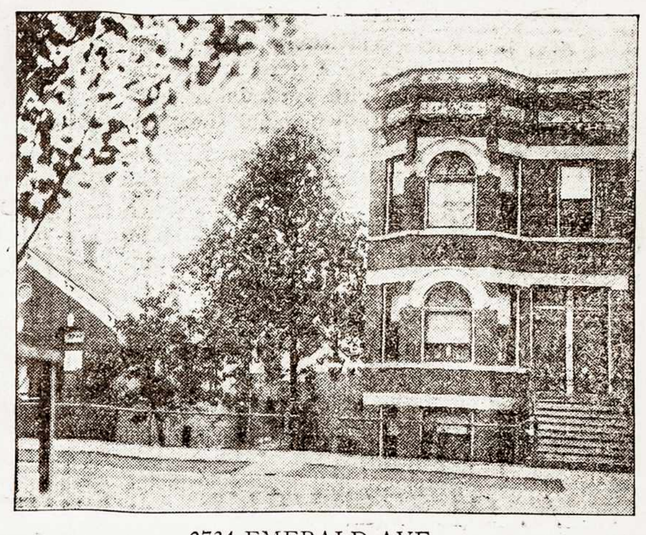

3734 EMERALD AVE.

Paveikslai namų viršui paduoti, parodo kokios kainos namus męs parduodame. Daugiau paveikslų namų rasite musų bankoj Ateikite į musų banką pamatyti paveikslus, o paskui apžiurėti namus, ir pasikalbėti apie jų prekes, ir išlygas pirkimo. Šimtai lietuvių pirko namus ir lotus iš musų Bankos ir yra užganėdinti. Šimtus daugiau puikių ir pigių namų turime pardavimui.

ATEIKITE PERSITIKRINT.

NAMAI, JŲ KAINOS IR KITOS SMULKMENOS:

No. 3259 Union Ave., (parodytas ant paveikslo augščiau) 5 aukštų murinis namas ir basementas. 25X104 pXėdas didumo. Užpakalyj 2 augštu muro staldai ir "Smoke House". Pirmas augštas — didelis štoras — tinkamas soliunui ir bučernei su groserne, su puikiais 4 kambariais gyvenimui užpakalyj. Ant antro ir trečio augšto po 3 gyvenimus po 4 kambarius. Per visa namai puikios klevinios padlagos ir viskas geriausioj tvarkoj. Ant ketvirto augšto džiovinimui skalbinių.

Yra tai puikiausis kampas ant Bridgeporto. Išlygos pirkimo: Biznierius, turinti biznį ir $4000.oo gali tą namą pirkti, ir mokėti po $75.oo ir procentą. Tokioms išlygoms pats namas išsimoka, ir biznierius nereikalauja niekam randos mokėti. Kaina, parduodant tokiomis išlygomis yra $14.500.oo. Jokių "commission" už paskolą nereikalaujame.

ŠITOS IŠLIGOS GEROS ANT 15 DIENŲ.

No. 3418 Wallace St., 2 augštu puikus murinis namas. 2 gyvenimai po 5 ruimus ir maudyklė. Visi naujausi įtaisymai. Dideli staldai užpakalyj. Randa už namą ir staldus $43.oo į mėn. Kaina$4200.
No. 3734 Emerald Ave., Puikus 2 augštu ir basementas namas. 2 gyvenimai, 7 ir 8 kambarių. Maudyklos. 2 lotai, kaip parodyti ant paveikslo. Kaina už abudu lotus ir nama tiktai $5.500.

EXTRA BARGAINIAI!

2722 Emerald Ave., Puikus 2 augštu medinis namas. 2 gyvenimai, 15 ruimų ir maudyklė. Randa $32.oo. Kaina $2.300

3656 Union Ave. 2 augštu medinis namas. Štoras ir 2 gyvenimai, 4 ir 7 ruimai. Randa $32.oo. Kaina $1.800.

505 W. 32nd St. 2 augštu murinis namas. Štoras ir 3 gyvenimai. Medinis namas užpakalyj. Randa $44.oo. Kaina $3.800.

534-536 W. 33rd St., kampas Parnell Ave., Lotas 55X110. 3 namai, 1 murinis, 2 mediniai. Randa $69.oo. Kaina $5.300.

DAUG KITŲ BARGAINIŲ RASITE PAS

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 South Halsted Street, :-: CHICAGO, ILL.

Gaunama "Lietuvos" Knygyne:

"VAIVORYKŠTĖ"

Literaturos ir dailės laikraštis.

Išeina kas 3 mėnesiai iš Vilniaus.

"Vaivorykštėj" telpa apysakos, novelės, dramos, eilės — kaip originalės, taip geresniųjų svetimų literatų raštų vertimai.

Pirmoji knyga 1913 m., pusl. 208
Kaina $1.00.

Pinigus siunčiant adresas:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Išgydysiu Jus in 5 d.

NUO PASLAPTINGU LIGU

Specialistas kuris išgydo ko kiti negali.

Ateik pas mane, o aš išgydysiu jus ant visados. Aš gvarantuoju kiekvienam užganėdinimą, kuris atsilankys į mano ofisą. Aš išgydysiu jus už pigiau ir geriau, negu daktarai mieste, kurie turi mokėti aukštas randas ir turi didelius iškaščius. Aš vartoju ir fabrikuoju pats savo medicinas priprovas, kurias aš pats importuoju. Dabar laikas išsigydyti ir buti sveiku. Roda ir išegzaminavojimas dykai, ar gydysiesi ar ne' Aš pritaikysiu mano mažą užmokesnį, pagal jusų išgalėjimą. Netrukdyki bet atsilankyk šiądien.

Aš albu lietuviškai.

Western Medical Institute

1827 Blue Island Ave., 2 lub. viršuj Bankos, prie 18tos gatvės, Chicago, Ill.

DR. RENFER, Specialistas.

Valandos: 8 ryto iki 8:30 vakarė
Nedėliomis: 8 ryto iki 12 dienos

RUSSIAN AMERIKAN LINE
(Rusiškai Amerikoniškoji Linija).

Laivai eina stačiai tarp Rusijos ir Amerikos, geriausi, didžiausi ir greičiausi su Rusijos pačtu laivai, nauji dubeltavų šriubu garlaiviai

RUSSIA — 16,000 tonų
KURSK — 13,500 tonų
CZAR — 13,000 tonų

Į ROTTERDAMĄ į 9 dienas be permainos į 11 dienų be permainos į LIEPOJŲ.

$31.00	— — 3-čia kliasa	— —	$33.00
$45.00	— — 2-ra kliasa	— —	$50.00
$65.00	— — 1-ma kliasa	— —	$75.00

ISPLAUKIA KAS ANTRĄ SUBATĄ

Artimesnėms informacijoms rašykit pas:
A. E. JOHNSON & CO. General Pass. Agent, 27 Broadway, NEW YORK.
arba pas vietinį autorizuotą agentą.

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

Rašydami laiškus adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Telephone Canal 2432

GERIAUSIA ŠOKIŲ MOKYKLA CHICAGOJE.

Kurioje gali kiekvienas gerai ir gražiai išmokti šokt į trumpą laiką ir už labai mažus pinigus. Vaikinai ar merginos, kurie nemoka šokti, niekuomet negali užganėdinti savęs ir negali turėti linksmus laikus, nes, yra taip, kaip numirę, o kuomet moki gerai šokti visuomet busi linksmas ir kitų paguodojamas.

Norinti mokytis, meldžiu, atsilankykite po numeriu:
1732 SO. UNION ST., CHICAGO,
Arti 18-tos gatvės,
Mokinama: Utarninke ir Ketverge nuo 8 iki 10:30 vak.
Mokytoja Miss B. T.
Prof. F. L. Jankauskas.

Lietuviškas Graborius.

Užsilimu laidojimu numirusių ir užlaikau automobilių, parsamdau ant veselių, krikštynų ir pagrabų už pigesnę prekę, kaip visi kiti. Pribunu į visas miesto dalis labai greitai, — dieną ir naktį.

J. A. PETROSIUS
3218 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 2186.

TĖMYKIT VISI LIETUVIŠKI SALIUNČIKAI IR BIZNIERIAI!

Chicago Baltos Rožės (Chicago White Rose Bottling Works) tikrai lietuvišką pabstą—saidę, džindžerail ir kitus visokius minerališkus gėrymus išdirbinėja. Išdirbėjas yra vienas iš seniausių Chicagos lietuvių biznierių Jonas Žilvitis. Meldžiu visų lietuvių biznierių atkreipti į tai atydą ir paremti savo tautietį. Reikalaujant visokiuose atsitikimuose viršminėtų minerališkų gėrymų atsišaukit visados pas mane. Busiu Jums už tai dėkingas. Su godone,

JONAS ŽILVITIS,
841—33rd St., Chicago, Ill.
Phone Yards 2512.

DAKTARAS ir CHIRURGAS

Ignotas Stankus.

Tikras lietuvys daktaras baigęs mokslą ateitaviškame universitete. Buvo miesto daktaru Indianapolis, Ind. ir specijališkai mokinosi NEW YORKE DIDŽIOJE MOKYKLOJE daryti visokias operacijos ir gydyti pavojingas ligas.

Po įgijimo DIDŽIO DAKTARO mokslo, Dr. Stankus įrengė savo locną SANATORIUM (naminį ligonbutį) ir užlaiko visokius ligonius dėl gydymo ir darymo operacijų.

Gydo ligas:

Nuo skaudėjimo šonų, nugaros, galvos ir pečių. Gėlimą sąnarių, kaulų ir kosulio. Reumatizmą, nedirbimo vidurių, slinkimą plaukų, išbėrimo kuno, užkrečiamų lytiškų ligų. Kraujo ligų ir abelną nusilpnėjimą. Daro visokias operacijas.

Jeigu sergi

tai netrotyk laiko, bet tuojaus atsišauk pas daktarą Stanką ypatiškai arba per laišką, o nesigailėsi savo žygio. Turi tukstančius padėkavonių už išgydymą nuo visokių ligų. Dr. Ign. Stankus siunčia gyduoles į kitus miestus Amerikoj į Kanadą ir Angliją. Visuomet kreipkitės ant tikro adreso taip:

Dr. IGNOT. STANKUS
1210 S. Broad st., Philadelphia, Pa.

Leveskio Prekybos ir Kalbų

Dieninė ir Vakarinė Mokykla.

Mokinama:
1. Pradinis (Prirengiamasai) Kursas.
2. Prekybos Kursas pagal Amer. plianą.
3. Prekybos Kursas pagal Rusijos plianą (del manančių grįžti Lietuvon).

Kalbos:
Lietuviška, Angliška, Vokiška ir Rusiška (pagal norą ir Lenkiška).

Del smulkesnių žinių kreiptis ypatiškai arba per laišką šiuom antrašu:

G. J. LEVESKIS,
Vedejas Mokyklos
3108 So. Halsted St., Chicago, Ill.

K. ZURAITIS

PIRMAEILINIS BUFETAS

Šaltas alus, gera degtinė, kvepianti cigarai. Priima svečius : kuoširdingiausiai. :

3200 SO. HALSTED ST.

GERIAUSIA UŽEIGA VISIEMS LIETUVIAMS PAS H. A. SMITH.

Užlaikau štorą, saliuną ir didelį alaus ir degtinės whole-sale'į. Naujai atvažiavusieji gali gauti geriausias rodas ir darbą. Alų ir degtinę siuntinėju į visus aplinkinius miestelius. Parduodu dar pigiau, negu bravurai: 8 galionų bačkutę už $2.00, 3 tuzinus keisų alaus už $1.75, 10 tuzinų bačką alaus už $6.00. Degtinė 1 tuzinas keisų kvortų nuo $7.50 iki $10.50. Iš bačkos nuog $2.50 iki $3.50 galionas. Pigiausis whole-sale'is visoje Ill. valstijoje. Kas norite užsakyti, rašykite tuojaus laišką su money order'iu, o bus prisiųsta kiekvienam. Nepamirškite adreso:

H. A. SMITH,
Box 172, Benton, Ill.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1178

Lietuvis advokatas, baigęs teisių mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-mos
Telephone Yards 2390

Geriausios Siuvamos Mašinos yra "SINGER"

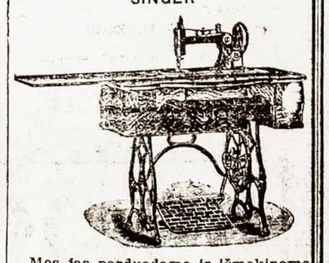

Męs jas parduodame ir išmokiname siuti. Turime atspaudę Lietuviškoje kalboje knygas, pagal kurias galima greitai ir gražiai išmokti siuti visokius siuvinius. Męs parduodame mašinas nebrangiai, pradedant nuo $3.00 iki $59.00 gvarantuojam kiekvieną mašiną ant 10 metų. Taipgi sutaisome senas mašinas. Mums nedaro skirtumo, kur mašiną reiktų pristatyti, nors Rusiją. Musų štoras randasi po šiuomi adresu:

ANTANAS VISBARAS,
3239 S. Halsted st., Chicago, Ill.
Telephone Yards 4523

SOUTH HALSTED FURNITURE HOUSE

3224-3226 So. Halsted St.

Tarpe 32-ros ir 33-čios gatvių.

Yra tai gražiausias ir pigiausias FURNITURE ŠTORAS šioje miesto dalyje.

Męs pristatome tavorus į visas dalis miesto, taip-pat pasiunčiame į kitus miestus ir farmas.

Reikalaujant furničių, atcikite pas mus ir persitikrinkite, kad musų tavoras yra perkamas iš geriausių dirbtuvių, o pirkdami daugybę antkart ir už gatavus pinigus, gauname geriausį pasirinkimą ir pigiausias kainas (čienias).

Musų štore gali pirkti turtuolius taip gerai ir didžiausiame pasirinkime, kaip ir vargdienis žmogus.

Męs mieriu yra patarnauti visiems lygiai: ar jęs pirksite daug, ar mažai. Norintiems pamatyti musų krautuvę klerkai mandagiai viską parodys ir duos reikalingas informacijas.

ŠTAI KELETAS MUSŲ KAINŲ:

Misinginės ir Geležinės Lovos visokio pločio ir spalvų, nuo	$1.55—$35.00.
Gazo pečiai.....	$1.45—$36.00.
Angliniai pečiai....	$7.25—$69.00.
Kėdės.....	.50—$ 5.00.
Stalai.....	.70—$37.00.
Ledaunės.....	$5.00—$38.00.
Supamosios kėdės.....	$1.25—$36.00.

Frontiniai siutai nuo $15.00—$150.00 ir daugybė visokių namuose reikalingų daiktų pigiai ir didžiausiame pasirinkime.

Męs parduodame už "cash" ir ant lengvų sąvaitinių bei mėnesinių išmokesčių.

Atidaryta ir vakarais: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis.

Garsinkites "Lietuvoje"

Laikrodelis Dykai!

"Lietuvos" Skaitytojams.

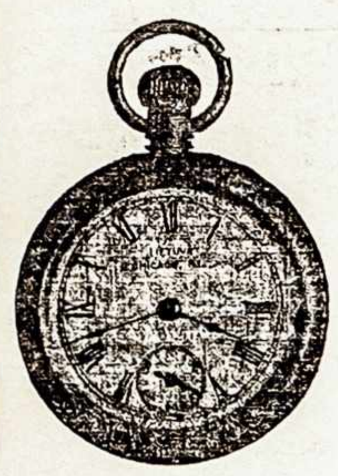

Šitas laikrodėlis yra nikelinis (Nickel), išrodo, kaip sidabrinis, gerai laiką rodo, yra tvirtas prie darbo nešiotis, taipgi gauni drukuotą gvarancija apie jo geruma.

Prisiųsk tiktai mums pats prenumeratą už laikraštį "LIETUVĄ" $3.00, tada gausi "Lietuva" per pusantrų metų ir šį puikų laikrodėlį dovanų.

Pasinaudok iš šios progos! Patark ir savo draugams "Lietuvą" užsirašyti, ir jie gaus šį laikrodėlį dovanų. Tik pasiskubink, nes nedaug jau turim šių laikrodėlių. Siųsdami pinigus už laikraštį "Lietuvą" adresuokite:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

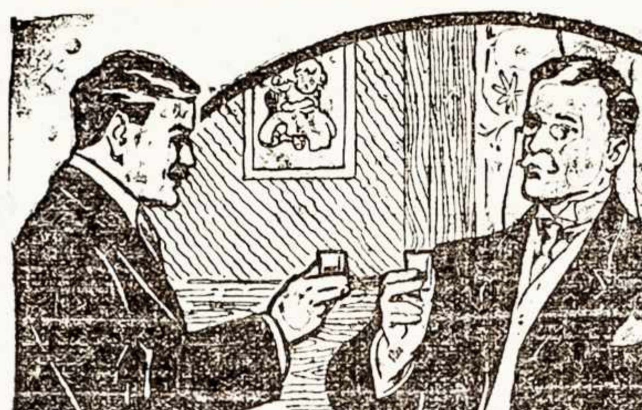

Turek Savo Namuose

Geriausią Degtinę" (arielką) jei nori buti sveikas ir turėti kuom pavaišinti savo mylimą svečią. Daktarai rekomenduoja už geriausią degtinę

S=O=L=O Rye

Kaipo Skanų, Tvirtą ir sveiką gėrymą

Geriausiai pastiprinanti, priimna, skani ir sveikiausia stalava degtinė.

Gaunama visuose geresniuose Saliunuose

STRAUS BROS. CO. Išdirbėjai, DEP'T L. CHICAGO, ILL.
216 W. Madison St. T. PODLASKIS ir A. CHAPOSKE, Lietuviai agentai

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS--Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Telefonas Yards 1533
Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas
3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.
PRIEMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9 vakare
Nedėl.: nuo 9 iki 12 po pietį; nuo 6 iki 8 vak.

Joseph J. Hertmanowicz
Lietuvys Notaras

Išdirba Dovierennostis, Kontraktus, Bill of Sales, Affidavitus, Notas ir šiaip visokias teisių popieras. Suteikia patarimus reikaluose dalių Lietuvoje ir kituose dalykuose.

Kreiptis adresu:

J. J. Hertmanowicz,
A. Olszewski Bank
3252 S. Halsted St., Chicago

OFISO VALANDOS:

Nuo 8 ryto iki 6 vakaro kasdien.
Subatoms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėlioms nuo 1 iki 3 po pietų.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaiku Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) .. 35c
Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money order', tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

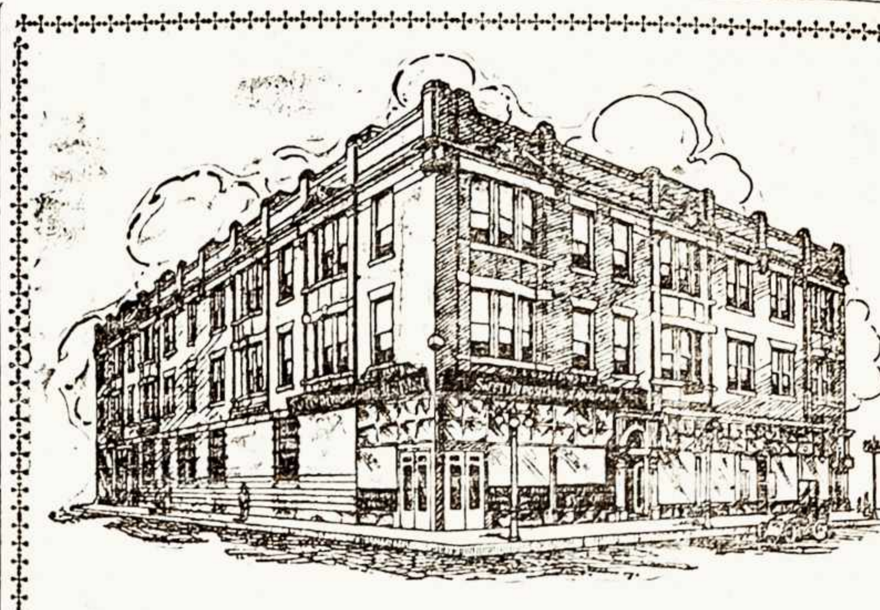

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

:o:

DUODA Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais galite apmokėti algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra geriausias, praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo kantrolės biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių šiądien negali atsakančiai savo biznį vesti.

PRIIMA pinigus taupinimui ir moka 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui namų ir lotų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus.

PERKA ir parduoda BONDSUS nešančius 4, 5 ir 6 procentą. Atminkit kad į Bondsus įdėti pinigai yra saugesni negu bankoje laikomi ir neša didesnį procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus paliktus kitose bankose.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų, teippat ir pinigus visų kitų viešpatysčių.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rosiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

PADARO Dovierennastis, Affidavitus ir visokius kitus rejentališkus raštus ir užtvirtina juos pas Rosijos konsulį, ypač pasportus važiuojantiems Rosijon, Lietuvon.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiausiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

ŠITA BANKA yra jau 20 metų sena, įsteigta 1893, ir per teisingą, praktišką ir atsargų reikalų vedimą išaugo į žymę instituciją. Todėl, turinti kokius nors bankinius reikalus, kreipkitės į šitą Banką, o jie bus geriausiai išpildyti.

BANKOS VALANDOS.

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vak.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vak.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Kam teks buti Chicagoj iš tolimesnių miestų neužmirškite apsilankyti ir musų Bankon.

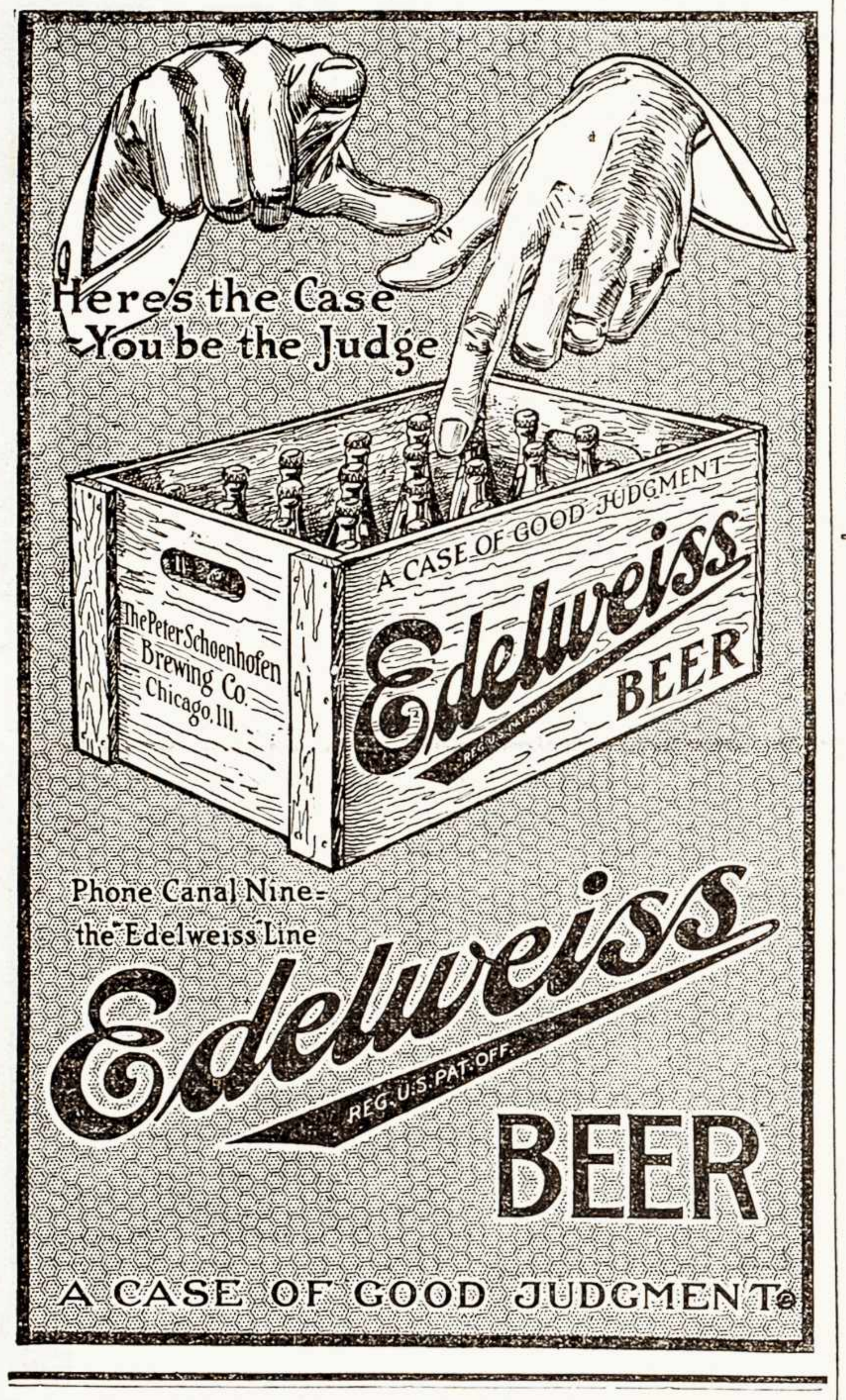

D-re Maria Dowiatt-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1208
Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val ryto
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737
Valandos:
tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

Dr. G. M. Glaser

Šiuomi apreiškiu pagodotai visuomeniai, jog ėsu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 22 metus, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą į savo locną namą po numeriu

3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.
Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir lig šiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją.

Liekuosi su pagarba

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

Išgydau į 5 dienas

VARICOCELE HYDROCELE [t. y. pagadintas gyslas be peršulų, skausmų]

Aš noriu išgydyti kiekvieną vyrą kenčiantį nuo Varicoceles, Striktūros, Užkrečiamų Kraujo nuodų, Nerviškos negalės, Hydroceles ar ypatiškų vyrų ligų, Vyrisko Nusilpimo, Raudonųjų, Fistulos, Kepenų ir įvairių Pųsles ligų.

AR TAMSTA SERGI? AR ESI SILPNAS?

Tas laisvas pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido dideles sumas pinigų ant daktarų ir gyduolių be jokios naudos ir mano noru yra parodyti žmonims kurie buvo gydomi daktarų be jokios pasekmės, kad aš vartoju vienintėlį budą, kuriuom tikrai ir ant visada išgydau.

ATGAUK SAVO SVEIKATA

Ateik į mano ofisą ir pasiteirauk su manim draugiškai. Kalbu visose kalbose Tamsta gausi geriausią patarimą ir pasinaudosi iš mano 16 metinio patyrimo kaipo specialistu vyriškų ligų. Aš tamstai parodysiu kaip buti išgydomu.

Tikrai išgydau Skilvio, Plaučių ir Inkstų nesveikumus (Nemokėk už neišgydymą—Neišgydo nemokėk)

Slaptos VyrųLigos
Išgydomos greitai, ant visada su pilna slaptybe. Nerviška negalė, Silpnumas, Pražudyta pajiega, Nuovargį, Kraujo užnuodijimą, šlapumo bėgimą.

Plaučiai
Dusulys, Bronchitis, Kvėpavimo ligos išgydomos visiškai mano veliausia met.
RODA DOVANAI.

Kraujo Užnuodijimą
ir visos odos ligos, kaip Spuogus, Piktąją dedervinę, Šunvotes, Patinusias Gyslas, Naikinančius Nube gimus, Įsisenejusias Ligas.

Ligos Moterų
Vidurių Ligos, Skausmai Strenose, Baltosios tekejimas ir kitos ligos išgydomos.
IŠTYRIMAS DOVANAI.

VISIŠKO PAGIJIMO kiekvienas jieško. Aš tamstą išgydysiu visiškai, jeigu tamsta tik pavesi gydymą savo ligos man. Mano preke yra žema ir pritinkanti prie mano atsakančio gydymo, o išlygos labai lengvos. Ateik šiądien ir pasiliuosuok nuo kančių

DR. ZINS 183 N. CLARK ST. CHICAGO
tarpe Randolph ir Lake gatvių
Valandos: nuo 8 ryto iki 8 vakare. Nedėlioms nuo 8 ryto iki 4 po pietų.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius Silsko užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokinu valsą 6 rušių, taip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoj. Taipgi išmokinu ir kitus šokius su keleta vakarų. Mokinu kas vakaras. Lekcijos yra nuo 7 valandos vakaro iki 11 val. Prof. Julius Silsko praneša visiems, kurie nori išmokti šokti, ateiti dienomis nuo 9 valandos ryto ir net iki 11 valandai vakare. Taipgi mokinu visokius šokius Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step. Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoj. Mokytojai: Miss Antanina Kletnier, Miss Joanna Walets, Prof. Julius Silsko, 1843 S. Halsted st., Chicago, Ill. Kas Pėtnyčios ir Subatos vakarą mokinam šokti dovanai.
Phone Canal 3762.

GERBIAMŲ TAUTIEČIŲ ATYDAI
Pirmas Vienatinis Lietuviškas Daržas Vasariškų Vakacijų
LEMONT'S RESORT FRUIT FARM
ant kranto Šv. Juozapo Upės, Sodus, Michigan

Gerbiami tautiečiai! Kaip prisirengsite apleisti miestą ant kelių dienų ar sanvaičių, laike vasaros karščių ant pasilsio, tai žinokit, kad nerasite geresnės vietos už

LEMONT'S RESORT FRUIT FARM

Apygardoje Sodus, Mich., tuoj ant kranto upės St. Joseph. Yra tai puikiausi, sveikiausi ir linksmiausi vieta praleidimui vasaros karščių dienų po pavėsiais puikiausių medžių. Yra ten geriausios maudyklės bėgančiame ir čystame vandenyj; minerališki vandenis, kurie yra naudingi reumatizuotiems, nervuotiems ir nusilpnėjusiems.

Puikiausia vieta žuvavimui. Laiveliai ir gazolininis laivas svečiams už dyką po vandenį važinėtis. Visoki vaisiai, kaipo: žemuogės, avietės, obuoliai, grušios ir vynuogės—viskas svečiams veltui. Geriausias valgis, nes čystai ir gardžiai taisomas tam tikros virėjos (kukarkos). Pienas ir kiaušiniai švieži, nes turiu savo karves ir vištas.

Puikųs vasariniai nameliai taip vadinami "cottages," su papuoštoms ir minkštoms lovoms, ir daug kambarių didėjam budinke, vis tai dėl pasilsio atsilankantiems svečiams. Prekės: $7.50, $8.50 ir $9.00 už sanvaitę. $1.50 per dieną ir naktį. (*Džiozininkų nepriimam*).

Važiuodamas ant Lemont Resort Fruit Farmos, važiuok taip: imk laivą (botą) linijos Graham & Morton, Chicago Docks, Wabash av. ir River gatvių, per ežerą Lake Michigan į Benton Harbor, paimk strytkarį "Dowagiac—Eau Claire," kuris davež jog minėtos vietos, "Lemont's Resort." Kelias prekiuoja tiktai 75 centai.

Laivai iš Chicagos išeina du kartu kas dieną: 9:30 rytmetyj ir 11:30 vakare.

Pasitikėdamas, kad gerbiami tautiečiai paremsi savo draugbrolį lietuvį, o ne kokį ten airį arba žydą, pasilieku su guodone jųsų,

ALEX J. LEMONTAS
Adresai: Lemont's Resort, Sodus, Michigan. Chicago: 668 W. 18th St.

TUKSTANČIAI ŽMONIŲ

Kuriems buvo pirmiaus gyvenimas pilnas kankinimų ir varginimo nuo visokių ligų silpnybių, pakartęs; besant išblyškę, išbalę, sulinkę, sukniubę, vos kojas pavilko, bet kad atsišaukė prie PROFESIONALIŠKO DAKTARO, THE PH. M. CLINIC, aprašant arba apsakant ligą, kas kenkia, tad tapo pamatiškai trumpam laike išgydyti ir dabar yra sveiki, laimingi, ir iš gilumos širdies dėkingi, taip sako išgydyti:

UŽŠVIS SAULELĖ Į MUSŲ LANGELĮ!

GARBINGAS DAKTARE: Apturėtas liekarstas vartojant vis ir vis sveikata ėjo geryn ir lengvyn, o ta užsenėjusi mano liga, nuo Jusų tikrų galingų gerų liekarstų, kaip sniegas nuo saulės spindulių nyko. Dabar jau pasilikau visai sveikas, nes krutinė ir galva nustojo skaudėti teip ir kosulys visai išnyko. Pirmiau buvau silpnas, sukliuręs-sukumpęs, o per galybę augščiausio mokslo ir tikras liekarstas, pasilikau sveikas, stiprus vyras, dėkavojantis tik Philadelphios M. Klinikui. Su guodone **M. P. Sakalauskas**, 3231 Emerald Ave., Chicago Ill.

Mrs. Petronėlė Bakutėnė, 125 2nd st. Somerville, N. J. Teipat dėkavoja už išgydymą, nes pirmiau ją gydė didžiausi New Yorko daktarai, kurie negalėjo pagelbėti, o vienok **Philadelphijos M. Clinikas**, atsakančiai į trumpą laiką, moterišką padarė sveika nuo labai didelės ir apsenėjusios sunkios ligos. **Mr. M. Kazioras**, 1612 Chestnut st. Trenton, N. J. Nemažiau yra dėkingas už išgelbėjimą jo gyvasties ir išgydymą nuo nervų, krutinės skaudėjimo, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, skrėpliavimo. Lygiai labai dėkavoja **Mr. J. Rusiks**, 333 15th av. Newark, N. J. **Mrs. D. Karasevičia** 63 Bouth st. New Britain, Conn. **Mr. Julius Birsenas**, 318 Franklin st. Port Washington, Wis. **Mr. Jonas Tamulis**, R. D. I. Malboro, Mass. **Mr. Jos. Jurevičė**, 147 W. First st. Fulton, N. Y. **Mr. Ant. Čeras**, 858 So. Swanson st. Philadelphia, Pa. Ir tukstančiai kitų, kurių negalime į laikraštį sutalpinti.

Todel, jeigu esi nesveikas ir greitam laike tikrai nori išsigydyt, tad kreipkis čion, kur tukstančiai kaip į pamačlyvą vietą traukia ir tampa išgydyti. **Ateik arba rašyk šiandien lietuviškai**, nes gromatnešis su mandagumu priduos laišką; kas kenkia, o busi išgydytas. Džiaugsies pasilikdamas sveikas ir laimingas ant visada. Nėra skirtumo kokia liga sergate ir kas kenkia, nes jeigu specijališkai **profesionališkas daktaras Kliniko** pripažins, jog gali buti išgydytu, tai gali tikėti, kad apturėsi tikrą pagelbą; be peilio be operacijos, bet su tikroms liekarstoms nuo: inkstų ligos, skaudėjimo sąnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedirbimą vidurių. Galvos skausmą, širdies, kepenų, kosulio ir plaučių ligas. Greito pailsimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo, slogų, nuo abelno sveikatos nusilpnėjimo, dyspepsijos, neuralgijos bei **nervų ligos**; teipat nuo jaunystės išdykumo klaidų, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių slaptų užsikrečiamų ligų. **Teipat moteriškų ligų**, kaip: skausmingų mėnesinių ir kitų visokių ligų, kurios tik varginimui žmonių atsiranda. Rašant visada reik adresuot teip:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC
1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

Atsilankantiems asabiškai ofiso valandos yra šitos kasdien: nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Nedėlioj nuo 10 iki 3, o Utar. ir Pėtn. vakare nuo 6 iki 8.
Teipat reikalauk nuo Kliniko knygos „DAKTARAS", o bus prisiųsta.

JAUNI VYRAI
SENI VYRAI
VIDURAMŽINI VYRAI

50,000 KNYGU DYKAI DIEL VYRU.

Vyrai kurie žada apsivesti— vyrai ligoti— vyrai kurie budamė neprotingi dasileida perviršumą— vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie sulaukie amžio, katram negale pylnai nauduoti priimnuma gamtos,— **vysi tie vyrai tur pareikalauti viena iš tuo knygu.** Ta **knyga** pasakis keip vyrai sunaikin sava sveikata, keip jie igauna ligas ir kodiel jie netur apsivesti budame tame padeime.

Ta knyga teip-gi pasakis suprantamoje kalboje keip vyrai kurie tur **Užnuodijima kraujo, arba syfili, Triperi, arba gonorrhoea, Nusilpnelma, Abelna pragaišti špeku, Pragaišti gyvybes skystimo, Naktinius nubegimus, Rheumatizma, Organiškas ligas, Pylva, Kepenu, Puslės ir Inkštu ligas,** gali but galiutinai išgydyti sava nuomusė, privatnai ir slapta, su mažais kaštais.

Tukstančiai vyru atgava sava tobulą sveikatą, spėkas ir stiprumą per pagelbą tuos knygos. Ji ira krautuvė žinios ir talpina šiam tykrus slaptibes, kurios vyras turi žinoti. Netrotikiet sava piningu mokiedami už prastus, bevertės, vaistus iki kolaik neperskaitisti šitą knygą Ji pasakis kodiel jus kentėti ir keip galet galutinai isigydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama VYSAI DYKAI. Męs užmokam ir pačta. Išrašik aiškeie sava varda, pavarde ir adresą ant šio kupona ir išsiusk ji mums šendena.

Kuponas dykai gautos knygos.
Siusk ji šendena.

DR. JOS. LISTER & CO.
L. 300, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresuotas jusu pasiuliminui dykai siunstos knygos ir norečiau, jog jus išsiustumet man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė..............................

Adresas..............................

Stejtas..............................

20 QUARTS OF BEER $1.00

Męs norime supažindint su "AMBREW" Lager alum kiekvienus namus šioj šalyj. Męs žinome, kad "AMBREW" Lager alus turi daug geresnį skonį ir daug stipresnes ypatybes negu koks kitas alus ir męs einame iki limitui, kad tą darodžius. Ne beveik-alus, ne pamaina, bet tyras, sveikas alus, varomas tik iš geriausių Miežių Malt ir Apvynių ir tik vienas centas už stiklą. Grynumas gvarantuotas sulyg Suvienytų Valstijų Pure Food Laws by Serial No. 22115-A.

Pamėginkit vieną kvortą alaus DYKAI

Išbandykit jį kaip norite, sulyginkit jį su geriausiais ir jeigu jis nėra geresnis už bile kokį alų, kurį kadanors gėrėt, *sugrąžinkit likusį musų kaštais, o jųsu pinigai bus tuojaus sugrąžinti.* Męs tik norime gauti progą, kad jųs ir jųsų draugai pamėgintų šitą puikų alų ir męs nesustosim prieš bile iškaščius, kad tai padarius. Sučėdykit per 100 nuošimčių iš bravorninkų čienios. Męs parodysim kaip. Darydami sau locną alų jųsų namuose su "AMBREW" koncentruotais Lager Alaus ingredientais.

Labai lengva padaryt į vos kelias minutas. Tukstančiai užganėdintų kostumerių.

20 KVORTŲ ALAUS Už $1.00

ŠTAI MUSŲ PASIULIJIMAS: — *Prisiųskit mums $1.00 ir męs tuojaus išsiųsim jums "AMBREW" padarymui pilnų 20 kvortų Lager alaus, per Parcel Post, su primokėjimu prie jųsų durių.* Jeigu butų ne geresnis negu bile kuris, kokį jųs kadanors ragavot, sugrąžinkit musų kaštais ir visi jųsų pinigai bus tikrai sugrąžinti. Paliudijimai:— Market National Bank, Mercantile Agencies, Express Companies. Siųskit orderį šiądien.

DYKAI KNYGELE "KAIP PADARYT ALŲ NAMIE" siunčiama kiekvienam, prisiuntusiam mums savo vardą ir adresą. Rašykit šiądien—dabar.

THE AMBREW COMPANY, 18 Ambrew Building, **Cincinnati, Ohio.**

"LIETUVOS" knygyne gaunami Miko Petrausko sekanti muzik. veikalai:

Liaudies dainos.

Solo balsui ir pijanui pritariant.

1. "Šiu Nakcialy." (dzukiška) 4 pusių 30c
2. "Jojau dieną." 6 pusių 60c
3. "'Ko liudit, svetelial?" 2 pusių 20c
4. "Siuntė mane motinėlė." 2 pusių 20c
5. "Vai aš pakirsčiau." 2 pusių..20c
6. "Už šilingėlį." 3 pusių 30c
7. "Dovanojo." (dzukiška) 3 pusių 15c
8. "Skynlau skynimėlį." 2 pusių 15c
9. "Tykiai nemunėlis teka." 3 pusių 15c
10. "Saulelė Raudona." 5 pusių ..25c
11. "Lihgo." (latviška) 1 pusė ..15c

Užsisakant virš minėtas knygas ir pinigus siunčiant, adresuokite teip:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

K. J. FILLIPOVIČIUS IR J. P. JOVAIŠAS

pardavėjai namų, lotų ir farmų už labai žemas kainas (prekes) turi didžiausį pasirinkimą; apsaugoja nuo ugnies namus, biznius ir forničius geriausiose kompanijose; perkantiems propertes išdirba visokias reikalingas popieras; peržiuri abstraktus ir parupina paskolas, mortgečius; parduoda lotus visose dalyse miesto **Chicagos** nuo $500.00 ir augščiau, o priemiesčiuose nuo $150.00 ir augščiau. Lotai parsiduoda labai lengvomis išlygomis; pirksit, įmokėdami $10.00, o likusią sumą galit mokėti po $5.00 į mėnesį. Tokiu budu kiekvienam gera proga tapti savininku. Ir su mažai pinigų pirksit propertes, o jųsų pinigai į trumpą laiką dvigubai pasididins. Taipogi turime pardavimui biznių ir biznevų namų, kaipo: saliunų, bučernių su namais ar be namų dikčiai apgyventose lietuviais kolionijose. Reikalaujantie atsišaukite antrašu: 858 W. 33rd st., Chicago, Ill., offiso val.: nuo 8 iki 10 iš ryto, ir nuo 4 iki 9 vakare.

Telefonas Drover 2250